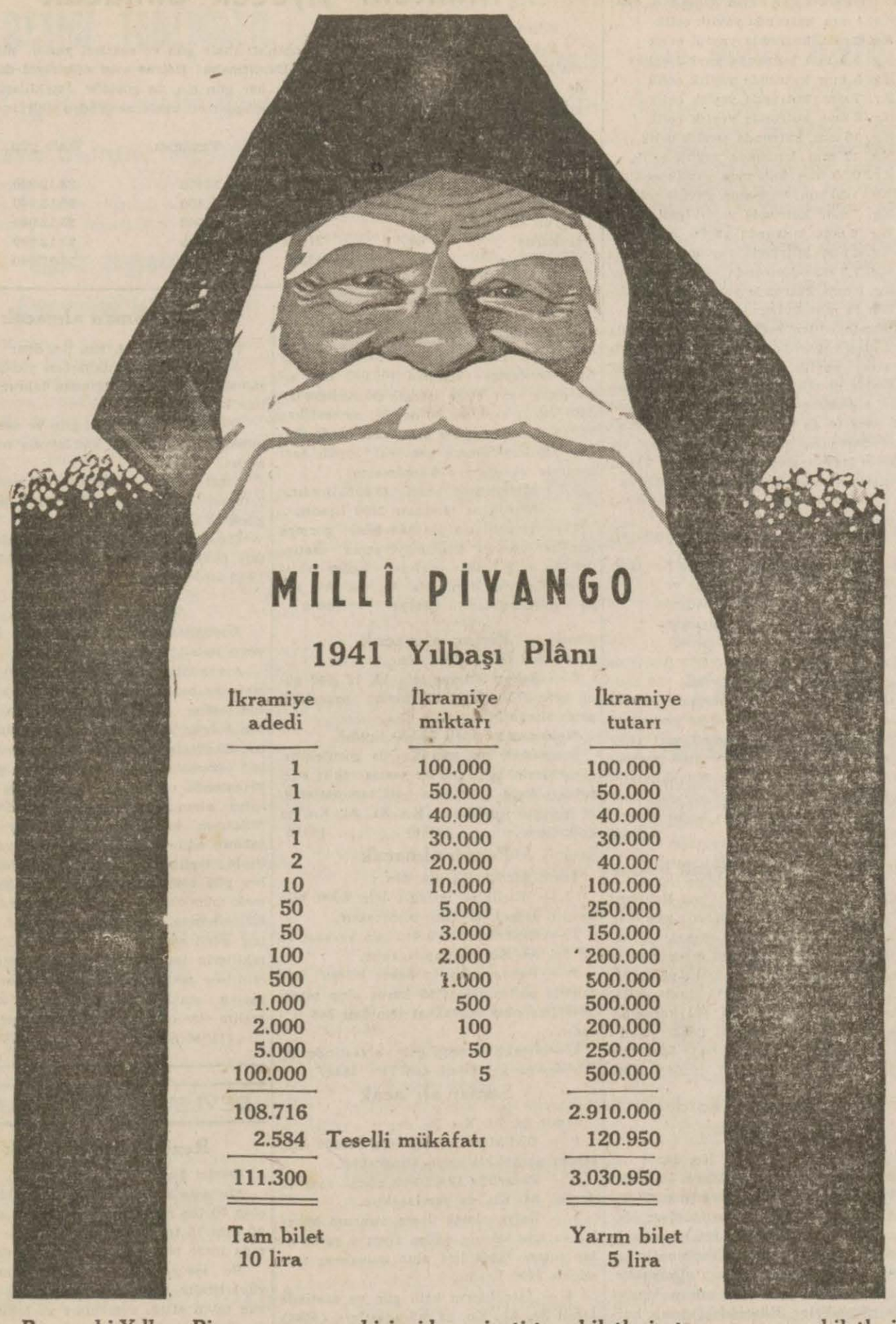

MİLLÎ PİYANGO

1941 Yılbaşı Plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı	İkramiye tutarı
1	100.000	100.000
1	50.000	50.000
1	40.000	40.000
1	30.000	30.000
2	20.000	40.000
10	10.000	100.000
50	5.000	250.000
50	3.000	150.000
100	2.000	200.000
500	1.000	500.000
1.000	500	500.000
2.000	100	200.000
5.000	50	250.000
100.000	5	500.000
108.716		2.910.000
2.584	Teselli mükâfatı	120.950
111.300		3.030.950

Tam bilet 10 lira — Yarım bilet 5 lira

Bu seneki Yılbaşı Piyangosunun en birinci hususiyeti tam biletlerin tam ve yarım biletlerin yarım ikramiye kazanabilmeleridir. Halbuki, bundan evelki Yılbaşı Piyangolarında yalnız onda bir ve yirmide bir biletler varlı. Onda bir biletler (10) liraya, yirmide bir biletler de (5) liraya satılırdı.

Yüz liraya satılması icap eden tam biletler satışa çıkarılmıyordu. Şimdi tam ve yarım biletler vardır. Tam biletler (10) lira, yarım biletler (5) liradır. Görülüyor ki harp zamanında, her şeyin pahalılığa doğru meylettiği bir zamanda Millî Piyango İdaresi Yılbaşı biletlerini on misli ucuzlatmıştır.

Ayakkabı alınacak

Yüksek Ziraat Enstitüsünden:

1 — Kurumumuz kız ve erkek talebesi için cins ve miktarı ve muhammen bedelleriyle muvakkat teminatı yazılı ayakkabıların 14-12-1940 cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme usuliyle Rektörlük binasındaki komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin muvakkat teminatı ve teklif mektuplariyle kanunun tayin ettiği vesikaları ihaleden önce komisyon reisliğine vermeleri.

3 — Nümunesini görmek ve şartnamesini okumak istiyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları. (8161) 18152

Cinsi	Miktarı	Beherinin Fi.	Tutarı
Erkek iskarpini	365 adet	7 60	2774
Kız iskarpini	33 „	8 50	280,50
	Muvakkat teminat 229		3054,50

VİLÂYETLER

Parke kaldırım yaptırılacak

Çanakkale Belediyesinden:

Çanakkalede yeniden yaptırılacak olan 15000 lira bedeli keşifli parke kaldırım inşasının kapalı zarf usuliyle ihalesi gününde talip zuhur etmediğinden 19.12.940 perşembe günü saat 15 te ihale edilmek üzere bir ay müddetle pazarlığa alınmıştır.

Talip olanların mezkûr gün ve saatte Çanakkale'de belediye binasında müteşekkil encümene şartname ve sair hususat hakkında muhasebeciliğe müracaatları ilân olunur. (11299/8217) 18218

Limon temizleme işi

İstanbul mıntaka liman reisliğinden :

Silivri limanının taranarak temizlenmesi işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Tahmin bedeli 26675 lira yüzde 7,5 teminatı muvakkate 2010,62 liradır. İhale 23/12/940 pazartesi günü saat 16,30 dadır.

Taliplerin malî ve ticarî vesaiki müteberelerıyle ve bu gibi işlerle iştigal ettiklerine dair iş mektubu ve teminat makbuz veya banka mektuplariyle birlikte mühürlü zarları ihale saatinden bir saat eveline kadar Galata rıhtım üstünde İstanbul mıntaka liman reisliği satın alma komisyonuna tevdi etmeleri ve şartnameyi almak istiyenlerin riyaset idare şefliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

(11482/8414) 18381

İstimlâk kararı

Sarayönü Belediyesinden :

Kadınhanı kazasının Sarayönü nahiyesinde kâin fransız tebaasından ölü Belfua çiftliği heyeti umumiyesi itibariyle menafii umumiye namına (33040) otuz üç bin kırk lira bedel mukabilinde istimlâk edileceğinden alâkadarların ilân tarihinden itibaren 8 gün zarfında Sarayönü nahiyesi belediye riyasetine vaki olacak itirazlarını bildirmeleri ilân olunur. 18464

Zayi — Edirne 4 No. lu jandarma mektebinden aldığım askerlikten terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Giresun Şeyh Keramettin mahallesinden Şükrü oğlu 328 doğumlu Hüseyin Saffet Beköz. 4896

İCRA VE İFLÂS

Keskin İcra Memurluğundan:

Keskin'in Delice nahiyesinden İhsan Altınyurt vekili Ali Bayrakçıya (4000) lira borçlu aynı köyden İbrahim oğlu Ömer Altınyurdun mahcuz değirmeninin ve yeminli ehli vukuflar tarafından nısfına 2000 lira takdir edilen ve tapu dairesinin 340 tarih ve 38 sıra numarasında altıda bir hisse gene tapunun 340 tarih ve 35 sıra numarasında beşte bir hisse diğer tapunun 340 tarih ve 1 sıra numartsında 3 hissede 1 hisse diğer tapunun 340 tarih ve 36 sıra numarasında altıda birisi ki borçlu Ömerin sahibi bulunduğu bu beş tapudaki hisselerinin yarısının açık artırma ile satışına karar verilmiştir. Değirmen iki taşlı, çalışır bir halde ve on iki saatte tahminen 30 kile buğdayı un haline koyar ve hâlen değirmen içerisinde 100 kile buğdayı istiap eder anbarı mevcut olup 200 metre murabba üzerine kâin şarkan tepe, cenuben Süleyman ve Mehmet tarlası, şimalen Mehmet oğlu Mustafa tarlası, garben Musa oğlu Rıza tarlalariyle mahdut bulunduğu, birinci ihalenin 21. 1. 941 gününe tesadüf eden salı günü olup saat 14 ten 16 ya kadar takdir edilen kıymetin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde ikinci ihalenin 7.3.941 cuma günü gene saat 14 ten 16 ya kadar Keskin icra dairesinde açık arttırma ile satılacağı, taliplerin aynı gün ve saatte Keskin İcra dairesinin 940/917 sayılı dosyasına müracaatları, şartname herkesin görebilmesi için icra divanhanesine 5.11.940 tan itibaren tâlik edilmiş olduğu taliplerin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçeleri vermeleri, ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle on beş gün içinde icra dairesine bildirmeleri aksi halde tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ilân olunur. 4895

İdrar bozukluğu, Masane iltihabı, eski ve yeni Belsoğukluğu ve böbrek hastalıklarına karşı

BELSAMİTOL

kaşelerini kullanınız.

MARMARA ÜSSÜBAHRİ K.

Sığıreti almacak

Marmara Üssübahri K. Satın Alma Komisyonundan :

1 — Askerî ihtiyaç için eksiltmeye konulan 109500 kilo sığıretinin kapalı zarf usuliyle eksiltmesi 10 I. Kânun 1940 salı günü saat 15 te İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Bir kilosuna tahmin edilen fiyat 31 kuruş olup muvakkat teminatı 2545 lira 88 kuruştur.

3 — Şartnamesi 170 kuruş mukabilinde komisyonumuzdan alınabili.

4 — İsteklilerin bu işle alâkadar olduklarına dair ticaret vesikalarını ve yukarıda miktarı yazılı ilk teminatlariyle birlikte kanunun tarifatı veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten tam bir saat eveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (11076/8000) 18028

ASKERLİK İŞLERİ

337 doğumlulara

Ankara Yabancı As. Ş. Rs. den :

1 — 2. kânun. 940 tarihinde askerlik kanununun 2. inci maddesine göre askerlik çağına girecek bulunan 337 D. luların ilk yoklamaları bu tarihten itibaren yapılacağından bu doğumlu her mükellefin yoklamasını yaptırabilmesi için nüfus hüviyet cüzdanına lüzum vardır.

Hüviyet cüzdanı bulunmıyanların yoklamaları yapılmıyacağından nüfus cüzdanı olmıyanların şimdiden tedarik etmeleri.

2 — Yoklama günleri ayrıca ilân edilecektir. (8159) 18132

ANKARA VALİLİĞİ

Duvar tamiri

Ankara Valiliğinden :

Hususî idareye ait Şehir Bahçesi duvarlarının muhammen bedeli 677 lira 91 kuruştan ibaret bulunan tamiratı 19/12/940 tarihine rastlıyan perşembe günü saat on beşte vilâyet daimî encümeninde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Taliplerin muhammen bedelin % 7,5 ğu olan 50 lira 84 kuruşluk teminat makbuzlariyle birlikte muayyen gün ve saatte daimî encümene, şartname ve keşif evrakını görmek istiyenlerin de keza daimî encümen kalemine müracaatları ilân olunur. (8390) 18364

OKULLAR

Ayakkabı alınacak

Ankara İnşaat Usta Okulu Müdürlüğünden :

Okulumuz talebeleri için alınacak olan aşağıda yazılı bir kalem giyim eşyası açık eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün okul müdürlüğüne ve eksiltmeye gireceklerin de aşağıda yazılı teminatlariyle kanunun icabettirdiği belgelerle birlikte eksiltme günü olan 25/12/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de okullar sağışmanlığınca toplanacak alım satım komisyonuna müracaatları. (8525) 18502

Cinsi: Haricî iskarpin, mikdarı: 210 çift, fiyatı: 850, tutarı: 1785, muvakkat teminatı: 133,88.

Bando muallimi aranıyor

Aksaray Halkevi Reisliğinden :

Aylık ücreti 40 lira olan Aksaray Halkevi bando muallimliği münhaldir. Ücreti artırılabilir. İsteklilerin Millî Koro şefi kompozitör Bay Ahmet Adnan'a müracaatları. 4794

ULUS — 21. inci yıl. — No. 6950

İmtiyaz sahibi
İskender Artun
İmumî Neşriyatı İdare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Müessese Müdürü : Naşit ULUĞ
ULUS Basımevi ANKARA

SIHAT VE İÇTİMAİ M. V.

Açık eksiltme usuliyle inşaat ilânı

Sıhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinden:

1 — Ankarada Hamamönünde yapılmakta olan tıp fakültesi müştemilâtından (959,094.95) dokuz yüz elli dokuz bin doksan dört lira doksan beş kuruş keşif bedelli doğum ve nisaiye kliniği inşaatının ikmâli için 5.12.1940 tarihinde yapılan açık eksiltmede talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesi mucibince müddet on gün uzatılmıştır.

2 — Eksiltme 16 birincikânun 1940 pazartesi günü saat 15 te Ankarada Sıhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinde teşkil olunacak hususî komisyonda yapılacaktır.

3 — İstiyenler eksiltme şartnamesi, genel ve fennî şartnameler, mukavele projesi, fiyat tahlili, keşif ve hususî şartlar cetveli ve 19 parça avan proje plânlarını 47 lira 95 kuruş bedel mukabilinde Sıhat Vekâleti içtimai muavenet dairesinden alabilecekleri gibi inşaata muktazi ve bir kısmı hazırlanmış olan tatbikat projelerini de tetkik edebilirler.

4 — Muvakkat teminat mikdarı (42 bin 113 lira 80)kırk iki bin yüz on üç lira seksen kuruştur.

5 — Talipler aşağıdaki vesikaları teminat makbuzlariyle beraber komisyona tevdi etmeğe mecburdurlar:

A) Cârî seneye ait ticaret odası vesikası (talipler şirket olursa 2490 sayılı kanunun üçüncü maddesinin A ve B fıkralarında yazılı vesikaları),

B) 250.000 liradan aşağı olmamak üzere yaptığı bina işlerini iyi başardığına dair iş sahiplerinden alınmış vesikalar.

6 — Teminat olarak nakit ve nakit mahiyetindeki evrak komisyonca kabul edilemiyeceği için bu kabil teminat vermek istiyenlerin daha evel Vekâlete müracaatla bunları alâkalı malsandıklarına yatırmaları ve komisyona makbuzlarını tevdi etmeleri lâzımdır. (8510) 18497

ZİRAAT VEKÂLETİ

Saman alınacak

Etlikte Veteriner Bakteriyoloji ve Seroloji Müessesesi Direktörlüğünden :

1— Müessesenin serom hayvanatı için 20.000 ilâ 25.000 kilo saman pazarlığa konulmuştur.

2— Tahmin edilen bedeli 750 liradır.

3— Muvakkat teminatı 75 lira olup Banka mektubu veya vezne makbuzu ve hazine tahvili teminat olarak alınır. Tahvillerin de hazineye teslimi şarttır.

4— İhalesi 13. 12. 940 cuma günü saat 15 tedir. Şartnamesi müessese direktörlüğünden bedelsiz olarak verilir

5— 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan isteklilerin muayyen olan gün ve saatte Ziraat Vekâleti Muhasebe Müdürlüğünde toplanacak olan satın alma komisyonuna müracaatları. (8165) 18156

NAFIA VEKÂLETİ

Motor alınacak

Nafıa Vekâletinden :

24/12/1940 salı günü saat 16 da Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3800 lira muhammen bedelli bir adet müstamel motörün kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 285 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (8462) 18488

VAKIFLAR UMUM Md.

Kalorifer tamiratı

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Bedeli keşfi (11594) lira olan Ankara Palas kalorifer kazanlarının tecdit ve işler bir hale konulması kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuş ise de münakasa için ilân edilen gün ve saatte hiç bir talip zuhur eylemediğinden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi mucibince pazarlığa konulmuştur. Eksiltme 10-12-940 salı günü saat on beşte Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat Müdüriyetinde yapılacağından talip olanların yüzde yedi buçuk pey akçeleri ile ilân edilen gün ve saatte müracaatları ilân olunur. (8511) 18498

P., T. ve Telefon Umum Md

Fincan demiri alınacak

P. T. T. Umum Müdürlüğünden :

1) İdare ihtiyacı için otuz bin tane numaralı deve boynu fincan demiri kalın zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2) Muhammen bedel (15000), muvakkat teminat (1125) lira olup eksiltme 7/1/941 salı günü saat (16) da Ankara Evkaf Apt. P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3) İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubiyle kanunî vesaiki ve teklifi muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (15) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4) Şartnameler, Ankara'da Evkaf apartımanında P. T. T. levazım, İstanbul'da yeni Valide handa P.T.T. levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verrilecektir. (7521) 17509

Memur alınacak

P.T.T. Umumî Müdürlüğünden :

1 — İdaremizde münhal maaşlı ve üç retli memuriyetlere lise mezunları müsabaka ile alınacaktır.

2 — Müsabakada muvaffak olanların idarenin teklif edeceği yerde memuriyet kabul etmeleri şarttır.

3 — Müsabakada muvaffak olanlara 3656 sayılı kanun hükmüne göre (20) lira aslî maaş veya (75) lira ücret verilecektir.

4 — İsteklilerin 788 sayılı memurin kanununun dördüncü maddesindeki şartları haiz olmaları ve devlet memuriyetine ilk defa gireceklerin (30) yaşını geçmemiş olmaları lâzımdır.

5 — Müsabakaya girmek istiyenler 14/12/940 günü akşamına kadar dilekçe ve evrakı müsbiteleriyle birlikte imtihanların icra olunacağı P.T.T. merkez müdürlüklerine müracaat etmelidir.

6 — Müsabaka lise mevcut olan P.T.T. merkez müdürlüklerinde 19/12/940 perşembe günü saat 9 da yapılacaktır. (8007) 17987

Memur alınacak

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden :

1 — İdaremizde münhal maaşlı ve üç retli memuriyetlere orta mektep mezunları müsabaka ile alınacaktır.

2 — Müsabakada muvaffak olanların idarenin teklif edeceği yerde memuriyet kabul etmeleri şarttır.

3 — Müsabakada muvaffak olanlara 4656 sayılı kanun hükmüne göre 15 lira aslî maaş veya 60 lira ücret verilecektir.

4 — İsteklilerin 788 sayılı memurin kanununun dördüncü maddesindeki şartları haiz olmaları ve devlet memuriyetine ilk defa gireceklerin otuz yaşını göçmemiş olmaları lâzımdır.

5 — Müsabakaya girmek istiyenlerin 20/12/940 günü akşamına kadar dilekçe ve evrakı müsbiteleriyle birlikte imtihanların icra olunacağı P.T.T. merkez müdürlüklerine müracaat etmelidir.

6 — Müsabaka her vilâyette P.T.T. merkez müdürlüklerinde 23/12/940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 9 da yapılacaktır. (8008) 17988

M. M. V. DENİZ LEVAZIM

Mazot alınacak

M. M. V. Deniz Merkez Sa. Al. Ko. dan:

1 — Tahmin edilen bedeli 271080 lira olan (3000) ton mazotun pazarlık eksiltmesi 13/12/1940 tarihine rastlıyan cuma günü saat 14 de M.M. V. binasındaki komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesi 13 lira 55 kuruş bedel ile her gün komisyondan alınabilir.

3 — 29186 lira 40 kuruştan ibaret katî teminat ve kanunî belgeleriyle birlikte taliplerin, belli günde komisyona müracaatları. (8512) 18499

Miknatislenme suretiyle katiyen durmaz, çünkü bütün TİSSOT saatleri mıknatisten müteessir olmazlar.

Umumî Acenta :
İstanbul Kutluhan 1 . 4.
Taşra için acenta aranıyor. 8340

YENİ Sinemada
Bu Gece 20 de
KÖYLERİN ŞARKISI
Baş rolde :
İmperio Argentina
Saat 12 - 14 - 16 - 18 seansında
BALALAYKA
Oynıyanlar: Nelson Eddy
İlona Massey

HALK Sinemasında
Bugün Bu gece
İki ateş arasında
Oynıyanlar: Alice Faye
Varner Bakster
Seanslar 14 - 16 - 18 gece 20 de
Saat 12.15 de ucuz matina
ROZ MARİ

SUS Sinemasında
Bugün Bu gece
LEKELİ KADIN
Türkçe sözlü arap musikili
Oynıyanlar : Leyla Murat - Yusuf Vehbi
Seanslar : 12 - 14 - 16 - 18 gece 20 de

SÜMER Sinemasında
Bugün Bu gece
İki Film birden
1 — İntikam yolu
Baş rolde: John Vayne
2 — Çarli Çen caniler peşinde
Baş rolde: Charlie Chan
Seanslar 12.15 - 14 - 16 - 18 - Gece 20 de

YENİŞEHİR EMNİYET OTEL ve GAZİNOSU

Kalörifer, banyo, sıcak su tertibatını havi olmakla beraber bütün mobilya ve malzemesi yeniden temin edilerek eski YENİŞEHİR PALAS Otelinin bu kere (YENİŞEHİR EMNİYET OTELİ) namiyle açıldığını sayın müşterilerimize arzederiz. Ankara Atatürk Bulvarı Tel: 1164 4882

SALI
10
I. KANUN
1940
5 KURUŞ

ULUS Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: ULUS Ankara
TELEFON
Başmuharrirlik 1371
Yazı İşleri Müdürü 1061
Müessese Müdürü 1144
Yazı İşleri 1062
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

BUGÜN 2 nci sayfada

Lisan meselesi

Yazan: Naim ONAT

B. M. Meclisinin dünkü toplantısı

Devlet Konservatuvarı ve Riyaseticümhur orkestrasının vereceği temsil ve konserlerin giriş ücretine tabi olması hakkındaki

Kanunun müzakeresinde münakaşalar oldu

Maarif Vekilimiz bu hususta izahat verdi

Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel

Büyük Millet Meclisi dün saat 15 te reis vekillerinden B. Şemsettin Günaltay'ın reisliğinde toplanmıştır.

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan kanunun muvakkat 6 ıncı maddesindeki maiyet memuru tâbirinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi okunmuş, bütçe encümeninin hazırladığı mazbata aynen kabul olunmuştur. 1940 malî yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihası da kabul edildikten sonra devlet kinini mütedavil sermayesi hakkındaki kanuna ek kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapılmış ve ruznamenin ikinci müzakeresi yapılacak maddelerine geçilmiştir.

Askerî memurlar kanununun 4 üncü maddesinin tâdilini, barem kanununa bağlı 1 numaralı cetvelin Maarif Vekâleti kısmında tashihat yapılmasına ve Ankara'da bir Tıp Fakültesi tesisi hakkındaki kanuna ek kanun lâyihalarının da ikinci müzakereleri yapıldıktan sonra devlet konservatuvarı ve Riyaseticümhur Filarmonik Orkestrası tarafından verilecek temsil ve konserlerin giriş ücretine tâbi tutulması hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine başlanmıştır.

Maarif Vekilimizin izahatı

Kanunun umumî heyeti üzerinde müzakere açılırken B. Ziya Gevher Etili (Çanakkale) bu konservatuvardan ne kadar para almak ümit edildiğini ve para almanın saikinin ne olduğunu sormuştur.

Bunun üzerine kürsüye gelen Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel aşağıdaki izahatı vermiştir:

"— Bu kanunu hazırlamağa Maarif Vekilliğini sevkeden saik bir varidat temin etmek değildir Düşündüğümüz şu olmuştur: şimdiye kadar konservatuvarın gerek temsil şubesi, gerek opera kısmı, gerek filarmonik orkestra tarafından verilen

(Sonu 6. ıncı sayfada)

C. H. P. Meclis Grupu bugün toplanıyor

C. H. P. Grupu Umumî Heyeti bugün saat (15) te toplanacaktır. Muhterem âzanın teşrifleri rica olunur.

Yunan kıtaları tarafından Arnavutluk'ta zaptedilen araziyi ve yunan kuvetlerinin ilerleyiş istikametlerini görstrir harta

Ergiri şehrinin zaptından sonra Elen ileri hareketi devam ediyor

ŞİMALDE

Elenler Elbasan yoluna hakim olmak üzere

Atina, 9 a.a. — Yunan kıtaları, Ergirinin zaptından sonra sahilde 35 kilometre kadar gapte Ayasarandi ile Avlonya arasında kâin Simara mevkiine doğru ihtiyatla ilerlemektedirler. Bu hareket, geçen hafta yunanlılar tarafından Ayasaranda'nın işgali üzerine şimale doğru çekilen İtalyan kuvetlerinin cenahını tehdit eylemektedir.

İtalyan dümdar kıtaları, daah kolay zedelenebilecek küçük yunan kuvetlerini kendi üzerlerine çekmiye matuf bir tâbiye kullanarak, Ergiri istikametinden taarruza geçen yunanlıların tazyikine mukavemet etmiye çalışmaktadırlar. Bu plânı akim bırakmak maksadiyle yunan süvari kıtaları bir setir hareketine geçmişlerdir.

Cephenin merkezinde italyan mukavemetinin şiddetli olduğu anlaşılmaktadır.

Ergiri'nin işgali hakkında gelen yeni tafsilât, yunanlıların şehir civarında çok şiddetli çarpışmalardan sonra bu mühim mevkie muzafferane girdiklerini göstermektedir. Yunan askerleri şehrin ana caddesinden sağnak halinde yağan şiddetli bir

(Sonu 5. inci sayfada)

Son kararlar

Kemal TURAN

Almanya'da harpten önce başlıyan gıda tahditleri, top mu?.. Tereyağı mı?... münakaşasını doğurmuştu. Şimdi Avrupa'nın birçok yerlerinde yiyecek üzerine öyle kayıtlar konmuştur ki milyonlar, haftanın bir gününde et, ayda bir iki yüz gram yağ bulmakta güçlük çekiyor. Her yerde ekmek, hem mahdut hem de mahlûttur. İtalya ve Yugoslavya bu ayın başındanberi mısır uniyle karıştırılmış tek tip ekmek yiyor. Avrupa'da yer yer yiyecek üzerine konulmuş takyitleri ve adam başına düşen cılız ve acıklı rakamları burada saymak hayli uzun sürer.

Türkiye, yiyecek için bazı tedbirlere girişmiş bulunuyor. Bunlar, ihtiyatî mahiyette olup Avrupa'daki tahditlerle asla kıyas edilemez. Alman kararları sayın Başvekilimiz, geçen haftanın sonunda memlekete katî ve vazıh bir dille söylediler. Beyanatta, sebepler, neticeler açıkça bildirilerek tedbirlerin bunlarla irtibatı halka da arzedilmiş oldu. Mesele şöyle vazedilmişti:

Hububat fiyatlarında ve tevziinde istikrar ifade eden bir manzara yoktur. Sebepleri;

1 — Çiftçi daha elverişli fiyat bekliyerek pazara mal arzetmiyor.

2 — Tüccar fiyat tereffularına intizaren stokları tutuyor, fırsat buldukça arttırıyor.

Piyasaya istenilen nizam ve istikrarı vermek zaruridir. Bunun için yapılanlar;

1 — Buğdayı himaye için kurulmuş olan Toprak Mahsulleri Ofisinin rolünü değiştirmek ve koruma fiyatından arzı arttırıcı bir fiyata geçmek.

2 — Buğday, arpa ve yulaf için başlıca merkezlerde âzamî satış fiyatı tesbit ederek bundan fazla satışları bir cürüm saymak.

3 — Yukardaki mallara icabında devletçe âzamî fiyat üzerinden elkoymak.

1940 mahsulü son iki yıla nazaran biraz fazladır denilebilir. Geçen senelerde bir miktar ihracat varken bu yıl ona da müsaade edilmedi. Gelecek mahsule kadar memleketin ihtiyacına yetecek buğday vardır. Güz aylarını köylü geniş bir ekim faaliyeti içinde geçirdi. Bunun hacmi de evelki yıllardan az olmuyor. Bununla beraber buğday, arpa fiyatlarının, mâmul mallar için müstahsilin geçen seneye göre ödediği fazlalık nisbetinde artması zarurî idi, arttı. Nitekim hükümet de bunu tabiî buldu, Toprak Ofis'in hasat zamanındaki mübayaa fiyatlarına göre hayli bir fark ka-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Teneke levha fiyatlarının yükselmesi dolayısiyle teneke ile satılmakta olan benzin, gazyağı ve motorin fiyatları yeniden tesbit edildi

Dökme satış fiyatlarında değişiklik yok

Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — Son defa İngiltere'den memleketimize ithal edilen teneke levha fiyatlarının yüksekliğine mebni bu levhalardan imâl edilen mayi mahrukat vazına mahsus teneke kapların maliyeti arttığından dolayı 23 Birinciteşrin 1940 tarihindenberi carî bulunan mayi mahrukat fiyatları 29 sayılı Millî Ko-

(Sonu 5 inci sayfada)

B. Ruzvelt

B. RUZVELT teftişlerine devam ediyor

Amerika âyânında

İngiltere'ye yardım lehindeki cereyan gittikçe ziyadeleşiyor

Nevyork, 9 aa.. — D.N.B.: Amerika Devlet Reisi B. Ruzvelt pazar günü fransız Martinique adasını ziya-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Suriye hür fransızlara mütemayil

General de Gaulle Suriye ve şimalî Afrika'da bulunan Fransız kıtalarına bir nutuk verdi

General de Gaulle

Londra; 9. a.a. — General de Gaulle, dün akşam Londra radyosunda Suriye'de ve şimal Afrikasındaki fransız kuvetlerine hitaben bir nutuk söylemiştir.

General de Gaulle hür fransız kuvetlerinin ikinci filosunu ziyaret etti

Londra; 9. a.a. — Hür Fransa matbuat servisinden tebliğ edilmiştir :

General de Gaulle, dün ingiliz limanlarına giderek yeniden teslim edilen hür fransız kuvetlerine mensup gemilerin ikinci filosunu ziyaret etmiştir.

General, ezcümle iki torpido muhribi ile muhtelif torpidoları devriye ve mayn gemilerini teftiş etmiştir.

(Sonu 3. ncü sayfada)

Alman tayyareleri Londra üzerine çok şiddetli bir hücum yaptılar

5 hastaneye ve 2 kiliseye bombalar isabet etti

Londra, 9 a.a. — Alman hava kuvetleri pazarı pazartesiye bağlıyan gece eski usullerine rücu ederek Londra üzerine toplu bir hücum yapmışlardır. Diğer mıntakalarda pek az faaliyet olduğu haber verilmektedir.

Press Association, son taarruzun umumî neticeleri hakkında Londranın muhtelif mahallerindeki muhabirlerinden aldığı haberleri şu suretle hülâsa etmektedir :

Akının büyüklüğüne nisbeten tahribat pek ziyade olmamıştır. Londra bundan daha ciddî hücumlara maruz kalmıştır. Bununla beraber bu hücum son mehtaptanberi yapılanların en şiddetlisi olmuştur.

Her alman tayyaresi Londra üzerine geldikçe tayyare dafi bataryalarının şiddetli ateşiyle karşılaşmışlardır.

Bu hücumlarda iki alman tayyaresinin düşürüldüğü resmen bildirilmek te ise de bir çok alman tayyarelerinin de topçu ateşiyle hasara uğradığı tahmin edilmektedir.

5 hastane, 2 kilise, 2 otele, 1 tahlisiye merkezine ve bir pasif korunma merkezine bombalar isabet etmiştir. Bomba isabet eden bir binada insanca fazla zayiat verilmiş olmasından korkulmaktadır.

(Sonu 5. inci sayfada)

İtalya'nın uğradığı mağlubiyetten sonra bozulan vaziyeti düzeltmek için Almanya yeni bir darbe mi hazırlıyor ?

Hava ve denizaltı harbinin fazlalaşması muhtemel

Londra, 9 a.a. — Müstakil fransız ajansı bildiriyor :

Bu sabahki Londra gazeteleri başlıca Mareşal Badoglio ile Amiral de Vecchi ve Cavagnari'nin istifalariyle

(Sonu 3. üncü sayfada)

Londra'daki Saint Paul katedralinin bir alman bombardımanından sonra alınmış resmi

Lisan meselesi

"Kavga„ kelimesi

Naim ONAT

Geçenki yazımda (Harp) kelimesinin el-kol anlamı Türkçe kelimelerimizle bağlılığını göstermiştim. Bugün de (kavga) kelimesini bu bakımdan incelemek istiyorum.

Cümhuriyet çocukları arasında (kavga) nın Türkçe olmadığını sananlar var mıdır, bilmiyorum; büyük edibimiz Namık Kemal'in de:

Ne gam, pür âteş-i-hevlolsa dâ gavgayi-hürriyet

mısraındaki (kavgayi hüriyet) terkibiyle yabancı dillere mal ettiği (kavga) kelimesi, Türkçe sözlüklerimizin birçoğuna göre: Farscadır.

Keresteciyan'ın Türkçe gösterdiği bu kelimeyi Şemsettin Sami, Farsca olarak aldığı halde Farsçaya bizden geçmiş olmasının (maznun) bulunduğunu da ilâve eder.

Radloff ise bunu Arapça ile müsavi tutmaktadır; halbuki, daha önce, Büyük Türkçü Vefik Paşa, bunun (kavmak) fiilinden gelen öz Türkçe bir kelime olduğunu yazıyordu.

Farsçadan alınmadığı gibi (1) Arap diline de, başka kelimelerimizde olduğu üzere, birçok ve çeşitli kılıklarda alınıp tasrif edilen kavga, harp sözü gibi gene el ve kol anlamına dayanan arı Türkçe bir kelimedir.

Altay lehçelerindeki (t) lerin batı dilimizde çokluk, (d) ye çevrilmesi gibi (b) lerin de (v) ile değiştiği görülür: barmak = varmak, sebmek = sevmek, kabsamak = kavzamak, kabuzağ, kabık (Çağ.) = kavuz kelimelerinde olduğu gibi bir (b = v) değişimiyle doğmuş olan (kavga) el, avuç anlamında (kab = kam = gav) kökünden çıkmıştır.

Türk diliyle yakın ilgisi kabul edilen Sümercede (kab) /ki bunun, kap, hap, gap, kub, kup söylenişleri de vardır. — Diemel 1 225/: el ve kol demektir. (2)

(Kap) kelimesi bizde el ve avuç gibi alıp saklıyan şeylere kendi adını verdikten sonra, asıl anlamını kaybetmiş görünmektedir. Bununla beraber onun fonetik bir değişmişi olan (kam) da Tuba, Lebed lehçelerinde: avuç demektir. — Radloff —

Türkçemizde bu kelimenin varlığını gösteren sayısız belgelerden birkaçını gözden geçirelim:

Hapan: avuç (3) — Buryatçada da habar: pençe demektir. — Pekarskiy (Sabar) maddesi — /, hapanlamak: avuçlamak, hapaz, apaz: avuç, avucun alacağı şey, hapazlamak: avuçlamak - Derleme Dergisi, Anadolu II —

El kelimemizin Çuvaşça söyleniş şekline uygun olan (al) dan almak çıktığı gibi (kap) dan da kapmak sözü doğmuştur.

Bunun gibi kabış —: yapışmak, kapçı—: yukarıdan düşen bir şeyi elle yakalamak, kabala—: elle yoklamak, keblen —: ilişmek — Rad. —

Kamın — ve — kabın—: el atmak, ilişmek, yakalamak, kebis—: yapışmak, kapsa—: yakalamak, kapmak, zorla almak — Verbitskiy —

Kawşut: müsafaha, iki hükümdarın el ele vermesi, barış — Divan 1 —337 — habâ—: değmek, dokunmak, kep—: itmek, defetmek, menetmek (4) — Yakut sözlüğü — Pekarskiy —

Evelki yazımda el-al ve kol demek olan kar-harı kelimelerinden çıkan kavga, tutuşma, çarpışma anlamlarındaki alış, karış, harış, karış sözleri gibi kab, hab, keb.. köklerinden de gene aynı anlamlarda: kabış—: tutuşmak, kavga etmek, kabıju: kavga, kabış—: tutuşmak, kavgalaşmak, kapsa—: hücum etmek, kabas—: söğüşmek — Rad. —

Yakutça: habıs—: tutuşmak, defetmek, kebis— itişmek fiilleri de türemiştir. — Pekarskiy —

Kar kökünden gelen karsa—, Çagatayca: birini altına almak, çiğnemek (5), karsalamak: mağlûp etmek — Dergi: Anadolu — kelimelerinin yanında kapsa — fiilini de: ansızın belinden yakalayıp altına almak anlamında ortak buluyoruz. — Lehce —

Gene evelce yazdığım gibi al ve kar köklerinden yağma ve husumet anlamlarında, alak ve karag sözlerine karşı (kap) kökünden de Çağatayca (kapak) sözü çıkmıştır ki: kavga ve savaş demektir. — Rad. — Nitekim Arap dilinde gene aynı anlamlarda geçen, alak, kara' gibi (gafak) da: hücum demektir.

El kelimemiz gibi avuç, hapaz, hapan kelimeleriyle (kabıs, kabış, kebis) gibi el hareketleriyle ilgili fiillerimizden de Arap diline o kadar çok kelime girmiştir ki bunlardan başlı başına bir sözlük bile çıkarmak kabildir. Bunlardan da, aslına daha yakın olan fiil halinde, birkaç örnek verelim:

(Hı) ile: habasa: avuçladı.

kabasa: parmak uçlariyle aldı = kabaza

gafasa ve gabasa / (g) harfleri çekilerek /: ansızın hücum ederek yakaladı.

Kafasa / se ile /: kaptı, gasbetti, saçından kavrayıp çekti.

gabışa: hiylekârlık etti, aldattı — gabn

kebese: ansızın hücum edip kapsadı.

gamasa: / (g) çekilerek/: harbe atıldı

habaza / (Hı) ile/: vurdu, dayak attı.

habaşa: aldı, topladı.

(kab, kam) gibi kav kökü de dilimizde gene el ve kolun türlü hareketlerini ve işlerini gösteren bir takım kelimeler çıkarmıştır:

kavmak, kavlamak: koğmak, koğalamak, kavgun: hücum, saldırma (Çağ.) — Radloff—

Kavramak: yakalamak, zaptetmek, kavrışmak: kavgalaşmak, döğüşmek (— Bang, Türkische Zurfantexte, VI, Sa. 20, sat. 64.— kawçımak: hiddetle saldırmak — Divan - 3 - 206 —

Bütün dillerde el ve kol adlarının kudret ve kuvet anlamına da geldiğini evelce yazmıştım.

İşte Radloff'un Arapça kavi kelimesiyle benzerliğine işaret ettiği Kırımca kavı: sert, kuvvetli kelimesiyle Uygurca kavut: haşmet, = kudret, kuvvet — Bang, T. T. 1. 14. 183— de aynı kökten kelmiştir ki Arapçada gerek kavi gerek azgın demek olan gavi: ve kuvvet kelimeleri gibi gavvara: askeri hezimete uğrattı, koğaladı; gâvara: düşmana akın etti. Yağma yaptı. Havvara: yakalayıp yere çaldı (tehevvür) bundandır. Kâvvara: kavrayıp yere çaldı, süngüleyip yere attı fiillerini bu kelimelerimizle ilgili görüyoruz. (6)

Bütün el, avuç, parmak, kol anlatan kelimelerin birer ölçü ve tartı yerinde de kullanıldığı gibi Uygurca (kaw) in da bir ölçü anlamına gelmesi, bu kökün el ve avuç demek olduğuna başka bir belge olarak alınabilir.

İşte karba ve harbâ kelimeleri gibi (kavga) kelimesi de Çagatayca aynı anlamda olduğunu yukarıda söylediğim (kapak) gibi aslında bir kapma ve kavrama hareketi olup sonradan daha geniş ve yaygın anlamlara da alınmıştır.

Kapma ve yağma gibi, gürültü, söğüş, döğüş, kapışma, darılma, hücum, hiyle, haksızlık hep kavganın çıkardığı hareketlerdir.

İşte Araplar, Çagatayca kaburmak: gürültü ve münakaşa etmek, kaburdı gürültü, kargaşa —Radloff— sözlerimizde olduğu gibi, gavgâ' kelimesini de gürültü, patırdı ve fenalığa koşan ayak takımı yerine almışlardır. Lisan-ül-Arap, çekirge demek olan (gavgâ') ın bu anlamdan mı yoksa gürültü fikrinden mi geldiğini kestirememiştir.

Arap dilcileri ne çekirge sürüsü anlamında başka bir kelime olan (kaf'a) yı ne de bağırdı, çağırdı yerinde kullanılan (kavka) fiilini bu iki anlamda da ortaklığı olan gavgâ' ile birleştirmeyi de akıllarından geçirememişlerdir.

Ne Arap ne de Fars dilinde doğrudan doğruya kavga anlatmayan ve onlarca nereden geldiği bilinmiyen kavgayı bizim Arap veya Farslardan aldığımızı sanmak, dünya dillerine kaynak olan çok eski ve zengin dilimizi hiç tanımamak demektir.

Türk dilinin kendine mahsus bir üreme ve gelişme karakteri vardır. Bu karakterden birisi de köklerin sonuna bir vokalden evvel veya sonra gelen (k, g = h) konsonlarıdır ki bunlar, isim ve sıfatın ayırdedilmediği devirlerde müşterek anlamlarda kullanılmışlardır. Bu ek, bütün Türk dil lehçelerinde /Mogolcada da böyledir. —Böhtlingk, Yakut grameri § 304 —/ En eski ve yaygın bir edat olarak görülür. —Divan— -2-34- Bizim bugün alım, satım şeklinde kullandığımız mastar isim - leri eskiden daha çok alığ, satığ kılığında kullanılırdı.

Bütün Türk lehçelerindeki ekli mastar şekillerini birer ana kök gibi tasrif eden Arap dilinde dalga, saygı, duygu tipindeki (kavga) da, bir çok eşlerinde olduğu üzre, çeşitli ve sayısız şekillerde ve ilgili anlamlarda bu dile girmiştir. Bunlardan bir kaçını, asıllarına daha yakın olan fiil şekillerinde, gösterelim:

Qâvâ: Kuvvet yarışı yaptı. kâvâ: söğüştü = qâbaha, kâbaha kâvaha: söğüştü, hasma galebe çaldı. kâvvaa: öldürdü, tezlil etti. kâfaha: kavga etti. kâfaa: Müdafaa etti, etrafındakileri süngüledi, koğdu. kâvvaa: kılıciyle vurarak elini çolak etti. kafaha (Hı) ile: kapazladı, değnekle başına vurdu. gafaka: hücum etti, iyice döğdü. Hafaka: kılıciyle yavaşça vurdu. Habaka: Cirit ve kamçı ile vurdu. kafaa: vurdu, menetti. Havvaa: döğerek bitkin bir hale getirdi.

Arap dilcilerince ayrı ayrı birer kökten çıkmış sanılan bu kelimeler hep (kavga) sözümüzün türlü söylenişlerinden başka değildir.

[1] *Gavga yeni Farsca sözlüklerde, gav gibi, gürültü, patırdı, kargaşa anlamlarında gösteriliyorsa da ne Horn'un Fars etimoloji sözlüğünde ne de Bartholomae'nin eski İran sözlüğünde kavga şeklinde bir kelimeye rastlanamıyor.*

[2] *Bu kelime türlü söylenişleriyle ve aynı anlamda semitik dillere de geçmiştir. Hindo Avrupai dillerden bazılarında da bunların eşlerine rastlanır. Avesta dilinde gav: cinlerin eli demektir. Horn — 278 —*

[3] *Uygurca kaban: yemek tabağı, kapan: tuzak, büyük terazi sözlerimiz de bundandır. Arapçada Türkçe hapan ile karşılıklı olarak (hafan,a) fiili de: avuçlamak demektir.*

[4] *Arapçada el ve avuç demek olan keff: menetmek de demektir.*

[5] *Radloff, bu kelimeyi Süleyman Efendinin Çagatay sözlüğünden almış ve orada saitsiz yazılan (çiğnemek) kelimesini (çekinmek) sanarak sözlüğüne yanlışlıkla bu anlamda geçirmiştir.*

[6] *Avesta dilinde de cinlerin eli demek olan gav: kahraman da demektir. — Geiger'in İran filolojisi S: 38 —*

GÜNÜN GÖLGESİ

Bu kanun lüzumludur

Dün Büyük Millet Meclisinde, "Devlet Konservatuvarında verilecek temsil ve konserlerin giriş ücretine tâbi tutulması" hakkında bir kanun konuşuldu ve bu münasebetle Maarif Vekilimiz iki üç kere kürsüye gelerek izahat vermek mecburiyetinde kaldı.

Hâdise şudur: Ankara'da bir Devlet Konservatuvarı vardır. Burası, türk cemiyetine türk sanatkârlar yetiştirmektedir. Müessesenin, kendisine verilen bu vazifeyi nasıl başardığı hakkında da, çocukların daha "devlet sanatkârı" unvanını almadan verdikleri temsiller ve konserler mükemmel bir fikir vermiştir. Onları dinliyen ve seyreden yerli ve yabancı üstatlar "fevkalâde" likleri üzerinde ittifak etmişlerdir.

Bu çocuklar şimdilik kendi mütevazı sahnelerinde çalışmaktadırlar. Vekâlet Evkaf apartmanının altındaki sahneyi ikmal ettirince konserlerini ve temsillerini orada vereceklerdir.

Hükümetin meclise gönderdiği kanun, Devlet Konservatuvarı ve Cümhurreisliği Filârmonik Orkestrası tarafından verilecek temsil ve konserlerin bir giriş ücretine tâbi tutulması hakkındadır.

Buna itiraz eden mebusumuz hulâsaten dedi ki: "Bu bir halk terbiyesi işidir, zengini de fakiri de girebilmelidir."

B. Hasan - Âli Yücel cevap verdi:

"Kastimiz bir gelir temini değildir. Sanatı himaye etmek, sanat zevkiyle buralara gitmek istiyenleri yer bulamamak veya rahatça görüp seyredememek sıkıntısından kurtarmak istiyoruz. Bir sanat ziyafeti verilen salonun kapısından birkaç kuruş ödiyemiyecekler için de, gene aynı kanunun emriyle ve parasız temsiller ve konserler tertip olunacaktır."

İnsanların maddî ihtiyaçlarına muvazi olarak, hattâ — bazı iddiaların hilâfına onları çok kere bastırarak — inkişaf eden mağnevi ihtiyaçlarının tatmini için birkaç kuruşu ödemeğe memnuniyetle hazır oldukları bir zamanda, yeni kanunun lüzumu aşikârdır. Hem o kadar aşikârdır ki, başta konservatuvarın cumartesi konserleri olduğu halde, Halkevinin arasıra verdiği temsillere gidenler bu bedavacılığın maalesef kötü bir şekilde istismar olunduğuna mutlaka şahit olmuşlardır. Bu türlü tertiplerin, filhakika halk terbiyesindeki rolünü kimse inkâr etmez. Ancak, bir konseri sanat zevki için dinlemeğe giden bir sanatseven de, salonda bir iskemle bulabilmeli ve konseri kundak çocuğunun vıngırtısı karışmadan takip edebilmelidir.

Dünkü münakaşada, Avrupa'dan misaller getirildi. Avrupa'yı iyi bilenler orada konserlere veya temsillere değil, konferans dinlemeğe de, kapıda bilet parası ödiyerek girildiğini anlatıyorlar; ve ilmi ve sanatı iyi anlıyanların bunu hiç de yadırgamadıklarını ilâve ediyorlar.

Kemal Zeki GENCOSMAN

Türk parasını koruma kanununun müddeti temdit olunacak

Türk parası kıymetini koruma kanununun meriyet müddeti şubat 1941 ayı içinde bitecektir. Hükümet bu kanun müddetinin 3 sene daha uzatılması hakkında bir kanun projesi hazırlıyarak Büyük Millet Meclisine sevketmiştir.

Ankara Baro mıntakası Umumî Heyet toplantısı

Geçen cumartesi günü reis vekili Hüseyin Fevzi Hakman'ın riyasetinde toplanan Baro mıntakası umumî heyeti, eski İdare Meclisinin mesaisini ve yeni sene bütçesini tasvip ve kabul eylemiştir.

Yapılan yeni seçim neticesinde eski reis Hayrullah Özbudun ekseriyetle reisliğe seçilmiştir.

İdare Meclisinden müddetlerini ikmal ederek çıkanların yerlerine Avukat Aziz Barıkan, Saffet Nezihi, Nejat Sav ve Selâmi Savran seçilmişlerdir.

Yeni teşekkül eden İdare Meclisi âzâları arasında yapılan seçimde Aziz Barıkan reis vekilliğine, Hasan Fehmi Yağcı umumî kâtipliğe ve Recai Tüzmen muhasipliğe seçilmişlerdir.

Umumî heyet, Ebedî Şef Atatürk'ün muvakkat kabrini ziyaretle bir buket konmasına ve büyüklerimize tâzim telgrafı çekilmesine karar vermiştir

Mahkemeye verilen Veteriner ve arkadaşları

İstanbul, 9 (Telefonla) — Belediye veterineri Esat ile yedi arkadaşı vilâyet idare heyeti kararıyle lâkaydi, ihmal ve yolsuzluk suçlariyle mahkemeye verilmişlerdir.

Şoförlerin bir temennisi

İstanbul, 9 (Telefonla) — Şoförler cemiyeti, belediyeye müracaat ederek taksiler hakkındaki tedbirin arabalara değil benzine tatbiki suretiyle daha faydalı neticeler alınacağını bildirmişlerdir.

Köylerde açılacak mektepler

Maarif Vekâleti, yakınında ilk mektep bulunmıyan veya eğitmenli ilk mektep bulunan köy enstitülerinin içinde veya yakınındaki eğitmenli mekteplerde tam teşkilâtlı ilk mektep açılmasını kararlaştırmıştır.

Hava Kurumuna yapılan tebarrular

İstanbul, 9 (Telefonla) — Son altı ay içinde 62.000 lirası manifaturacılar, 65.000 lirası kahveciler tarafından olmak üzere Hava kurumuna İstanbul'da 250.000 lira teberru edilmiştir.

İstanbulda C. H. P. vilâyet kongresi

İstanbul, 9 (Telefonla) — Parti vilâyet kongresi 25 birincikânun çarşamba günü İstanbul vilâyet merkezinde toplanacaktır.

Çağrı

× Nafıa encümeni bugün saat on buçukta toplanacaktır.

× Divanı muhasebat encümeni yarın saat 10 da toplanacaktır.

Alenî teşekkür

Zevcim ve babamız ziraat müfettişi Haydar Turman'ın vefatı münasebetiyle acılarımıza iştirak edenlere ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni bulunduğundan bu hususa muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Eşi M. Tarman ve evlâtları

Bibliyografya

Komün bilgisi

(Şehirciliğe giriş)

Sıyasal Bilgiler Okulu neşriyatından No: 12

Sıyasal Bilgiler Okulunun son senelerde neşretmekte olduğu kitapların 12 incisini Komün Bilgisi adlı eser teşkil ediyor.

Malûmdur ki, Sıyasal Bilgiler Okulu ders kürsülerini modern ihtiyaçlara göre arttırmış, tedrisat programına Komün bilgisi ve işletme iktısadi gibi ilim şubelerini ilâve etmiştir.

Mülkiye mektebi gibi, devletin siyasî, idarî ve malî sahalarına eleman yetiştiren bir yüksek mektep için "Komün Bilgisi" ne yer vermek çok faydalı olmuştur.

Dersin profesörlüğüne 5 sene evel münakalât ve tarife işleri için hükümet tarafından memleketimize celbedilmiş olan Bay Ernst Reuter tayin olunmuştur.

Bay Reuter Almanya'da şehircilikle yakından meşgul olmuştur. Ezcümle Mağdeburg şehri Belediye Reisliğinde bulunmuştur. Sonraları Berlin'de tramvay, tünel ve otobüs işletmelerinin bir idare altında birleşmelerinde büyük rolü olmuştur.

Bay Reuter Sıyasal Bilgiler okulunda bir kaç senedenberi verdiği takrirleri bu sene bir kitap halinde toplamağa ve neşretmeğe muvaffak olmuştur.

348 sayfa hacminde olan bu kitap I. Komün bilgisi ve mefhumu, II. Komün iş sahaları, III. Komünlerin idare hukuku, IV. Komünlerin malî meseleleri, V. Komünlerin yapı işleri, VI. Komünlerin âmme hizmetleri, VII. İçtimaî muavenet ve sıhat işleri, VIII. Komünlerin kültürel işleri, IX. İdarî vahdet olarak Komün, X. Bibliyografya bahisleriyle bir takım cetvel ve resimleri ihtiva etmektedir.

Kitabın müsahabesine başlamazdan önce Dr. Niyazı Çıtakoğlu ve Dr. Bekir Sıtkı Baykal tarafından başarılan tercümenin bir kaç küçük hatâ sarfınazar, çok iyi yapıldığını kaydetmek isteriz.

Eser, bir ders kitabı olarak iyi hazırlanmıştır. Müellifin de dediği gibi, yabancı dillerde Komün Bilgisine dair yazılmış ders kitaplarına çok az tesadüf edilmektedir. Reuter umumî bahisleri memleketimize göre de işlemeği pek ihmal etmemiştir.

Müellifin kitabın önsözündeki "Türkiye'de Komün vaziyetlerine müteallik ilmî ve şayanı itimat kaynaklar henüz ekssiktir" mütaleasına pek iştirâk edemiyeceğiz. Adedi az olmakla beraber, Türkiye'de Komün meselelerine dair yazılmış ilmî eserler vardır. Başta İstanbul Vilâyet Mektupçusu, kıymetli türk iktısat ve içtimaiyat tarihçesi, Osman Nuri Ergin'in Mecellei Umuru Belediyesi olmak üzere gene aynı müellifin "Beledî Bilgileri", Türkiye'de şehirciliğin inkişafı adındaki eserlerle İstanbul iktısat fakültesi tarafından muhtelif profesörlerin iştirâkiyle neşredilen "Komün Bilgisinin esası meseleleri" nam kollektif eser, Halid Bayrak'ın Belediyeler Kılavuzu, Belediyeler Bankası tarafından her ay çıkarılan "Belediyeler Dergisi„ gibi neşriyat nazarı itibara alınmamıştır.

Halbuki Türkiye'de Komün meselelerine temas eden her müellifin, bilhassa Osman Nuri Ergin'in eski ve yeni harflerle neşrettiği eserlere müracaatı bir zarurettir.

Bu ihmal belki ecnebi profesörün türk literatürünü lâyıkiyle takip edememesi yüzünden vaki olmuştur. Bu kürsünün müstakbel türk hocaları, türk belediyeciliğinin tarihini aydınlatacak monografiler yazmağa başladıkları zaman, türk kaynaklarına daha fazla nüfuz edecekleri muhakkaktır.

Kitabın "Komünlerin idare hukuku" bahsinde devletlerin mahallî idarelerle olan münasebetleri, daha fazla izaha mütehammil olan bir mevzudur. Malî meseleler meyanında bilhassa Türkiye'de Komünlerin malî menabii ve bunların inkişaf imkânları daha fazla araştırılabilirdi.

Komünlerin iktısadî işler başarmasında klâsik bütçe kaidelerine bağlılıktan mütevellit müşkülât, komünal işletmeleri umumî bütçeden ayrılarak muhtar idareler halinde, yahut "şahsiyeti hükmiyeyi hiz iktısadî devlet teşekkülleri" ayarında "Belediye iktısadî teşekkülleri" şeklinde yahut anonim şirket ve muhtelit teşebbüs şekllerine intikal mecburiyetinde olmalarına bilhassa işaret etmek icabederdi.

Kitabın içtimaî muavenet ve sıhat işleri meyanında gösterilmekle beraber mühim bir iktısadî fonksiyonu teşkil eden terhinat sandıkları yani "menkul mukabili kredi veren sandıklarına" (kitapta emanet sandığı şeklinde tercüme edilmiş) şöyle bir temas edilerek geçilmiş ve gene belediyelerimizin son derecede muhtaç oldukları "Mont de piété" lere, istihlâk kredisine ve dolayısiyle yetmiş iki senelik bir mazisi olan İstanbul Emniyet Sandığından bahsedilmemiştir.

Velhasıl her kısım üzerinde durmak ve Türkiye'ye has bazı karakteristikler ilâve etmek mümkün olabilirdi.

Fakat Bay Reuter kısmî mevzulara tahsis ettiği diğer ciltlerle bu ihtiyacı da karşılamağı vâdediyor.

Eser bütün bu enteresan meselelerin ana hatlarını toplıyabilmiştir. Bu bakımdan müellif şayanı tebriktir. Gönül arzu ederdi ki, Sıyasal Bilgiler Okulunda açılan bu kürsünün, kendini sırf Komün işlerine veren bir Doçenti veya bir asistanı olsun ve Komün Bilgisi bir şahsa bağlı olmıyarak bu tarihî mektepte lâyık olduğu yeri daima muhafaza etsin.

Dr. Muhlis ETE

Örfî idare mıntakası vâlileri toplandı

İstanbul, 9 (Telefonla) — Örfî idare mıntakasına dahil vilâyet vâlileri bugün İstanbula gelmiş ve vilâyette bir toplantı yapmışlardır.

Halkevimizin çok güzel bir teşebbüsü

Ankara Halkevi, komitelerinde şimdiye kadar faal vazife almış olup da bugün cephelerde askerlik vazifesini yapmakta olan arkadaşlarına yılbaşı hediyeleri göndermeğe karar vermiştir.

İstanbulda krema ve yağ fiyatları

İstanbul, 9 (Telefonla) — Borsa idare heyeti kremacıların ve yağcıların zahire borsasına âza kayıtları hakkındaki müracaatlarını kabul etmiştir. Kararın tasdikinden sonra krema ve yağ fiyatlarını zahire borsası tesbit edecektir.

Askerlerimizin kışlık hediyeleri için Kastamonu ve Kırıkhan'daki teberruler

Kastamonu, 9 a.a. — Askerlerimize kışlık hediyesi olarak yalnız Devrekâni nahiyesi halkı ilk partide 1216 çorap, 100 çift yün eldiven ve 161 pamuklu teberru eylemiştir.

Şehrimizde de halkımız yapılacak kış hediyeleri için geniş mikyasta hazırlıklarda bulunmaktadır. Merkez kazasının yalnız bir mahallesinde iki gün içinde 1500 çift çorap, 300 pamuklu ve 150 çift eldiven ile 30 tane yün kazak teberru edilmiş olması, Kastamonu halkının kahraman erlerimize minnet ve şükran borcunu ne kadar geniş mikyasta ödemiye çalışacağına bir delil olarak sayılabilir.

Kırıkhan'daki teberrular

Antakya, 9 a.a. — Kırıkhan merkez kazası halkı askerlerimize kışlık hediye temini için aralarında 800 lira toplıyarak Kızılay kurumuna vermişlerdir.

İstanbul'da un ve ekmek fiyatı

İstanbul, 9 (Telefonla) — Fiyat mürakabe komisyonu bugünkü toplantısında ekmek meselesini konuşmuş, değirmencilerin elinde üç günlük serbest piyasa unu bulunduğu için perşembe akşamına kadar devam etmek üzere bir çuval una 1020, bundan yapılacak ekmeğin beher kilosuna da 13,75 kuruş fiyat tesbit etmiştir. Cuma sabahından itibaren ekmeklik unun çuvalı 1057, bir kilo ekmek de 14,50 kuruştan satılacaktır.

Kars Halkevinde bir konferans

Kars, (Hususî) — İnhisarlar müfettişi B. Safaeddin Karanakçı halkevinde "harp ve gizli kuvetler„ mevzulu bir konferans vermiştir. Bu münasebetle Millî Şefimizin Doğu seyahatı ve Yavuz zırhlısının Malta'yı ziyareti hakkındaki filmler gösterilmiş, bunu takiben de millî oyunlar oynanmıştır. Kalabalık bir halk kütlesi konferansı alâka ile dinlemiş ve fiimlerle oyunları zevkle seyretmiştir.

San Marino Cümhuriyeti

YANKILAR

Bugün İngiltere ile harp halinde bulunan bir devlet vardır ki onu çoğumuz bilmiyoruz; hattâ ingilizlerden çoğunun bilmediğine de şüphe etmeyiniz. Burası San Marino cümhuriyetidir.

İtalya'ya yapışık eski bir cümhuriyet olan San Marino'nun talihi, oldum olasıya, geri ve geç kalmak unutulmaktır. Burası, Napolyon muharebelerinden sonra da sağ kalmıştır ve altı asırdanberi yaşamaktadır. Bu cümhuriyetin çıkarabildiği asker mecmuu 1000 kişidir.

Napolyon vaktiyle bu eski minyatür cümhuriyete "haydi bakalım, bir de böyle bir devlet bırakalım!„ diye el sürmemişti.

Bundan 25 sene önce San Marino da İtalya'nın arkasından Almanya'ya harp ilân etmiş ve güzel üniformalar giymiş 950 kişilik ordusunu harp sahasına göndermiştı.

Bu ufak cümhuriyetin de öteki memleketlerin çoğu gibi bir kahraman mezarı vardır. Fakat buna "meçhul asker mezarı„ denemez. Çünkü büyük harpte 950 kişilik ordusundan ancak bir kişi ölmüş, o da getirilip buraya gömülmüştür. Herkes, mezarda yatan kahramanın kim olduğunu bildiği için ona meçhul asker demek mümkün olamıyor.

Büyük harp bitip de sulh konferansı toplandığı zaman zavallı San Marino gene unutulmuş ve bu altı asırlık cümhuriyet, bu yüzden, bundan bir iki ay öncesine gelinciye kadar Almanya ile harp halinde kalmıştır. Ancak o zaman silkinip kendine gelen San Marino hemen Almanya ile harp halinde olmadığını ilân etmiş ve İngiltere'ye harp ilân ettiğini bildirmiştir.

Fakat San Marino'nun başındaki dertler bu kadarcık da değildir. Napolyon muharebeleri sonunda formaliteler tamamlanmadığı için bu cümhuriyetçik hâlâ İsveçle de harp halindedir. Bu nokta da ehemiyetli: çünkü bundan bir sene kadar önce San Marino'nun Stokholm'da fahrî general konsolosu, bu noktayı İsveç hükümetine hatırlattığı zaman orada kimse buna inanmak istememiştir.

Şimdi İngiltere ile harp halinde bulunan San Marino, bir hava hücumuna uğrıyacak olursa ne yapacak? Çünkü toprakları o kadar az ve dardır ki burada atılacak bir top, muhakkak, İtalya hududunu aşacaktır.

İşte bu San Marino'nun durumu, — hikâyeyi bilirsiniz! — Öküzün boynuzuna konan sineği hatırlatmıyor mu?

Ergiri !

Yunan orduları ileri harekâta devam ededururlarken bizim gazetelerden bazısında da Ergiri'nin nasıl yazılacağı, nasıl okunacağı münakaşa ediliyordu.

Evelki güne kadar belki de bunu münakaşa etmek muvafık olurdu. Bundan sonra buna yer kalmamış çünkü Ergiri yunan ordusunun himmetiyle imlâya gelmiştir.

Bundan sonra ister Ergiri, ister Ergeri, ister Argiro - Castro deyiniz, ziyanı yok.

Kelime, artık yabancı değildir.

Hazin - acınaklı !

Biz kendi gazetelerimizde, radyo neşriyatımızda, Avrupalı ve Asyalı, bir takım yabancı kelimelerin kullanıldığından şikâyet ediyoruz. Hattâ okurlarımızdan aldığımız bir takım mektuplar vardır ki bunların şikâyet uslûbû bizimkilerden de baskındır.

Bu arada Atina radyosunun türkçe spikeri, düşmanlarının halinden bahsederken birteviye şu sıfatı kullanıyor : acınaklı!

Hazin kelimesinin bu yerli karşılığını Atina'dan öğrenmek, hazin de olsa, yerinde olacak!

T. İ.

DIŞ POLİTİKA

Altıncı ayın sonunda

İngilizlerin İtalya hakkında çok defa tekrar ettikleri bir söz, bu devletin ancak kısa bir muharebe için hazırlanmış olmasıdır. Kısa muharebe de altı ay sürecek bir muharebedir. Altı ay içinde muharebe nihayetlenmediği takdirde İtalya için zorlukların başlıyacağını geçen mayısta Londra'ya yaptığımız bir ziyaret esnasında birçok ingilizlerden işitmiştim. Bu sebepledir ki İtalya'nın harbe iştirâki tarihi olan haziranın onuncu gününden sonra ayları saymıya başladım. Bugün, İtalya'nın harbe iştirâki tarihi, altıncı ayını bitirmiş yedinci ayına basmıştır.

İtalya'nın bugün içinde bulunduğu zor vaziyete bakılınca; ingilizlerin bu devlete altı aylık mühlet verirken hesaplarında yanılmadıkları neticesine varmak lâzımdır. Sonra hâdiselerin altı aylık inkişafı karşısında İtalya'nın yanlış hesap neticesinde muharebeye girdiği bir hakikat olarak ifade edilebilir. Filhakika haziranın onuncu günü mücadelenin nasıl bir çığır içinde bulunduğu hatırlanacak olursa, İtalya'yı böyle bir hataya düşmekte biraz haklı görmek icabeder. Almanya, 15 nisanda Norveç'e karşı taarruza geçmiş ve birkaç hafta gibi kısa bir zaman içinde mücadelenin İskandinavya'ya ait safhasını muvaffakiyetle nihayetlendirmişti. Tam bir ay sonra 10 mayısta garpte taarruza başladı. Belçika ve Hollanda istilâya uğradı. Almanlar şimalî Fransa'yı işgalleri altına aldılar. İngiliz orduları perişan bir halde dağıldı. Ve bütün ağırlık ve malzemelerini Fransa'da terkederek zorlukla Dunkerk'ten kaçabildiler. Paris işgal edildi. Ve Fransa teslim olmak üzere idi. Harpten çok evel Almanya ile bir ittifak muahedesi imzalıyan İtalya, harp başladıktan sonra dokuz ay, Almanya'yı avutmuştu. Haziranın birinci haftası içinde mücadele artık son safhasına girmiş gibi görünüyordu. Fransa teslim olacak ve Almanya ile sulh aktedecekti. İngiltere de belki teslim olacaktı. Eğer İtalya, Fransa ile sulh aktedilirken de harbe girmezse, Tunus ve saireyi nasıl temin edecekti?

İşte bu hesapladır ki İtalya harbe girdi. Fakat hâdiseler hiç de İtalya'nın ümit ettiği gibi inkişaf etmedi. İngiltere mukavemette devam etti. Amerika İngiltere'yi takviye etmeğe başladı. Bunun üzerine İtalya İngiltere'ye karşı Almanya ile birlikte mücadeleyi devam ettirmek mecburiyetinde kalınca, Akdeniz'de ve şimali Afrika'da ingilizleri vurmıya çalıştı. Fakat İtalya'nın harbe girmesiyle Akdeniz'deki vaziyet değişmedi. Çünkü ingilizler, İtalya harbe girmezden çok evel, Akdeniz yolunu bırakarak daha uzun, fakat daha emin olan Ümitburnu yolunu kullanmakta idiler. İtalya harbe girer girmez, Akdeniz yolunu kullanmaktan İtalya kendini de mahrum etmiş oldu. Şimdi Akdeniz İngiltere için de İtalya için de kapalıdır. Fakat bu kapalı kalma vaziyeti İngiltere'den ziyade İtalya'yı tazyik etmektedir.

İtalya'nın karada İngiltere'ye karşı giriştiği taarruz hareketi, daha büyük netice vermiş sayılamaz. Gerçi italyanlar ingilizleri Somaliden atmışlardır. Fakat bu, İngiltere'nin Afrika'daki stratejik vaziyetini zayıflatmamıştır. Daha ehemiyetli bir hareket olan Mısır taarruzu ise Mersa Matruh'a gelmiş ve orada kalmıştır. Eğer bu hareket inkişaf edip de italyanlar Mısır'ı işgal edebilselerdi, hakikaten İngiltere'ye en ağır bir darbeyi indirmiş olacaklardı. Fakat bunu yapamayınca, Libya hareketi, neticesiz kaldı. Ve ingilizlere hazırlanmak ve bu mevkii tahkim etmek için zaman verdiklerinden menfî netice verdiği bile iddia edilebilir.

İtalya'nın İngiltere'ye karşı giriştiği teşebbüste muvaffak olmadığını gören Almanya, müttefikinin kabiliyetini görünce, hayal sukutuna düşerek, Fransa ile müzakereye girişti. Fransa ile anlaşırken, Almanya'nın, hesap pusulasını kendisine ödeteceğinden şüphelenen İtalya, başka bir sahada muvaffak olabileceğini müttefikine göstermek için küçük Yunanistan'a karşı taarruza geçti. Bu taarruz hareketinin İtalya'yı sürüklediği çıkmaz üzerinde fazla söz söylemeğe lüzum yoktur. Bir defa İngiltere şarkî Akdeniz'deki vaziyetini takviye etmiştir. Bu, ingilizlere italyan donanmasının bir kısmını imha etmek fırsatını vermiştir. On iki ada muhasara vaziyetine girmiştir. Yunanlılar bütün Arnavutluktan italyanları atmak üzeredirler. İşte altıncı ayın sonunda İtalya'nın dahilî vaziyetinde zâf alâmetleri bariz surette belirmiştir. Bu zâf alman - italyan münasebetleri üzerinde tesirlerini göstereceği gibi, Vişi'den gelen haberlere bakılacak olursa, belki, Almanya'nın Fransa ile anlaşmıya varmasını da kolaylaştırabilecektir.

A. S. ESMER

İngiliz sahillerinin karşısına isabet eden Fransız sahillerinde

ALMANLAR MUAZZAM kaleler yaptılar

Bunları hem müdafaa, hem tarruz için kullanacak

Londra, 9 a.a. — Taymis gazetesinin alman hududuna gönderdiği hususî muhabiri bildiriyor :

"Pazar günkü alman gazeteleri İngiltere karşısındaki sahillerde ve Atlantik sahillerinde almanlar tarafından yapılan ikinci garp duvarlarından bahsetmektedir. Almanlar burada beton kalelere muazzam toplar yerleştirmişlerdir. İnşasının yakında tamamlanacağı söylenen bu istihkâmlardan alman gazeteleri hiç bahsetmemişlerdir.

Dört ay evel Todt teşkilâtı tarafından inşasına başlanan bu istihkâmların inşası için on binlerce işçinin büyük gayretler sarfetmesi icap etmiştir. Söylendiğine göre makinalarla kazılan ve teshir edilemez addedilen topçu mevzilerinin bitmesi için yalnız bir kaç amele iş başında kalmıştır. Bu duvarın birinci garp duvarı olan Zigfrid hattından farkı hem tedafüi hem de tarruzî olmalarıdır.

Alman gazeteleri bu istihkâmların ingiliz bombardıman tayyarelerinin akınlarına mâni olmak için tayyare dafi bataryalarından mürekkep kuvetli bir daire teşkil ettiklerini yazmaktadırlar.,,

---

B. RUZVELT teftişlerine devam ediyor

(Başı 1. inci sayfada)

ret etmiştir.

B. Ruzvelt, Martinique'te bulunan Amerika bahriyesine mensup müşahitleri Tuscalosa kruvazöründe kabul ederek bir saat görüşmüştür. Bu kruvazör Fransa'nın mağlûbiyetinden beri limanda bulunan "Bearn" tayyare gemisinin yanında demirlemiştir.

B. Ruzvelt sabahleyin de İngiltere'ye ait Santa Tulcia adasını ziyaret etmiştir. İngiliz - amerikan mübadele anlaşması musibince Amerika bu adada bir deniz üssü kuruyor. B. Ruzvelt, yanında ingiliz valisi olduğu halde adanın iç limanını gezmiştir.

B. Ruzvelt'in teftişleri

Nevyork, 9 a.a. — 15 gündenberi Caraibes denizinde Amerika'nın müdafaa tertibatını teftiş etmekte olan reisicümhur B. Ruzvelt dün Sainte Lucia'yı ziyaret etmiştir. Amerika'nın son ingiliz anlaşmasiyle burada bir üs temin ettiği malûmdur.

B. Ruzvelt'in gününün büyük bir kısmını bu üssü teftiş ederek geçirdiği zannedilmektedir.

B. Ruzvelt, küçük bir amerikan devriye gemisi içinde dahilî limanı gezerek Sainte Lucia valisi Wright ve sir Henry Mopan ile su temini ve topla müdafaa meselesini incelemiştir.

Adadaki yüksek memurlar öğle yemeğini üssüne dönmekte olan Tuscalosa amerikan zırhlısında reisicümhurla birlikte yemişlerdir.

Müteakiben B. Ruzvelt, Tuscalosa'da Martinik'teki amerikan memurlarını kabul ederek kendileriyle bir saatten fazla görüşmüştür.

Amerikan kruvazörü fransız tayyare gemisi Bearn'ın yanından geçtikten sonra ifşa edilmiyen bir semte mütevecciihen hareket etmiştir.

İngiltere'ye yardım

Vaşington, 9 a.a. — Senato efkârı İngiltere'ye artan yardım tedbirleri lehinde gittikçe daha ziyade hazırlanmış görünmektedir.

Senato âzasından Adams verdiği bir mülâkatta şöyle demiştir:

"— Âni bir taarruza karşı kendimizi müdafaa için mühim mikdarda tayyaremiz vardır. İngiltere'nin tayyaresi olduğu müddetçe Hitler Amerika'ya taarruz etmiyecektir. İngiltere'ye amerikan tayyare istihsalâtının en aşağı yüzde altmışını vermek icap eder.,,

Senatör King de şöyle demiştir:

"— Amerika İngiltere'ye icap eden kredîyi açmalı ve mümkün olduğu kadar çok tayyare ve malzeme vermelidir.,,

Senatör Nye yaptığı beyanatta bitaraflık kanununun iptalini derpiş etmiş:

"— Sonunda bütün yeni tayyarelerimizi İngiltere'ye vereceğimizden korkarım,, demiştir.

İtalya'nın uğradığı mağlubiyetten sonra bozulan vaziyeti düzeltmek için

Almanya yeni bir darbe mi hazırlıyor ?

(Başı 1. inci sayfada)

ve bu istifaların hakikî mânasını tayin etmekle meşgul olmaktadır.

Gazeteler, nikbinliğe kapılmaktan içtinap etmekte, Hitlerin vaziyeti düzeltmek üzere son siyasî sükûnet perdesi arkasında bütün gayretini sarfederek hiç şüphesiz yeni bir darbe hazırladığı mütaleasında bulunmakta ve bu hususta Musolininin muvaffakiyetsizliklerini ayrıca bir sebep olarak göstermektedir.

Bir kaç gün scüren nisbî sükûnetten sonra düşman hava kuvetlerinin tekrar şiddetle tarruzlara başlamış olması bazılarını, Hitlerin yakında yeni bir istilâ teşebbüsünde bulunacağı mütaleasına bile sevketmektedir. İşte, Niyuz Kronikl gazetesinin siyasî muharriri bu sabah bu mülâhazada bulunmaktadır.

Her halde ingiliz gazeteleri, Büyük Britanya kuvetlerinin müdafaa ve taarruz kabiliyet ve ruhuna olan tam itimadını izhar etmekle beraber, mihveri hırpalamak üzere İtalyaya yeni darbeler indirilmesini istiyorlar.

Yeni bir istilâ teşebbüşü mü ?

Niyuz Kronikl gazetesinin diplomatik muharriri diyor ki :

"Önümüzdeki haftalar içinde almanların İngiltereye karşı yaptıkları hücumların genişliyerek neticede büyük mikyasta bir istilâ teşebbüsüne müncer olması müstebait değildir. B. Hitleri böyle bir harekete sevkeden Avrupanın diplomatik vaziyeti ve italyanların uğradığı muvaffakiyetsizliktir.

Şimdi B. Hitler entrikalarla ve sulh yoliyle balkanları tahakkümü altına almak işini tamamlıyamaz. Kuvet göndermek ise iki cephede harbi kabul etmektir ki B. Hitler her ne bahasına olursa olsun bundan her zaman kaçınmıştır. Almanya, Bulgaristan veya Yugoslavyadan geçerek İtalyaya yardım edemez. İtalya yolu ile Yunanistana gönderilecek bir ordunun ise, İtalya ile Arnavutluk arasındaki deniz münakalâtının tehlikeli ve müşkül olması yüzünden faydası az olacaktır. Fakat İtalyada halen mevcut buhran dahili derin karışıklıklara doğru ve bu karışıklıklar da Romada rejim değişmesini intaç ederse bu hâdise B. Hitlerin cihana tahakküm plânları üzerinde korkunç bir tesir yapacaktır. Onun için B. Hitlerin B. Musoliniye yapacağı en iyi yardım ve hatalarının tashihi için alacağı tedbirler İngiltere'ye karşı toptan bir hücum olacaktır.,,

Hava ve denizaltı harbi artacak mı ?

Muharrir, İngiltereyi kabil olduğu kadar ciddî yardımdan mahrum etmek ve ingilizlerin maneviyatını bozmak için almanların hava ve denizaltı harbini şiddetlendireceklerini zannetmektedir. Amerika tarafından gönderilecek harp malzemesinin harpte katî bir rol oynamaması için darbenin bir an evel indirilmesi lâzımdır.

Fakat müttefikler muvaffakiyeti lehlerine çevirmekte devam edecekler dir.

Deyli Meyl'in Kahiredeki muhabiri, General de Vecchi'nin B. Musoliniye 12 adayı teslim etmesini tavsiye ettikten sonra istifa ettiğini bildirmektedir. Yunanistanın İtalya tarafından istilâsı teşebbüsü sırasında generalin 12 adada seri bir teftiş yaptığı ve teferruatlı bir tablo çizdiği haber verilmektedir. Bu tablo benzin kıtlığı tehlikesi mevcut olduğunu tesbit ediyor. Bundan başka köylüden müsadere edilen iaşe maddeleri yalnız italyan kıtalarının dahi mevcudiyetini temine kâfi gelmediği gibi stoklar da kâfi değildir. İngiliz tayyare ve gemileri tarafından yapılan bombardımanlar harp malzemesi stoklarını gittikçe nadir hale koymakta, ahali de gittikçe daha ziyade düşman kesilmekte idi. Girit adasının İngiltere tarafından işgali de Vecchi'ye artık takviye kıtaları almak ümidinin kalmadığı kanaatini verdirmişti.

12 Adanın vaziyeti

Bütün bu mülâhazalar üzerine Romaya 12 adanın daha ziyade devam edecek bir muhasaraya dayanamıyacağını bildirmiş, zayiatı asgariye indirmeyi ve vakitken 12 adayı terketmeyi tavsiye eylemiştir. Taranto felâketinden sonra, de Vecchi, noktainazarını şiddetli bir surette tekrar etmişti. Generalin bu fikrini bildirdiğinden dolayı azil mi edildiği yoksa tavsiyeleri reddedildiği için istifa mı ettiği malûm değildir. Fakat muhabire göre Badoglio'nun çekilmesi üzerine kendisine de vazifesinden affettirilmek fikrinin gelmiş olması muhtemelidir. De Vecchi'nin bu suretle bir gaf yapmak ve yahut zâf göstermek fırsatını bulmadığı bildirilmektedir. Esasen italyan tebliği de kendisinin sıhî sebeplerden dolayı istifa ettiğini iddia etmemektedir. Roma bir kere olsun hakikati söylemiştir General ifasını imkânsız addettiği bir vazifeden kaldırılmasını istemiştir.

Daily Sketch, B .Musolini'nin Mareşal Badoglio'yu azletmek için şahsî sebepleri bulunduğunu tahmin etmektedir.

Badoglio, B. Musolini'yi daima istihfaf etmiştir. Faşist aleyhtarı mahfiller mareşale muhalefet şefi nazariyle bakmakta ve onu açıkça B. Musolininin halefi olarak tavsiye etmekte idiler. Badoglio Mısır umumî vâlisi olmayı tasavvur ediyordu. Bu ünvan ise Musolininin büyük hülyasıdır.

Gazete daha başka italyan şahsiyetlerinin istifalarını beklemek lâzım geldiği fikrindedir.

General de Gaulle

Suriye ve şimalî Afrika'da bulunan Fransız kıtalarına bir nutuk verdi

(Başı 1. inci sayfada)

General, müteakiben istikbalin genç deniz subaylarını yetiştirmekte olan hür fransızların deniz mektebini ziyaret etmiştir.

Hür fransızların reisi, gördüğü mükemmeliyetten dolayı pek ziyade memnun kalmış ve amiral Muselier'yi tebrik etmiştir.

İtalyanın vaziyeti ve şark memleketleri

Londra, 9 a.a. — Müstakil fransız ajansının hususî muhabiri bildiriyor: İtalya'nın şarkî Akdeniz havzasındaki hareket vasıtalarının zayıf düşmüş olması şark memleketleri efkârıumumiyesi üzerinde kuvetle tesirini göstermektedir.

Mareşal Graziani'nin Libya'da hareketsiz kalması, Hayfa'nın haftalardanberi bombardıman edilememesi, Beyrut'taki siyasî vaziyet, hep müttefikler lehine olan nikbinliği arttıran ve müstakil fransız hareketine cesaret veren hâdiselerdir.

General Cartoux'nun tayininden beri faaliyetler artmaktadır. Suriye ve Lübnan şehirlerinde sık sık arapça ve fransızca beyannameler dağıtıldığı ve bu beyannamelerin elden ele gezdirildiği haber verilmektedir. Serbest hareketten menedilen birçok genç, ingiliz ordusuna kaydedilmek üzere hududu geçmeğe çalışmaktadır. Suriye makamatı şiddetli cezalar vermektedir. Gönüllülerin köylerinden adam başına 700 mısır lirası ceza alınmaktadır.

Ekmek ve benzin yokluğu

İktısadî vaziyet çok fenadır. Fırınların önünde halk sıra sıra beklemektedir. Hususî otomobillere ve taksilere benzin satışı durmuştur. Bir İsviçre hayır cemiyeti sonteşrinde yemek dağıtmak için 600 bin frank sarfetmiştir.

Suriye ve Lübnan hâdiseleri Mısırda bulunan ve Fransaya çok bağlı olan Suriye ve Lübnanlılar tarafından derin bir alâka ile takip edilmektedir. Bu mahfillerin duygularına tercüman olarak Bourse Egyptienne gazetesi diyor ki:

Fransa'nın ananevî siyasetine uygun olarak Suriye ve Lübnan halkına fikirlerini açıkça izhar etmek imkânı verilmelidir. Çünkü bu halk, liberal Fransa'nın idaresi altında müstakil bir hayat sürmek ümidinden vaz geçmemiştir.

Şahbender'in katilleri mahkemede

Şam, 9 a.a. — Harbin başında öldürülen Suriye milliyetperverleri reisi Şahbenderin katilleri bu ayın dokuzunda Şam muhtelit mahkemesinde muhakeme olunacaklardır.

Şahbender müttefiklere taraftar olarak tanınmıştı.

Kont Csaky Belgrad'ı mı ziyaret edecek ?

Budapeşte, 9 a.a. — D.N.B.: Henüz resmen teyit edilmemiş olmakla beraber, hariciye nazırı Kont Csaky'nin resmen Belgrad'ı ziyaret için bütün hareket hazırlıkları yapılmış bulunmaktadır. Kont Csaky, salı akşamı Budapeşte'den hareket edecek ve cuma günü dönecektir.

Bulgar - Yugoslav dostluk münasebetleri

Belgrad; 9. a.a. — D. N. B. :

Liubliyana Üniversitesi talebeleri bir beyanname neşrederek, bulgar - yugoslav dostluk münasebetlerinin derinleştirilmesine matuf her harekete istikbalde de müzahir olacaklarını bildirmişlerdir.

C. H. P. kongreleri

Dün aldığımız telgraflar Hatay'da Kırkhan, İzmir'de Bergama kazaları Cümhuriyet Halk Partisi kongrelerinin toplandıklarını bildirmektedir. Bu kongrelerin toplantısı vesilesiyle başta Millî Şef İnönü olmak üzere büyüklerimize sevgi, bağlılık duyguları izhar olunmuş ve müzakere mevzuu olan meseleler üzerinde hayırlı ve muhitleri için verimli kararlar alınmıştır. (a.a.)

Türk - İngiliz ticaret anlaşmasının Londra'da uyandırdığı akisler

Anlaşma

Nevyork'ta büyük bir tesir yaptı

Londra; 9. a.a. — Türkiye ile ticarî anlaşmadan bahseden Times gazetesi başmakalesinde şunları yazmaktadır :

" İngiltere'nin bu kadar azimkâr dostu olan Türkiye ile ticaret hacmini çoğaltacak olan her türlü tedbirler, İngiltere'de hararetle karşılanacaktır.

" Temmuzda, Fransa'nın hezimetinden sonra, herkes ingiliz imparatorluğunun gün lerinin artık sayılı olduğunu zannettiği bir sırada, Türk hükümeti, taahüdatına riayet hususundaki azmini ve ingilizlere karşı olan dostluğunu izhar etmiştir. Bu suretle Türkler " kara gün dostu „ olduklarını İngiltere'ye ispat etmiş bulunmaktadır.

" İngiltere, Türkiye'den gıdaî madde lerle iptidaî maddeler alacaktır. Buna mukabil Türkiye de bizden muhtelif malzeme, lokomotif, demiryolu malzemesi, pamuklu, yünlü ve saire alacaktır. Bu mübadeleler iyi istikamete doğru atılan yeni birer adım teşkil ettiği gibi İngiliz - Türk dostluğunun yeni bir tezahürü olarak da büyük bir kıymeti haiz bulunmaktadır. „

Nevyork, 9 a.a. — Türk - İngiliz ticaret anlaşması Nevyork'ta büyük bir tesir yapmıştır.

Nevyork Times gazetesi bu anlaşmanın, Büyük Britanyanın kıta üzerinde iktısadî taarruza yeniden geçtiğini ifade ettiğini kaydetmektedir. Gazete bu hususta bilhassa şunları yazmaktadır:

"İspanya'nın Londra'da bloke edilmiş matlubatının mezkûr memleket emrine verilmesinden biraz sonra yapılan bu anlaşma, aynı zamanda harp levazımı satın alabilmesi için Yunanistan'a kredi açıldığı bir zamana rastlamıştır. Bundan maada, İngiltere, Almanya'nın Bulgaristan üzerindeki iktısadî nüfuzunu gavşetmek gayesiyle ciddî gayretler de sarfetmektedir. Bütün bu hâdiseler Hitler'in bütün Avrupa devletlerini iradesi altına almak hususundaki plânlarını altüst etmek için, İngiltere'nin yalnız silâh vasıtasına sahip olmaktan çok uzak olduğunu göstermektedir.

İtalyan mağlûbiyetinin neticeleri

Diğer taraftan bloke paraların serbest bırakılması ve ingiliz emtiasının satılması maksadiyle krediler açılması, İngiltere'de fabrikaların ihracat için de işlemekte devam edeceğine ve bu malları nakledecek gemilrin daima mvcut olacağına dair kuvetli bir kanaat bulunduğunu isbat eder.,,

Aynı gazete Hitler tarafından Avrupa'da alınan yeni iktısadî tedbirleri bahis mevzuu ederek şunları ilâve etmektedir :

"İtalyanların Yunanistan ve Arnavutluk'daki mağlûbiyetleri Almanyaya İtalya'yı bir limon gibi sıkmak için büyük bir fırsat vermiştir. Filhakika Hitler, İtalyan ziraatini Almanya'ya yiyecek maddeleri verebilmesi için yeniden tazyik edip durmaktadır. Teklif edilen bir projeye göre İtalyan istihsalâtının alman idare ve nezareti altında artırılması derpiş edilmektedir. Bu hâdise büyük bir ehemiyeti haizdir. Çünkü askerî zâfı yüzünden, İtalya'nın, almanların emri altına girmekte olduğunun ilk alenî işaretidir.,,

---

Alman korsan gemisi gene mi faaliyete geçti?

Nevyork; 9. a.a. — İngiliz Yagkar vapuru ile norveçli Midlesjord sahrınç gemisinin imdat işaretleri Mackay radyo istasyonu tarafından alınmıştır. Bu istasyonun bildirdiğine göre, bu iki gemi garbî Afrika sahilleri açıklarında bulunmaktadır.

Midlesjord vapurunun çektiği telsizde : " Esrarengiz bir gemi tarafından bombardıman edildiği" bildirilmekte Yagkar vapuru da çekmiş olduğu telsizde torpillenmiş olduğunu haber vermektedir.

Korsan gemisinin yaraladığı vapura verilen mühlet salı günü bitiyor

Montevideo; 9. a.a. — İngiliz Carnarvon Castle gemisinin tamiratı için 72 saat müddetle limanda kalmasına müsaade edildiği resmen bildirilmektedir. Tamirat için verilen mühlet salı günü saat 18 de hitam bulacaktır.

Vaşington; 9. a.a. — Amerika bahriye nezaretinin bildirdiğine göre, geçenlerde Meksika'nın Tampico limanından ayrılan alman ticaret vapurlarından beş bin otuz beş tonluk İndervald vapuru, Kûba açıklarında yanmaktadır. Bir ingiliz kruvazörünün yaklaşmakta olduğunu gören mürettebat vapura ateş vermişlerdir.

Bazı haberlere göre, ingiliz bahriyelileri, bu vapura çıkarak ateşi bastırmağa muvaffak olmuslar ve alman bayrağını indirerek ingiliz bayrağını çekmişlerdir. Bu civarlarda bir ingiliz kruvazörünün bulunduğu biliniyordu.

Alman İndervald'ın akıbeti hakkında gelen haberler değişiktir. Küba bahriyesi mezkûr vapurun ingiliz harp gemisi tarafından torpillendiğini bildirmekte ise de Amerika bahriye nezareti bunu teyit eder mahiyette bir haber almamıştır. Hâdise mahalli henüz katî olarak tesbit edilmemiştir. Fakat Amerika emniyet mıntakası dahilinde olduğu zannediliyor.

Amerika hariciye nezareti erkânı vaziyeti dikkatle takip etmekte ise de şimdilik tefsiratta bulunmamaktadır.

Korsan bulundu mu ?

Montevideo, 9 a.a. — Bugün alınan ve mahreci tesbit edilemiyen bir telsiz telgrafa göre cenup Atlasında ingiliz kruvazörü Entreprise ile alman korsanı arasında bir muharebe cereyan etmektedir. Bu korsan Carnarvon Castle ile muharebe etmiş olan alman gemisidir.

İyi malûmat alan mahfillerde bu haberi teyit eder malûmat yoktur.

Montevideo, 9 a.a. — Cenubî Atlantikte ingilizlerin Entreprise kruvazörü ile Carnarvon Castle tarafından kaçmıya mecbur edilen alman korsan gemisi arasında bir deniz muharebesi cereyan ettiği hakkında teşhiz edilemiyen bir radyo istasyonu tarafından verilen haber bu sabah henüz teyit edilmemişti. Bu haberin, mevkii aşağı yukarı bilinen korsan gemisinin yakalanması ihtimaline istinat eden bir tahmin olması varittir.

Entreprise ile korsan gemisi karşılaştığı takdirde alman korsan gemisinin ciddî bir muharebeye dayanamaması çok muhtemeldir.

Son kararlar

(Başı 1. inci sayfada)

bul etti. Ancak mahsul fiyatlarındaki artış mâmullerin tesiri hududunu aşmamalıdır. Bunun için de âzamî fiyat kabul edilmiş oldu.

Mâmul fiyatlarındaki artmanın tesir derecesiyle mahsul fiyatlarındaki fark arasında her yer için tam ve mutlak bir muadelet mümkün değildir. Bütün memleket için sabit bir ölçü kabul edilirken ufak tefek bazı mahallî nispetsizliklerden kaçınılamaz. Düşünmek icabeder ki müstahsilin bütün masrafları birden artmış değildir. Vergilerde, inhisar maddelerinde henüz bir değişiklik olmadı. Devlet fabrikalarının mâmullerindeki yükseliş normal hadler içindedir. Binaenaleyh arpa ve buğdayda geçen yıla nazaran bir misle yakın bir artış, müstahsili, hattâ hasat zamanındanberi bu mallar üzerinde stok yapanları tatmin etmelidir. Geçen harbin ölçüsüz kârlarını bekliyenlerin asla tatmin olunamıyacağı şüphesizdir. Bu zihniyettekileri, âmme menfaatini koruyan kanunların teyidi altında tutmaktan başka çare de bulunamaz.

Hükümet piyasalarda tek alıcı olarak nâzımlık vazifesini yapmak kararındadır. Mübadelenin normal olduğu zamanlardaki usullere göre devlet teşkilâtı yer yer ihtiyacını tatmine çalışırken bu hal, nakil vasıtalarının bol ve kolay olduğu devirlerde mevkiler arasında büyük farklar yapmaz. Ancak içinde bulunduğumuz fevkalâde hal her şeyden evel nakliyat işlerine müessir olmuştur. Bu sebeple mal tabiî akışını yapamayınca bazı muhitlerde öyle fiyat tereffuları olmuştur ki bu hal başka yerlerde yalnız dikkati çekmiş değil, fazla kâr ümidini kamçılamıştır. Binaenaleyh devlet arpa ve buğdayı her yerde ofis vasıtasiyle alacak ve teşkilâtına da oradan verecektir.

Toprak Mahsulleri Ofisine, devlet teşkilâtının ve büyük şehirlerin ihtiyacını karşılamak vazifesi ile birlikte bazı hak ve selâhiyetlerin de tanındığını görüyoruz, buğday arpa işlerini tanzim eden geçen haftaki kararnameler arasında bir madde oldukça mühimdir. Buna nazaran devletin kara ve deniz nakil vasıtaları, askerî işlerden sonra tercihan Toprak Mahsulleri Ofisinin mallarını taşıyacaktır.

Buğday fiyatlarındaki yükseliş, bugünkü haliyle şehirler halkının günlük masrafına tesir etmesi tabiîdir. Buralardaki muayyen gelirli yahut az kazançlı zümrelerin böyle bir tesirden masun kalması şüphesiz arzu edilir. Bu maksatla ekmek tipleri üzerinde yapılmakta olan tecrübelerin yakında muvaffakiyetle neticeleneceği ümit olunur. Ancak bunun ekmek kalitesini fazla değiştirmiyeceğini, başka yerlerdeki gibi mahlût tiplere gidilmiyeceğini vatandaşlar tahmin edebilirler. Onlar da bilirler ki buğday ve arpa işlerindeki tedbirlerimiz daha çok belirmek istidadında olan bir ihtikârın önüne geçmek ve fevkalâde hallere karşı muayyen yerlerde stoklar bulundurabilmek içindir. Müdafaaya ait her tedbirde olduğu gibi buğday ve ekmek işlerinde de köylü, şehirli bütün Türkiye halkının, hükümet kararlarına iştirâkte ve bunların muvaffak olmasına hizmette büyük bir zevk duyacağı şüphesizdir.

Kemal TURAN

HAYAT VE SIHAT

Çorbayı nasıl içmeli?

Dünkü hekimler, çorbalara rağbet göstermezler ve insanı iyice beslemeden mide şişirmeye yarar diye iddia ederlerdi. Bizim rahmetli hocalarımız da, çorbada -o da mutlaka et suyu ile olursa- ancak iştaha vermek hassasını tanırım, derdi. Şimdiki hekimler çorbalara daha ziyade teveccüh gösteriyorlar ve dünkülerden daha önceki hekimler gibi çorbada hem iştaha açmak, hem beslemek, hem kuevt vermek hassalarını buluyorlar.

Bugünkülerin evelki günlülerle birleşerek dünkülere muhalif olmalarına sebep nedir ?

Bir kere, yemek yimenin tarzı : eski adamlar yedikleri herşeyin lezzetini iyice tatmak istediklerinden çorbayı da yavaş yavaş ve ağızlarında biraz tuttuktan sonra yutarlardı. Dünküler sade aceleci insanlar olduklarından yemeği ağızda tutmak yalnız çiğnemek oldu -ğunu zannederek çiğnemeğe lüzum olmıyan çorbaları -ayran gibi kâseyi kenarından tutup zarafet birle höpürdetmek değilse de kaşık kaşık içmeye başladılar. Yeni hekimler, gıda olacak herşeyin ağızda tutulması yalnız dişlerle çiğneyip ezmek için değil, iyice hazmetmek için lüzumlu olduğunu daha iyi öğrendiklerinden çorbayı ağızda biraz tutup lezzetini çıkardıktan sonra yuttuklarından evelki günkülerle birleştiler ve çorbanın da insanı beslediğine kanaat getirdiler . . .

Zaten dünyada hemen her iş böyledir : İnsanlar ilkin görgü neticesi olarak bir hakikatı hissederler. Buna ilim dilinde *(Empirisme)* derler. Sonra gelenler, kendilerinden öncekilerin görgüleriyle eğlenirler ve her hâdisenin sebebini aramıya başlarlar. Bu, ilim yoluna girmektir. Fakat insan bir yola girince hemen o yolun sonuna varamaz. Onun için ilim yoluna girmiş olanların ilk hali tam ilim değil, yarım ilim olur. Yarım ilme dayanarak netice çıkarmak, hüküm vermek de çok defa yanlış çıkar . . .

Çorba işinde de böyle. Yediğimiz ve içtiğimiz gıdaların bazısı midede veya ince barsaklarda hazmedilir, bazısının hazmi ağızda -yalnız dişlerle çiğnemekle değil, ağızdaki guddelerden gelen madelerle- başlar ve ince barsaklarda tamam olur. Bir çorba yalnız et suyundan ibaret olsa bile onun terkibinde, hazmi ağızda başlaması lâzım gelen maddeler vardır. Bunların hazmi ağızda başlamayınca, daha aşağıda tamam hazmedilemediğinden insanı beslemedikten başka, hazım cihazının dâvetsiz misafirleri olan mikroplara yem olur, insanın karnını şişirir. Halbuki bir çorbanın yalnız et suyundan ibaret olması pek nadirdir. Et suyuna şehriye, pirinç, un, mercimek yahut her ne isterseniz onlar katılır. Bunların hepsinde ağızda hazmedilmeye başlaması lüzumlu maddeler daha çoktur.

Onun için, bu mevsimde, tabiî olarak, çokça rağbet gören çorbalardan tam istifade etmek için hangi çorba olursa olsun yavaş yavaş, her kaşık çorbayı ağzın içinde biraz tutarak içilmelidir. O vakit çorba daha lezzetli olur, insanı ısıtır, hem de besler.

Süt içerken de böyle. Bazıları süt kendilerine gaz yapıyor, karınlarını şişiriyor diye, hastalık hallerinde bile, süt içmekten çekinirler. Çünkü südü -hele soğuk olursa- ayran gibi birden içerler. Ayran, zaten tahammür etmiş, hazmi başlamış demek olan, birşeydir. Onun için şairin verdiği öğüt haklı olabilir. Fakat süt henüz hazmedilmeğe başlamış değildir. Yavru onu annesinin memesinden emerken küçük küçük yudumlarla çekerek ağzında tuttuktan sonra yuttuğundan onun ağzında südün hazmi başlar. O da süt içmesini bilemiyen büyük kardeşleri gibi aceleci olursa onun da karnı şişer ve iyi beslenemez. Çocuğun acele emdiğine dikkat etmiyenler, annesinin südü yaramıyor, derler . . .

En iyisi, çorbayı da, südü de kaşık kaşık, yahut yudum yudum ağza aldıktan sonra, onu ağızda biraz tutarken, dişlerle çiğner gibi yaparak çeneyi oynatmaktır. Sulu bir gıda içerken çeneyi hareket ettirmek insana gülünç geleceği şüphesizdir. Fakat başlangıcında gülünç gelen nice şeyler vardır ki, lüzumuna kanaat getirildikten sonra, insana gayet tabiî görünür.

Çorba, medeniyetin en önemli icatlarından biridir. Ancak henüz tabiatın hesaplarına girememiştir. Şimdiki halde, tabiat insanı çorba içmek, yumuşak yemekler yimek üzere değil, pişmemiş av etlerini ve ağaçlardan koparacağı ham yemişleri çiğnenecekmiş gibi yaratır. Onun için ağızda hazim usareleri çıkaracak guddeler de çenenin oynamasiyle harekete gelirler. İnsanlarda dişlerin çürümesi de çorbanın ve yumuşak yemeklerin icadından sonra başlamış deyenler de, bundan dolayı, haksız sayılamazlar. Çorbayı, südü ve yumuşak yemekleri ağzınızda çiğnerseniz dişleriniz de -işliyen âletler gibi- paslanmaz.

G. A.

Mısır İtalya'yı protesto etti

Kahire; 9. a.a. — " Elâhram „ gazetesinin yazdığına göre, Mısır hükümeti İskenderiye'nin bombardımanını İtalya nezdinde şiddetle protesto etmiş ve tazminat istemiştir.

Kahirede polis, barları kapattı

Kahire; 9. a.a. — Polis yeni ihtiyat tedbirleri cümlesinden olarak Kahire'deki barları kapatmıştır.

Teşekkür

On beşinci yıl kıraathanesi ve bilârdo salonu sahibi Süleyman Zorun ölümünden içten acılarımıza iştirâk eden merhumun dostlarına ve cenaze töreninde bulunanlara teşekkür ederiz.

Biraderi Şen Florya kıraathanesi ve bilârdo salonu sahibi Arif Zor, oğulları Ulus Basımevi ofsetçilerinden Şevket Zor, Kemal Zor.

Şimalî İrlanda'nın yeni başvekili İrlânda Cümhuriyetine karşı takip edeceği siyaseti anlatıyor

Londra; 9. a.a. — Şimalî İrlanda'nın yeni başvekili B. Andrevs, Belfast'da söylediği bir nutukta İrlanda cümhuriyetine karşı takip edeceği siyaseti anlatmıştır. B. Andrevs, bilhassa demiştir ki :

" Biz şimalî İrlandalılar cenubî İrlanda halkı ile iyi geçinmek istiyoruz. Fakat bu i- geçim tamamiyle cümhuriyetleşmiş tek bir İrlanda içinde arkadaş olarak değil, komşu olarak vuku bulmalıdır. Biz aslâ böyle bir vaziyete düşmek istemeyiz.

Eğer iyi niyetin semere vermesi arzu ediliyorsa, cenubî İrlanda erkânı bizim kanunî vaziyetimize mütemadî tecavüzlerden vaz geçmelidir. Çünkü şimalî İrlanda halkı, kurulmasına ve idamesine geniş bir tarzda iştirâk etmiş olduğu İngiltere'nin ve büyük Britanya imparatorluğunun vatandaşı olmaktan hiçbir veçhile sarfınazar edemez. Benim başvekilliğim esnasında, bu devre uzun sürsün kısa olsun, şimalî İrlanda'nın bu baptaki siyasetinde hiçbir değişiklik olmıyacaktır. Biz sulh zamanında olduğu gibi harp zamanında da büyük Britanya'ya müzahiriz. Ölen başvekilimizin dediği gibi (kıralın tebaasıyız) „.

Gezici başmuallimler

Maarif Vekâleti eğitmenli mekteplер teşkilâtında çalışan gezici başmuallimlerin mıntaka merkezlerinin dışında ikamet etmelerine müsaade edilmemesini maarif müdürlüklerine bildirmiştir.

Yılbaşı ve bayram hediyeleri

Yavrularınızın yılbaşı ve bayramlıklarını hazırlarken milletimizin yardım ve şefkatiyle Keçiören çocuk yuvasında büyüyen çocukları sevindirmenizi Çocuk Esirgeme Kurumu saygılarla hatırlatır.

BUGÜN
ULUS Sinemasında
Honolulu adasının bütün güzelliği içinde geçen
SEVDALILAR CENNETİ
"Paris Soir" gazetesinin aşk romanı mükâfatını kazanan, sıcak memleketlerin mavi gökleri altında cereyan eden bu filmi görünüz
Baş Rollerde
DANİELLE PAROLA
JEAN MURAD
AYRICA: *Tayyare ile gelen harp jurnalinde İngiliz ticaret filosuna alman tayyarelerinin saldırışı.*
Seanslar: 14,30 - 16,30 - 18,30 ve 21 de
Telefon : 6294

AİLE SIĞINAKLARI

İngiltere'de sivil halk, tayyare hücumlarına karşı muvaffakiyetle mukavemet etmektedir. Sivil halkın en kesif olduğu mahallelerde bile en şiddetli hücumlardan sonra halk, enkaz yığınları arasında ingilizlere has olan soğukkanlılıkla dolaşmakta, neşeli yüzleriyle görülmektedirler. İngiliz aileleri bu neşelerini "Anderson sığınağı" dedikleri, mazbut aile siperlerine borçludurlar. Yukardaki resme bakınız. Tayyare hücumlarından hasara uğramış bir evin önündeki Anderson sığınağı ve bu sığınağın ölmek veya yaralanmak tehlikesinden koruduğu bir aile halkı görülmektedir.

Nafıa memurları arasında tayin, terfi ve nakiller

Nafıa Vekâleti memurları arasında yeniden bazı tayin, tefi ve nakiller yapmıştır. Bunları sırasiyle yazıyoruz :

Naklolunanlar

Çorum baş fen memuru Ömer Ekrem Erensal Bursa baş fen memurluğuna, Manisan fen memuru Mehmet Turgut Ezer şoseler fen heyeti fen memurluğuna, Kastamonu nafıa müdürü Salâhattin Onat, Şehircilik fen heyeti yüksek mühendisliğine, Afyon fen memuru Fahri Şarman, Manisa fen memurluğuna, Mardin fen memuru Necati Dağdelen Konya fen memurluğuna, Edirne nafıa müdürü Feridun İris Manisa nafıa müdürlüğüne, Sivas sevk memuru Hüsamettin Koşer Sivas anbar memurluğu sevk memurluğuna, Aydın fen memuru Ahmet Önden demiryollar inşaat fen memurluğuna, Diyarbakır-Van-Cizre hattı inşaat baş müdürlüğü kâtibi Nuri Ergün demiryollar inşaat kâtipliğine, İstanbul belediyesi mezarlıklar şubesi mühendisi Hamdi Soukök, İstanbul belediyesi fen işleri müdürlüğü mecarî şubesi mühendisliğine, Tunceli fen memuru Samim Oktay, Çanakkale fen memurluğuna, Eskişehir su işleri memuru Necati Cebi Antalya fen memurluğuna, Adana su işleri fen memuru Vecihi Yeşilkaya, Antalya su işleri fen memurluğuna, Erzurum şose ve köprüler mühendisi Enver Köseataç Tokat şose ve köprüler mühendisliğine, Zatişleri müdürlüğü sevk memuru Sahire Arıbaş malzeme müdürlüğü kâtipliğine, Tevfik Fikret Narter, 35 lira maaşla yüksek mühendis mektebi muallimliğine.

Yeniden tayinler

Süleyman Tanış Bergama su işleri fen memurluğuna, Tafil Türkkan Zonguldak fen memurluğuna, Muhittin Ünver Tokat fen memurluğuna, Faruk Esin, Edirne fen memurluğuna, Haydar İlkolcay Kırklareli fen memurluğuna, İsmail Atıf Tansuğ Teknik okulu muallimliğine, Salâhattin Yurdoğlu vekâlet seferberlik müdürlüğüne, Kemal Tümer Ankara mühendisliğine, Orhan Sefa, Yüksek mühendis M. muallim muavinliğine, Salih Remzi Ünlü Teknik okulu muallimliğine, Neşet Kasımgil Yüksek mühendis M. muallimliğine, İsmail Hikmet Eronat Ankara mühendisliğine, Nemık Kemal Öğe, Teknik okulu atelye laboratuvar ustalığına, Şerif Türkmen Samsun su işleri mühendisliğine, Muvaffak Koşkuncu Samsun su işleri mühendisliğine, Faruk Erentay Antalya su işleri mühendisliğine, Macide Vildan Berkal malzeme müdürlüğü ayniyat kâtipliğine, Vecihi Aktekin Diyarbakır fen memurluğuna, Rasim Öztürk su işleri şoförlüğüne, Salâhattin Sarı Elâzığ - İran hududu hattı fen memurluğuna, Necati Ürsavaş Elâzığ - İran hattı fen memurluğuna, Lütfü Yurdal Bursa yapı işleri mühendisliğine, Ali Ziya Kocainan Yüksek mühendis mektebi muallimliğine, Bülent Büktaş Yüksek mühendis mektebi mualimliğine, Ahmet Hamdi Peynircioğlu Yüksek mühendis mektebi muallimliğine, Abdullah Türkmen Yüksek mühendis mektebi muallimliğine, Vasfi Halim Ali Sipahi şehircilik fen heyeti yüksek mühendis ve memurluğuna.

Terfi edenler

Yüksek mühendis mektebi müderrisi Mehmet Tevfik Biran, Yüksek mühendis mektebi muallimi Hüseyin Rıfkı Ardeman, Yüksek mühendis mektebi müderrisi Mehmet Bürhanettin Berkan, Yüksek mühendis mektebi müderrisi İhsan İnan, Hukuk müşaviri memuru Melâhat Savtekin, Kocaeli nafıa yapı işleri yüksek mimarı Aziz Börü, Su işleri taşra kadrosunda fen memuru Suat Aksan, Yüksek mühendis mektebi muallimi Salih Murat Uzdilek, Su işleri reisliği fen heyetinde yüksek mühendis Tevfik Fikret Süer, Bursa su işleri birinci şube sürveyanı Esat Genç, Bursa su işleri şoförü İrfan Doğan, İstanbul nafıa şoseler fen memuru Osman Memduh Acar, Antalya vilâyet nafıa şose ve köprüler fen memuru Muharrem Aygen, Şose ve köprüler yüksek mühendisi Balaj, Teknik okulu muallimi Rahmi Arı, Trabzon vilâyet nafıa şose ve köprüler fen memuru Hüseyin Avni Çelen, Yüksek mühendis mektebi muallimi Ahmet Malik Sayar.

RADYO

TÜRKİYE
(Radyo Difüzyon Postaları)

TÜRKİYE Radyosu — ANKARA Radyosu

— Dalga Uzunluğu —

1648 m. 182 Kcs./120 Kw.
31.7 m. 9465 Kcs./ 20 Kw. T. A. I
19.47 m. 15195 Kcs./ 20 Kw. T. A. C

SALI : 10. XII. 1940

8.00 Program ve memleket saat ayarı.
8.03 Müzik : Hafif Program (Pl.),
8.15 Ajans Haberleri.
8.30 Müzik programının devamı (Pl.).
8.45/9.00 Ev kadını - Yemek listesi,
12.30 Program ve memleket saat ayarı,
12.33 Müzik : Karışık türkü ve şarkılar
12.50 Ajans haberleri.
13.05 Müzik : Karışık türkü ve şarkılar programının devamı (Pl.),
13.20/14.00 Müzik : Karışık program (Pl.)
18.00 Program ve memleket saat ayarı,
18.03 Müzik : Cazbant (Pl.),
18.30 Konşma (Çiftcinin saati),
18.45 Müzik : Çiftcinin saati,
19.00 Müzik : Sevilmiş parçalar - Çalanlar : Ulvi Cemal, Halil Onayman, Mesut Cemil.
19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Müzik : Fasıl Heyeti,
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik : Koro - Klâsik Program.
21.30 Konuşma : Hukuk İlmini Yayma Kurumu adına Bülent Esen: " Ailede karşılıklı sadakat. „
21.45 Müzik : Radyo Salon Orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde)
1— Rossini : Mosaique, No. 1.
2— Becce : Noktürn,
3— Jos. Lanner: Die Werber (vals)
4— Gabriel : Hafta sonunda pazar gelir (Marş),
5— Joh. Strauss : İlkbahar sesleri (Vals),
6— Beethoven : Adagio Kantabile,
7— Oscar Fetras : Rus Potpurisi.
22.30 Memleket saat ayarı; Ajans Haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyo - Nukut Borsası (Fiyat),
22.45 Müzik : Radyo Salon Orkestrası programının devamı,
23.00 Müzik : Dans müziği (Pl.),
23.25/23.30 Yarınki Program ve Kapanış.

Yazan : MIHALY FÖLDI *Türkçeye çeviren : F. ZAHİR TÖRÜMKÜNEY* — 161 —

itifat ediliyordu. Maria'da hemen ince, zarif bir kadın oluvermişti... O da kıziyle saç meselesi üzerinde saatlerce münakaşa etmişti. Halbuki; ablası saçlarını yalnız alagarson kesdirmekle kalmamış, onları sarıya da boyatmıştı. Tırnaklarını uzatmış ve penbe bir cilâ ile parlatmıştı. Ayak tırnakları da aynı şekilde itina ile düzeltilmiş ve parlatılmıştı. Uzun siyah bir ağızlığa, ucu yaldızlı bir sigara taktı. Tuvalet masasının üstünde duran altun sigara tabakasını, kayıtsız bir tavırla Gizella'ya doğru uzattı.

Gizella'nın hiç tereddüt etmeden cigara aldığını görünce, kendisi ikram etmiş olmasına rağmen, câlî bir hayret gösterdi :

— Ne o ? Sen de sigara içiyor musun ?

— Evet, yeni devire intıbak ediyorum . . . Ve yahut biraz sinirli oldum.

— Asabi olduğunun ve dünyadan habersiz yaşadığının farkındayım. Balajoviç'ten bahsederken, onun samimî bir dostum olduğunu söyledim. Balajoviç, benim dostum değil, nişanlımdır. Doktorla aramız gayet iyidir. Anlaşarak ayrılıyoruz. Kendisi artık buradan taşındı. Şimdilik yalnız oturuyorum. Bir iki aya kadar Balajoviç'le nikâhımızın yapılacağını kuvetle tahmin ediyorum.

Gizella, donuk bir sesle :

— Tebrik ederim, Maria, dedi.

— Teşekkür ederim. Annemle, babama da söyle, yine köşkte otursunlar. Kendilerine eskisi gibi yardım edeceğim. Yüzüme ne diye öyle hayretle bakıyorsun ?

— Ben mi ?

— Hiç burnunu büzme ve bana ahlak dersi varmeğe de kalkma. Kocandan ayrılsan, her halde çok akıllı hareket etmiş olursun . . .

— Ben mi ?

— Yok, ben . . . Bir ihtilâlci ile ne diye yaşıyorsun? Ondan daha ne bekliyorsun ? İşinden kovdukları kâfi değil mi ? Bütün bunlara onun yüzünden maruz kaldın. Başına daha ne gibi felâketler gelmesini bekliyorsun ? Balajoviç için artık gün doğdu. Kendisini çok mühim bir mevkie getirecekler. Belki de; nazır olacak. Pekâlâ, bu adam şimdi bir ihtilâlciyi kurtarmağa nasıl teşebbüs edebilir ? Hem, sağa sola ne desin ? Vilmoş, benim bacanağımdır, ona dokunmayın diye ortaya mı çıksın ? Evet Balajoviç, beni çılgınca seviyor, ben de onu seviyorum. Benim, bugüne kadar hiçbir sözümü kırmamıştır. Fakat her şeyin bir hududu vardır! Onun, bana karşı duyduğu aşktan dolayı günün birinde pişman olmasını arzu etmem. Bu itibarla, ondan katlanılması güç fedakârlıklar isteyemem. İhtilâlciler alçak adamlardır. Onlar, birer adî caniden ve hırsızdan başka bir şey değildirler. Memleketin altını üstüne getirdiler. Balajoviç'in kanaati bu merkezdedir. Ben de, bu hususta ona hak veriyorum. Şimdi, onun karşısına geçip de, sevgilim haklısın. Fakat, senin bacanağın da bunların arasına dahildir. Ne olur, bir defaya mahsus olmak üzere kanaatlerinden fedakârlık et. Onu kurtar. Tekrar insanların arasına dönsün ve melânetini işlemekte devam etsin, diyebilir miyim? Benden bunu mu istiyorsun ?

Gizella, şiddetle itiraz etti :

— İhtilâlcilerin nasıl adamlar oldukları hakkında seninle münakaşaya girişecek değilim abla. İsterlerse dünyanın en alçak veya en yüksek insanları olsunlar. Bu beni alâkadar etmez. Ben, yalnız Vilmoş'u müdafaa ediyorum. Onun, alçak ve adî bir adam olmadığına eminim. Kimseye, en küçü kbir fenalığı dokunmamıştır. Kimsenin malını almamış, canını yakmamıştır. Onun bir tek kusuru vardır. Dilini tutmadı. Durmadan söyledi. Hayallerinden, emellerinden bahsetti. Beşeriyetin istiraplarını bu suretle dindireceğine inandı. Bunda o kadar samimî idi ki; tevkif edilip, sorguya çekildiği zaman da aynı şeyleri tekrarladı. Abla, sana yemin ederim ki; Vilmoş masumdur. O, kimseye zararı olmıyan bir hayalperestten başka bir şey değildir .

Maria, sigarasından derin bir nefes çekti. Süzgün bakışlı gözlerini kız kardeşinin yüzüne dikti. Katî bir sesle cevap verdi :

— Onun bir hayalperest olduğuna ben de inanırım. Fakat, tahakkuk ettirmek istediği hayallerinin masum olmadığına da kaniim.

Gizella, âsabiyetle ayağını yere vurdu :

— Rica ederim abla, ben buraya kocamın masum veya suçlu olduğunu isbat ve münakaşa etmek için gelmedim. Kocam.

— Canım bırak şunu artık. Ayrıl.

— Başına felâket geldiği, hapisanelerde çürüdüğü bir zamanda onu nasıl terkedebilirim.?

— Nasıl olsa ona bir faydan dokunmıyacak. Binaenaleyh...

— Onu kurtarmaklığım lâzımdır. Bunun için elimden geldiği kadar uğraşacağım.

— Budalaca bir fikir. Hapisaneden çıkmış bir adamı ne yapacaksın? Hayatını, alnına kara damga vurulmuş bir adama nasıl bağlarsın? Bu vaziyet aynı zamanda benimle, Balajoviç için de hoş bir şey değildir. Onunla bir akrabalığımız bulunduğunu inkâr etmek mecburiyetindeyiz. Gerçi, yaptıklarından dolayı bizlere hiç bir mesuliyet gelemez. Bunu biliyorum. Fakat, ne de olsa Vilmoş, bugün cemiyetin nefret ettiği insanlardan biridir. Herkes işin iç yüzünü bilmez, onun gibi bir ihtilâlci ile ailevî münasebetimiz olduğunu öğrenenler, bizim hakkımızda da ileri geri şeyler söyliyebilirler. Onunla birlikte yaşamakta israr ettiğin takdirde sana kapımı kapamak mecburiyetinde kalacağım. Bunu arzu eder misin ?

Gizella'nın parmakları gevşedi. Elindeki sigara düştü.

— Bunu yapar mısın abla ?

— Dikkat et, halıyı yakacaksın.

— Affedersin.

Eğildi. Titriyen elleriyle halının üzerinden sigarayı aldı. Ateş parmağını yaktı.

— Şuraya, tablanın içine at.

Sigaranın üstüne parfum damlatarak söndürdü. Sonra Gizella'ya dönerek devam etti :

— Hâdiseye, neden böyle bir facia ifadesi veriyorsun? Yüzüme niçin öyle hayretle bakıyorsun? Bana sitem etmiye zerre kadar hakkın yoktur. Ben, sana daima en doğru yolu gösterdim. Bu ahmakça sevda, seni bu hale getirdi. Artık yetişir. Henüz gençsin. Buraya bir nokta koy. İstediğin parayı temin edeceğim. Bu adamdan ayrıl ve onu unut. Onun masumiyetini kabul etsek bile, tam akıllı ve muvazeneli bir insan olduğunu katiyen iddia edemeyiz. Babası, bu işlere ne diyor? Kibar ve şöhretli profesör oğlunun marifetlerini beğeniyor mu?... Ne ise bunu bırakalım. Biz kendi işimize bakalım. Derhal seyahate çık. Bütün masraflarını ben vereceğim. Çocuklarını topla... Hep birlikte gidiniz. Budapeşteden hiç olmazsa bir sene uzak kal. Dönmende bir mahzur kalmadığı zaman ben sana yazarım, gelirsin. Balajoviç, pasaport muameleni kolayca yaptırır. Bu adamla bundan sonra alâkadar olma. Nasıl mutabık mıyız ?

Gizella, mırıldandı :

— *Sonu var* —

RESMÎ TEBLİĞLER

İngiliz hava kuvetleri Brest ve Lorient'ı bombardıman ettiler

Londra; 9. a.a. — Hava nezaretinin istihbarat servisinden tebliğ edilmiştir :

Cumayı cumartesiye bağlıyan gece, sahil müdafaa tayyareleri Brest ve Lorientdaki deniz inşaat tezgâhları ile doklarını bombardıman ve buralarda yangın ve infilâklar tevlit etmişlerdir.

Brest dokları üzerine yapılan taarruz şimdiye kadar yapılan bütün taarruzlardan şiddetli olmuştur. Deniz mektebinin dört çevresinde yangınlar çıkmış ve derhal bütün bölge alevler içinde kalmıştır.

Nişan alınan diğer hedefler arasında havuzlar vardır.

Lorient üzerine yapılan baskın esnasında havuzlar boyunca ve havuzlar etrafında bulunan deniz tesisatının bir kısmında 15 yangın sayılmıştır.

Diğer hedefleri, inşaat tezgâhları ve tersaneler teşkil etmiştir. Denizaltılara iaşe vazifesi gören rıhtımlar civarında da yangınlar çıkarılmıştır.

Londra şehri üzerine yapılan hava akını

Londra, 9 a.a. — Hava ve Dahilî Emniyet Nezaretlerinin tebliği: Pazarı pazartesiye bağlıyan gece zarfında düşman tayyareleri Londra ve civarı üzerine ciddî bir bombardıman hücumu yapmışlardır. Birçok yangın başlangıçları olmuştur. Taarruz esnasında itfaiye bunların ekserisini söndürmüştür. Binalarda ve ikametgâhlarda mühim hasarlar olmuştur. Bir mikdar ölü ve bir mikdar da yaralı vardır.

Londra ile şark ve cenup sahilleri arasında bulunan birçok mıntakalara ve cenubî İngiltere'nin bazı noktalarına da bombalar atılmıştır. Bu bombaların birçoğu hasar yapmamış ise de, bazı yerlerde yangınlar çıkmış ve ikametgâh ve sair binalarda hasarlar husule gelmiştir. Bu mıntakalardaki insan zayiatı fazla olmamıştır.

İki düşman bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

İngiliz tayyarelerinin evelki gece yaptıkları hava taarruzları

Londra, 9 a.a. — Hava nezareti tebliği: Dün gece ingiliz bombardıman tayyareleri Düsseldorf bölgesindeki sınai ve askerî hedefler üzerine tekrar tarruz etmişlerdir.

Başka gruplar da Lorient denizaltı üssünü ve Bordeaux ile Brest'te liman tesisatını bombardıman etmişlerdir.

Bombardıman edilen diğer hedefler arasında Flessingue, Dunkerk, Gravelines limanlariyle muhtelif düşman hava meydanları vardır.

Tayyarelerimizden ikisi kayıptır.

İngiliz tayyarelerinin Afrika'daki akınları

Kahire, 9 a.a. — İngiliz hava kuvetlerinin tebliği: Bir istikşaf esnasında alınan fotograflar, 7 kânunuevelde Castel - Benito'ya yapılan hücumda geniş hasar vukua getirildiği tesbit edilmiştir.

Garp gölünde, bombardıman tayyarelerimiz, 8/9 kânunuevel gecesi Benina tayyare meydanına hücum etmişlerdir. Bir hangar tamamiyle tahrip edilmiş ve başkaca üç hangarda da yangınlar çıkarılmıştır. Yangın ve infilâk bombaları tayyareler arasına da düşmüş ve bu tayyarelerden bir çoğu hasara uğratılmıştır.

Rodezya tayyareleri, şarkî italyan Afrikasında Adarbes'i bombardıman etmiştir. Bir mitralyöz mevziine tam bir isabet kaydolunmuş ve bir çok yangınlar çıkarılmıştır. İaşe depoları arasına da bombalar düşmüştür. İkinci bir mitralyöz mevzii de, tayyarelerimizin mitralyöz ateşi ile susturulmuştur.

7 kânunuevelde Asmara üzerine yapılan bir hücum esnasında bir yangın çıkarılmış ve tayyare meydanının hangarlarına isabetler kaydolunmuştur.

Afrika'da askerî vaziyet

Kahire, 9 a.a. — İngiliz umumî karargâhının tebliği: Mısır: Garp çölünde, kuvetlerimizin ileri unsurları, halen geniş bir cephe üzerinde düşmanla temas halindedir. Sidi - Barrani'nin cenubunda bir çarpışmada 500 esir aldık.

Sudan: Dün gece, keşif kollarımız, Gallabat mıntakasında geniş faaliyetlerine devam etmişlerdir. Topçumuz, yeniden, düşman mevzilerine muvaffakiyetli surette ateş açmıştır.

Diğer cephelerde kayde değer bir şey yoktur.

Elen resmî tebliği

Atina; 9. a.a. — Yunan orduları baş kumandanlığının sekiz ilkkânun akşamı neşrettiği 43 numaralı tebliği :

Kıtaatımız, bütün gün cephenin muhtelif mıntakalarında taarruz muharebeleri yapmıştır. Bu muharebeler tamamiyle muvaffak olmuş ve Arnavutluk arazisinde mühim yeni mevzilerin tarafımızdan işgali ile neticelenmiştir.

Ergiri şehri zaptedilmiştir.

***

Atina; 9. a.a. — Emniyet nezaretinin sekiz ilkkânun tarihli tebliğinde, düşman tayyarelerinin Levkand adasını bombardıman ettiği, binalarda hafif hasar olduğu fakat insanca zayiat bulunmadığı bildirilmektedir.

Siyam ile Fransız Hindiçini'si uyuşabilecek mi?

Ümitler pek zayıf

Tokyo, 9 a.a. — (D. N. B.): Domei ajansının Hanoi'den öğrendiğine göre Siyam'ya Fransız Hindiçinisi arasındaki arazi ihtilâflarının halli hususundaki ümitler pek zayıftır.

Franhız Hindiçinisi umumî valisi Vis Amiral Jean Decoux gazetecilere beyanatta bulunarak bu sırada Siyam'la müzakereye girişmek için sebep olmadığını söylemiştir.

Fransa Siyam'la fransız Hindiçinisi arasındaki ihtilâfların halli için bitaraf bir hakem heyetinin teşkilini teklif etmiş, Siyam ise bu teklife muhasamatı açmakla cevap vermiştir.

Çunking hükümeti fransız Hindiçinisi hududunun yabancılara ve çinlilere kapatıldığını resmen bildirmektedir.

Siyam başvekilinin beyanatı

Gene Domei ajansına Bangkok'tan verilen haberlere göre başvekil B.Songgram, 6 kânunuevelde parlâmentoda bir nutuk söyliyerek fransız Hindiçinisi tarafından işgal edilen Siyam mıntakasının yakında Siyam'a iade edileceğini bildirmiştir.

B. Songgram, Fransa'nın hâlâ Siyam metalibatını bilmemeğe devam etmesinden şikâyet etmiş ve "kaybettiğimiz yerlerin iadesinin yakında tahakkuk edeceğinden eminim,, demiştir.

Temps gazetesi Hindi-çini vaziyetini nasıl görüyor ?

Berlin; 9. a.a. — D. N. B. ajansı, Cenevre mahreciyle bildiriyor :

Fransa'da çıkan Le Temps gazetesi, Hindiçini vaziyeti hakkında neşrettiği bir makalede şöyle demektedir :

" Bangkok hükümetinin bugünkü hattı hareketinde fransız imparatorluğunu her vasıtaya müracaat ederek sarsmak ve birliğini kırmak istiyen bazı yabancı nüfuzların altında kalmış olması muhtemeldir. Fakat Siyam hükümetinin bu kadar cüretle kullandığı bu müzahereti ne Japonya'da, ne de başka bir yerde bulmakta olmadığına kanaat getirmek için japon gazeteleri - nin tefsiratını okumak kâfidir. „

Alman resmî tebliği

Berlin, 9 a.a. — Resmî tebliğ: Alman hava kuvetleri, garbî alman şehirleri üzerine ingilizler tarafından yapılan akınlara karşılık taarruzu olarak 9 kânunuevel gecesi Londra üzerine akınlar yapmışlardır. Hücum hava kararırken başlamış ve şafak sökünciye kadar devam etmiştir. Taarruza büyük kuvetler iştirâk etmiş ve tayyareler biribiri ardından dalga halinde gelmiştir. Muharebe tayyareleri iyice aydınlatılan şehir üzerine büyük çapta bombalar atmışlar, bilhassa mühim iaşe depolarını bombardıman etmişlerdir. Gece birçok yerlerde büyük yangınlar çıkmış ve alev denizi halinde genişlemiştir. Gazometreler patlamış ve muazzam alevler çıkarmıştır. Petrol depoları yakılmıştır.

Dün gece birkaç ingiliz tayyaresi garbî Almanya'nın bazı yerlerine bombalar atmışlardır. Düsseldorf'ta, Münih'te, Gladbach'ta ve sair bazı yerlerde meskûn mahallere isabetler vaki olmuştur. Bazı evlerde yangın çıkmıştır. 9 sivil ölmüş, 17 kişi ağır, 24 kişi de hafif surette yaralanmıştır. Ölen ve yaralananların hepsi sığınaklar haricinde bulunan kimselerdir. Hiç bir tarafta iktısadî ve askerî zarar olmamıştır. Tayyare dâfi bataryaları iki ingiliz tayyaresi düşürmüşlerdir. Alman tayyarelerinden biri üsüne dönmemiştir.

İtalyan resmî tebliği

İtalya'da bir mahal, 9 a.a. — İtalyan orduları umumî karargâhının 185 numaralı tebliği: Yunan cephesinde dokuzuncu ordu mıntakasında düşmanın mükerrer hücumları tardedilmiş ve kıtalarımız birçok muvaffakiyetli mukabil hücumlara geçmiştir. On birinci ordu, Ergiri'nin şimalinde tesbit edilen bir hat üzerine ve civardaki daha ehemiyetsiz mevkilere muntazam çekilme hareketini, insan ve malzeme zayiatı vermeden itmam etmiştir.

Hava kuvetlerimiz, muhalif hava şartlarına rağmen Santa - Maurade ve Narda körfezindeki askerî hedefleri bombardıman etmiştir.

Bundan evelki tebliğimizde ciddî surette hasara uğradığı bildirilmiş olan bir düşman tayyaresinin enkazı topraklarımız üzerinde bulunmuştur. Paraşütle atlıyan bir ingiliz pilotu ağır yaralı olarak yakalanmıştır.

Şimalî Afrika'da bir düşman motörlü kolu topçu ateşimizle ricate mecbur edilmiştir.

Düşman hava kuvetleri Trablusgarp tayyare meydanı ile Darhuna ve Zanzur kasabalarına hücum etmişlerdir. Bir ölü ve beş yaralı vardır. Ayrıca bazı maddî hasar da mevcuttur.

Diğer düşman tayyareleri Bingazi tayyare meydanını bombardıman ederek bir hangarı hasara uğratmışlardır. Kezalik Gazalaya da hücum etmişlerse de hiç bir netice alamamışlardır. Üç düşman tayyaresi avcılarımız, bir düşman tayyaresi de deniz kuvetlerimizin dafi bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Şarkî Afrika'da düşman tayyareleri Gallabat'a Somali'ye ve Gherill mevkiine hücum ederek bir kaç kişinin ölümüne ve yaralanmasına sebep olmuşlardır. Mozale ve Mega üzerlerine yapılan hücumlar hiç bir zayiata sebebiyet vermemiştir.

Benzin, gazyağı ve motorin fiyatleri tesbit edildi

(Başı 1. inci sayfada)

runma kararnamesine istinaden yeniden tesbit edilmiş ve 10 Birincikânun salı gününden itibaren meriyet mevkiine konulmuştur.

Mayi mahrukat maliyet fiyatlarında her hangi bir tebeddül vuku bulmadığı cihetle fiyat artması münhasıran tenekeli olarak satılan mayi mahrukata raci olup bu maddelerin dökme satış fiyatlarında bir değişiklik vukua gelmemiştir.

Binaenaleyh tesisat mevcut bulunan mahallerdeki dökme satışlar evelce alâ kadarlara tebliğ edilmiş bulunan eski fiyatlar üzerinden cereyan edecektir.

Buna nazaran benzin, gazyağı ve motorinin İstanbul, İzmir ve İskenderun depo esas fiyatları şunlardır :

	Kr.	Sa.
Benzin dökme kilosu	31	28
Benzin dökme litresi	22	83
Benzin çift büyük teneke	893	94
Gazyağı dökme kilosu	18	34
Gazyağı dökme litresi	15	03
Gazyağı çift büyük teneke	652	97
Gazyağı tek küçük tenekc	92	35
Motorin dökme kilosu	11	36
Motorin çift büyük teneke	452	74

2 — Benzin ve gazyağının Ankara, İstanbul ve İzmir'de dökme olarak satış fiyatları şunlardır :

	Benzin litresi kuruş	Gazyağı kilosu kuruş	Gazyağı dökme litresi kuruş
Ankara	27.85	24.80	20.35
İstanbul	25.10	19.55	16.05
İzmir	25.15	19.70	16.15

3 — Ankara, İstanbul ve İzmir'de tenekeli benzin ve gazyağı azamî satış fiyatları şunlardır :

	Benzin çift büyük teneke kuruş	Gazyağı çift büyük teneke kuruş	Gazyağı tek küçük teneke kuruş
Ankara	1060	820	113
İstanbul	955	690	97
İzmir	960	695	101

4 — Diğer yerlerde gazyağı ve benzinin azamî satış fiyatları, yukarıda 1 numara altında gösterilen depo esas fiyatlarına nakliye ve teslim masraflarının, mahallî rüsumun, şirket bayilerine verilen kârın ve listesi vekâlete tevdi edilen yerlerde ise perakende satıcı iskontosunun ilâvesi suretiyle tayin ve tesbit edilir.

5 — Her yerde halen carî motorin azamî satış fiyatlarına mahallî istihlâk rüsumunda ve nakliye masraflarında bir değişiklik vuku bulmuş değilse,

Gift büyük teneke başına 24 kuruş 84 santim zammedilmiştir.

Motorinin dökme fiyatlarında bir değişiklik yoktur.

6 — Bu fiyatlar şirket bayii bulunan mahallerdeki en büyük mülkiye memuruna, fiyat murakabe komisyonlarına ve mıntaka ticaret müdürlüklerine telgrafla bildirilmiştir. (a.a.)

Yugoslavya'da ekmek vesika ile verilecek

Belgrad, 9 a.a. — D.N.B.: Başvekil muavini B. Maçek, Zağreb'de yapılan ziraatçiler birliğinin senelik içtimaı vesilesiyle söylediği bir nutukta şehirler halkı için ekmek vesikası usulünün tatbik edileceğini, ekmek ununa yüzde 30 nisbetinde mısır karıştırılacağını ve haftada iki gün mısır ekmeği yenileceğini bildirmiştir.

Nafıa nazırı B. Vuloviç de Belgrad civarında Tuna üzerinde 4 kilometre uzunluğunda bir kış limanının inşa edileceğini söylemiştir.

İtalyan - Fransız mütareke komisyonu delegelerini taşıyan bir askerî tayyare düştü

Roma; 9. a.a. — Stefani ajansı bildiriyor : Bir askerî tayyare, Roma ile Torino arasında seyahat ederken henüz meçhul bir sebepten 7 kânunuevelde Piemont vilâyeti dahilindeki Acqui civarında yere düşmüştür. Tayyarede italyan - fransız mütareke komisyonundaki italyan delegelerinden bir kaçı bulunmakta idi. General Pietro Pintro ile hava generali Aldo Pellegrini bu kaza neticesinde ölmüştür.

General Pintor'un yerine general Camillo Grossi İtalyan - Fransız mütareke komisyonu reisliğine tayin edilmiştir.

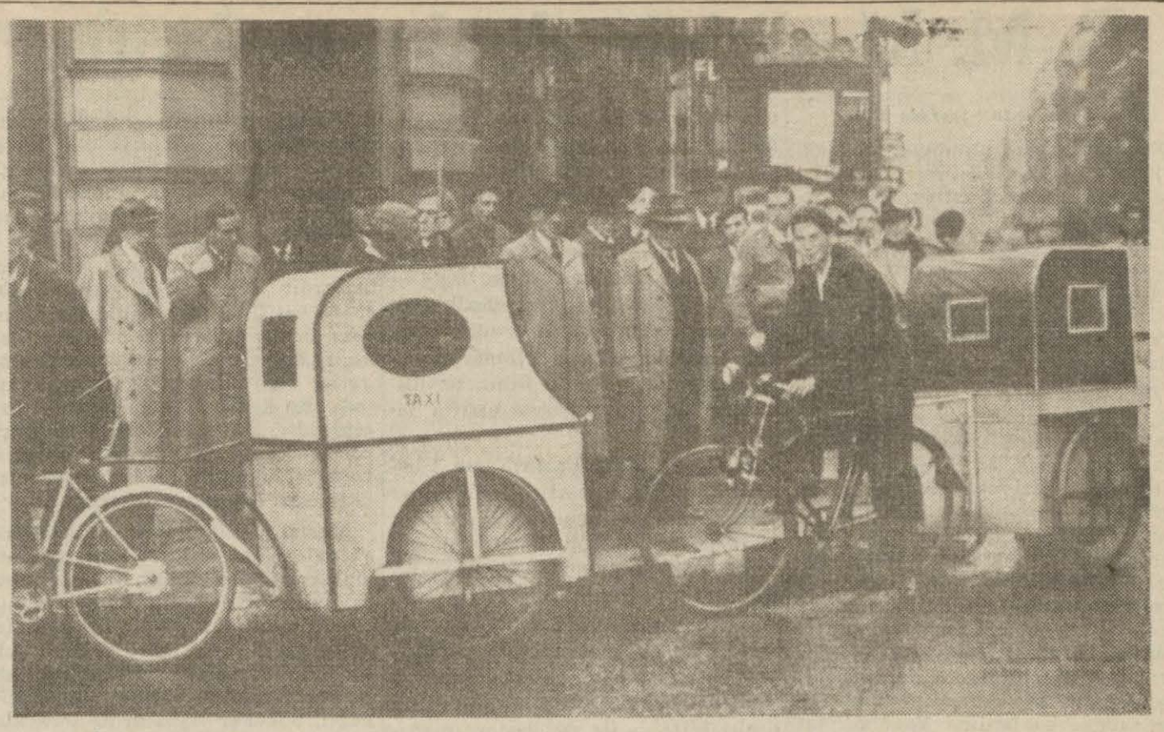

İşgal altınlaki benzinsiz Pariste şimdi taksi yerine bisiklet kullanılıyor.

Elen kıtaları ileri hareketine deyam ediyor

(Başı 1 inci sayfada)

yağmur altında geçmişlerdir. Şehrin işgalinden sonra yunan kıtaları civarda bütün gece devam eden bir temizleme hareketinde bulunmuşlardır. Neticede italyanlar, bütün mevzilerinden, sabahleyin yapılan bir süngü hücumu ile tamamen atılmışlardır. Ergiri civarında pek çok ölü ve mühim mikdarda malzeme bulunmuştur.

Bütün Yunanistan Ergiri zaferini sevinçle tesit etmiştir. Şehirlerde ve köylerde heyecanlı halk kütleleri vatanî şarkılar söyliyerek yunan ordusunu alkışlamıştır.

B. Metaksas, cepheye bir telgraf göndererek, milletin teşekkürlerini bildirdi

Atina; 9. a.a. — Başbekil general Metaksas, cepheye bir telgraf göndererek, Ergiri'nin zabtından dolayı kıymetli Yunan kıtaatını tebrik etmiş ve bu parlak hareket münasebetiyle Yunan milletinin teşekkürlerini bildirmişir.

Ergiri işgalinin ehemiyeti

Atina, 9 a.a. — Matbuat nezaretinin söz söylemiye selâhiyettar memuru, Ergiri'nin yunanlılar tarafından işgalinin ehemiyetini tebarüz ettirmiştir. Bu izahata nazaran Ergiri Görice'den sonra italyanların yunanlılara karşı taarruzlarını hazırlıyabilecekleri ikinci mühim üssü teşkil etmekte idi. Develi'deki italyan kıtaatı garbe doğru kaçarken malzemelerini ellerinden geldiği kadar tahrip etmiş olmalarına rağmen bu mıntakada elimize birçok malzeme geçmiş pek çok da esir alınmıştır. Elde edilen malzemenin büyük bir kısmı italyanlara karşı derhal istimal edilebilecek bir haldedir.

İleri hareketlerine devam etmekte olan yunanlılar pazar günü başka köy ve tepeler zaptetmişlerdir. Daha şimalde italyan dağ kıtaları yunan piyadesi tarafından bir hezimete uğratılmıştır.

Salâhiyettar memur cumartesi günü yapılan yardım vâdinden dolayı B. Ruzvelt'e teşekkür etmiştir.

Bu memur yunan askerlerinin cephe - den geri alınmaları için kendi kendilerini yaraladıklarına mütedair italyan propagandası tarafından çıkarılan şayiaları da tekzip eylemiştir.

Şimal cephesinde

Belgrad; 9. a.a. — Royter ajansının hususî muhabiri yazıyor :

Şimal cephesinde italyan müdafaa hatlarının kilit noktası olan ve Lin'in önünde son mukavemet mevziini teşkil eden Rodakale sağnak halinde yağan yağmur altında ve dağlarda cereyan eden şiddetli muharebelerden sonra, dün Yunanlıların eline düşmüştür.

Muharebenenin büyük bir kısmı göğüs göğüse çarpışmalarla geçmiş ve her iki taraf ağır zayiata uğramıştır. Esasen Yunanlılar cumartesi günkü muharebelerde mezkûr köye hâkim olan tepeleri zaptetmişlerdi. İtalyanlar Lini ve Elbasana giden garpteki yolu tehlikeden kurtarmak için ümitsiz bir mukavemet göstermişlerdir.

Şimdi, Lin'den Rastan'a giden bir hat boyunca iki mümtaz alay bir sıra mevzii müdafaa eylemektedir İtalyanlar bu mevzileri de kaybedecek olurlarsa, İtalya için hayatî bir ehemiyeti haiz olan bu mıntakada Kukuş ve oradan da Elbasan yolu Yunanlılara açılmış olacaktır.

Bu muharebelere muvazî olarak, italyanların iyi tahkim edilmiş olan daha yüksek dağlarda şiddetle tuttukları diğer mevzilerin zabtı için de şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Bunlardan Elbasan'a giden Develi vadisine hâkim iki mevzi topçunun yardımı ile Yunanlılar tarafından zabtedilmiştir.

Dün sabah, hava biraz açılınca, italyan kuvayı külliyesinin Elbasana doğru çekilmekte olduğu Ohri gölünden müşahade edilmiştir. Bu şimal cephesinde harbe tuttuşmuş olan dört italyan tümeninin. Venezia, Ferrari, Quaranta, Pozzo tümenleri oldukları öğrenilmiştir.

Yunan beyaz kitabında neler var ?

Atina, 9 a.a. — Yunan hükümeti tarafından neşredilen beyaz kitap italyanların geçen senenin nisanındanberi Yunanistana karşı hücum etmeği tasmim ettiklerini gösteren birçok notuk ve hâdiseelri tebarüz ettirmektedir.

Kitap geçen 15 ağustosta Helli yunan kruvazörü torpillenmeden evel İtalya'nın Yunanistana karşı harpcûyane hareketlerde bulunduğunu ifşa etmektedir. Şimdi öğrenildiğine göre geçen 12 temmuzda italyan tayyareleri İnebahti limanında yunanlıların Orion yardımcı kruvazöriyle Kıraliçe Olga ve Kıral Georges torpido muhriplerini ve iki denizaltısını bombardıman etmişlerdir. 12 ağustosta yani Helli kruvazörü torpillenmeden üç gün evel italyan tayyareleri Rigina ve Salamin limanlarında bir yunan devriye gemisini bombardıman etmişlerdir. 15 ağustosta Helli'ye yapılan hücumdan başka bir italyan denizaltısı Fridon ismindeki yunan şilepini torpillemeğe teşebbüs etmiştir.

Bu tecavüz hareketlerinden 12 ay evel italyan şefleri ve yüksek memurları, hattâ bizzat B. Musolini, İtalya'nın Yunanistan'a karşı beslediği niyetler hakkında beyanatta bulunmuşlardır.

Meselâ 8 nisan 1939 da Tiran'a giren ilk aalyın kumandanı:

"— Biz buraya Arnavutluğu genişletmeğe geldik,, demiştir.

21 nisanda B. Musolini Arnavutluk komitesine Arnavutluk hudutlarının genişletilmiyeceğini vâdetmiştir. Bir hafta sonra bir arnavut nazırı daha sarih beyanatta bulunarak demiştir ki: "— İşler karışırsa İtalya Preveze'ye kadar Epir'i derhal işgal niyetindedir.,,

Beyaz kitapta yazıldığına göre efkârı umumiyeyi tehyiç etmek maksadiyle yunan hükümeti bütün bu tahrikât ve tehditleri büyük bir ihtimamla gizli tutmuştur. Bu sükût ise yunan hükümetinin katî bir bitaraflık muhafaza etmek için elinden geleni yaptığının inkâr kabul etmez bir delilidir.

Yunanistana hediye edilen seyyar hastaneler

Nevyork, 9 a.a. — Nevyork'taki Grek ortodoks kilisesinde yapılan büyük bir merasim esnasında İngiliz - Amerikan seyyar hastahane teşkilâtı yunan hükümetine tam teçhizatlı 25 seyyar hastahane hediye etmişlerdir. Bunların pek yakında sevkedileceği umulmaktadır.

Musolini - Badoglio görüşmesi

Roma, 9 a.a. — Stefani bildiriyor: B. Musolini, mareşal Badoglio'yu kabul etmiş ve kendisiyle samimî bir görüşmede bulunmuştur.

Nevyork, 9 a.a. — "Nevyork Times,, gazetesi mareşal Badoglio'nun istifasını şu şekilde mütalea etmektedir:

"Bu infikâk italyan istiklâlinin tedricen azalmakta olduğuna bir alâmet teşkil etmekte ve italya'nın bu harpten bir şey kazanamıyacağı, bilâkis her şeyi kaybedeceği hakkındaki umumî kanaati takviye eylemektedir. Veneto galibinin almanlara karşı daha uysal bir generalle değiştirilmesi, bütün italyanlara, 1918 de almanları Brenner'in ötesine atan muzafferiyetin kıymetsizliğini ve ehemiyetsizliğini göstermiş olacaktır.,,

Herald Tribune gazetesi de, bu meseleye tahsis ettiği bir başmakalede italyan başkumandanlığında vukua gelen tebeddülün askerî bozgunun bir itirafından başka bir şey olmadığını söylemektedir.

Bu gazete şunları yazmaktadır:

" Bu harp esnasında, 1917 - 1918 senelerinde general Pershing mevkiini haiz bir italyanın istifa mecburiyetinde kalması hükümet idaresinde ve hattâ bütün memleketin mukadderatında vahim teşevvüşler husule geldiğini isbat etmektedir. Bununla beraber bu istifadan İtalya'nın yıkılma arifesinde bulunduğunu istihraç etmek biraz fazla ileri gitmek olur. Fakat İtalyanın Akdeniz muvazenesinde filî harp kabiliyetinin de aazlmış olduğu da muhakkaktır. Bundan başka fasist rejiminin kudretini sarstığına ve kendisine olan itimadı kaybetmesine sebebiyet verdiğine de şüphe yoktur. Bu itibarla demokrat milletler, bu hâdiselerden çok büyük ehemiyette neticeler çıkarabilirler."

Bir Hollanda deniz altı gemisi battı

Londra, 9 a.a. — Londra'da bulunan Hollanda deniz umumî karargâhı harp harekâtı esnasında bir Hollanda denizaltısının battığını bildirmektedir. Ölenlerin yakın akrabalarına haber vermek üzere beynelmilel kızılhaç vasıtasiyle teşebbüste bulunulmuştur. Gönderilen haberlerin Hollanda'da bulunanlar tarafından şimdiye kadar alındığı tahmin edilmektedir.

Alman tayyareleri Londra üzerine çok şiddetli bir hücum yaptılar

(Başı 1. inci sayfada)

Eylüldenberi en büyük akın!

Londra, 9 a.a — Royterin havacılık muhabiri bildiriyor :

Pazarı pazartesiye bağlıyan gece Londra'ya karşı yapılan hava hücumu eylüldenberi almanların kullandığı en büyük alman hava kuveti tarafından yapılmıştır.

Londra selâhiyettar mahfilleri almanların yeni bir sessiz hücum yaptıkları hakkındaki iddialarını gülünç bulmaktadır. Dün geceki akıncılar yüksek irtifadan normal bir tarzda uçmuşlar ve mütemadiyen topçu tarafından izaç edilmişlerdir. Gece avcı tayyarelerimiz de düşmana karşı koymuşlardır. Endüstri şehirleriyle limanlara tevcih edilen hücum devresinden sonra Londra'ya karşı yapılan bu hücumun sevkulceyşi mânası hakkında ancak tahminler yürütülebilir.

Alman başkumandanlığının nisbî bir sükûndan sonra Londra'ya karşı yapılan bu hücum ile gelecek kış içinde italyanlara nerede ve nasıl yardım edileceği meselesine bir hal sureti buluncıya kadar sivil halk üzerinde tesir yapmak istemiş olması muhtemeldir.

Yüz binlerce kilo bomba !

Berlin, 9 a.a. — Öğrenildiğine göre dün gece Londra'ya yapılan hücum esnasında, 700 bin kilo infilak ve 100 bin kilo yangın bombası atılmıştır.

Bir haftada 26 alman tayyaresi düşürüldü

Londra, 9 a.a. — 7 İlkkânun gece yarısı biten hafta içinde düşman hava kuvetlerinin İngiltere üzerindeki faaliyeti oldukça mahdut olmuştur. Bu hücumlarda 26 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Sekiz ingiliz tayyaresi zayi olmuşsa da sekiz pilottan yedisi kurtulmuştur.

3, 4, 6 kânunuevel günleri iki taraf da zayiat vermemişlerdir. Diğer günlerin zayiatı şunlardır :

1 Kânunuevelde: sekiz alman tayyaresi düşürülmüştür. Beş ingiliz tayyaresi düşmüşse de pilotların hepsi hayattadır.

2 Kânunuevel : İki alman tayyaresi düşürülmüştür. 1 ingiliz tayyaresi düşmüşse de pilotu sağdır.

5 Kânunuevelde : 14 alman tayyaresi düşürülmüştür. İki ingiliz tayyaresi düşmüştür. Bunlardan birinin pilotu sağdır.

7 Kânunuevelde : İngilizler zayiat vermemiş ve iki alman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Düsseldorf'a şiddetli bir hücum yapıldı

Londra, 9 a.a. — İstihbarat servisi bildiriyor : Dün gece ingiliz tayyareleri, büyük Düsseldorf endüstri mıntakasını yeni bir büyük hücum hedefi ittihaz etmişlerdir. Esas hedefi, Press und Walzwerke yüksek fırınları ve çelik fabrikaları teşkil eylemiştir. Taarruz, parlak bir mehtapla saat 19 dan biraz sonra başlamış ve ilk bombaların infilâkını derhal üç büyük ve birçok küçük yangınlar takip eylemiştir. Bunun üzerine, bombardıman tayyareleri, birbiri ardından, aydınlanmış hedef üzerine atılmışlar, ağır bombalarını fabrikalar üzerine tam isabetle atmışlar ve bütün mıntaka üzerine de yangın bombaları yağdırmışlardır. Semaya büyük duman bulutları yükselmiştir. Üslerine dönen pilotlar, büyük yangınlar çıkmış olduğunu bildirmişlerdir. Alevler, bir fabrikanın bütün binalarını sarmakta ve tayyarelerimizin hareketinden çok zaman sonra dahi semaya aksetmekte idi.

B. M. Meclisinin dünkü toplantısı

(Başı 1 inci sayfada)

konserlerde para alınmıyordu. Vaki tehacüm — bu tâbiri yerinde kullanıyorum — gelmek istiyenlerin çokluğu büyük bir alâkanın mevcudiyetini göstermiş ve isbat etmiştir. Sanat, madde gibi bir ihtiyaç olmağa başlamıştır. Bu, şayanı memnuniyet bir şeydir. İnsanlar ihtiyaçlarını bir takım vasıtalar mukabilinde temin ederler.

Dünyanın her tarafında bu gibi mağnevî ihtiyaçları her zaman bedava tatmin etmek mümkün değildir. Bunu düşündük, dedik ki, bu parayı verebilecek vaziyette bulunan ve bu ihtiyacı duymuş olanlar para vererek gelsinler. Bu ihtiyacı duymuş fakat para vermeğe muktedir değildir; onlar için de kanunun bir maddesinde sarahaten zikredilmiştir; umumî konserler ve umumî temsiller verilecektir. Onlar, bu vaziyette olanlar para vermeksizin gelebileceklerdir. Kanunu sevketmekte düşünülmüş olan saikler bunlardır. Yani varidat temin etmek mevzuubahis değildir. Alınacak para bir alıştırma parasıdır. İstedik ki, yalnız elma almak için para veren, konser dinlemek için de para vermeğe alışsın. Düşünülen sebepler budur." (Doğru sesleri).

Tekrar söz alan Ziya Gevher Etili, Cebeci'deki mütevazı mektebin, daha Ankara'da sinema olmadığı zamanlarda bile sanatseverler için bir nimet teşkil ettiğini, kendisinin de her zaman oraya gittiğini, bir eğlence yeri olmaktan çok ibadet mahiyetinde yüksek bir ruhun tecelligâhı olan bu müessesede verilecek konserlerden de para alınmaması icabettiğini, eğer fazla kalabalık oluyorsa Maarif Vekâletinin salonu genişletmesinin mümkün olduğunu, konserlere daha çok gençlerin gittiğini ve bunların da parası olmadığını, dünyanın birçok yerlerinde umumî konserlerden para alınmadığını, dünyanın her tarafında bilhassa pazar sabahları verilen konserlere halkın bir ibadete gider gibi koştuğunu söyledikten ve Maarif Encümeni mazbatasından da bazı fıkralar okuduktan sonra vekilin, sanatı himaye için bu kanunu geri almasını teklif etti ve bir takrir verdi.

Parasız konserler gene verilecektir

Yeniden kürsüye gelen Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel Ziya Gevher Etili'nin bu sözlerine de aşağıdaki etraflı izahatiyle cevap vermiştir:

"Arkadaşlarımın endişeli göründükleri noktalara cevap verdikten sonra öyle tahmin ediyorum ki, kanunu geri al diye tekliflerinde ısrar etmiyeceklerdir. Hükümet talebe için ve parası olmayıp da opera seyretmek veya tiyatro temsilini görmek ve konser dinlemek istiyenlere esasen parasız olduğunu hissettirmiyecek surette bu temsil ve konserlerin verilmesini düşünmüştür. Kanun da bize bunu emrediyor.

3 üncü maddede icabında Maarif vekilliğince, tertip edilecek umumî, hususî davetiyeli temsil ve konserlere giriş ücrete tabi değildir deniliyor. Buradaki umumî halk için, hususî; meselâ buraya gelecek izciler, ve burada mevcut mektepler vardır, bunların talebeleri içindir. Davetiyeli tabirine gelince; bilfarz sizlere, yaptığımız işlri mürakabe etmekle mükellef arkadaşlarımıza konsrler, temsiller verilecektir. Gelip göreceksiniz. Binaenaleyh talebeler parasız olarak, halktan olanlar gene parasız olarak gelip göreceklerdir. Buyurdukları gibi hangi memlekette pazar sabahları bedava bir temsil vardır, veya opera gösterirler. Ben bilmiyorum, hangi Avrupa memleketinde bu vardır? Çünkü gösterilecek şeyler yalnız filarmonik orkestrasının vereceği konserden ibaret değildir. Temsil verilecektir, opera oynanacakt,r. Bilmiyorum başka memleketlerde bunlar bedava gösterilir mi? Biz başka memleketlerde olmıyan hudut ve şümul içerisinde bunu bedava yaptırıyoruz. Onun için endişe ettikleri cihetler bunlardan ibaretse kanun bunları temin etmek vazifesini Maarif vekilliğinize vermiştir. Hattâ paraların tesbit ve tayinini de Maliye ile beraber yapın demiştir... Arzettiğim gibi bu, hazineye varidat temin etmek değil, manevî bir ihtiyacı parası olana para mukabilinde temin etmek itiyadını kazandırmaktır. Onun için biz sanat namına hareket etmiyor değiliz bilâkis sanat namına hareket ediyoruz ve bugünkü Türk cemiyeti bunu yaparak, yani bu konsere, parası varsa 50 - 60 kuruş verip gelmek ihtiyacını duyarak bir terâkki ve tekâmüle ermiştir. Geliniz, bir cumartesi günü saat ikiden itibaren bakınız, mektebin önü dolmuştur. Biz gelenlerin beşte birini bile içerive alamamaktavız. Arkadaşım diyor ki salon ufaksa büyük salon yaptırınız. Bunun da teşebbüsüne girişmis bulunuyoruz. Bütcemize parası konmus ve Evkaf apartmanının altında evelce Dil, Tarih, Coğrafya fakültesi tarafından işgal edilmiş bulunan büyük bir salon vardır, bu salonun plânları yapılmıştır ve bir tiyatro konser ve temsil verilebilecek bir sahne haline getirilmesi tertibatı alınmıştır. Sizin bildiğiniz ve takdir ettiğiniz sebeplerden — ki başlıcası demir meselesidir — teehhür etmiştir. Bu sahne yapıldığı takdirde biz temsillerimizi, konserlerimizi orada vermek imkânını kazanmış olacağız. Demir ise, alelıtlak demir değildir. Sahne tertibatı için lâzım olan hususî vasıfta demirdir.

Bir opera binası yapmak için 3 buçuk milyon lira lâzımdır. Biz hesabını yaptık. Onun da zamanı geldiği vakit hükümetiniz elbette tertibatını alıp yapacaktır. Nitekim Tarih, Dil fakültesi açıldığı zaman Başvekilimiz açma nutkunu söylemişti. Sarahaten opera, müze diye efkârıumumiyeye bu fikri arzetmiştir. Bu imkân elde edildiği vakit hükümet elbette 3 buçuk milyon liralık bir bina ile arkadaşımızın söylediği ihtiyacı tatmin edecektir. Bugün için buna imkân yoktur. Onun için vaziyet arzettiğim gibidir

Nazım Poroy (Tokat) — Maddedeki icabında kelimesinin mânasını lûtfen verir misiniz?

Maarif vekili Hasan - Âli Yücel (İzmir) — İcabında kelimesi şunun için konmuştur.

Bu tabir olmazsa temsiller ve konserler ya mütevaliyen parasız olur yahut umumî ve hususî diye veya davetiyeli konserler verilir, temsiller vreilir ve yahut tam bunun zıddı olur, mütemadiyen paralı konserler verirler, piyesler temsil ettirirler, opera temsilleri verirler. Onun için Maarif vekilliğine "icabında,, demekle bunun tertibini sen al, programını yap, paralısını parasızını ayır diyorsunuz.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) — Bir sual, "halka açılacak,, deniyor. Şimdiye kadar hiç halka açıldı mı?

Mf. V. Hasan - Âli Yücel (İzmir) — Şimdiye kadar halktan başka kimseye açılmış değildir. Kapılar açıktır, herkes girer.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) — Öylemidir? Ben davetiye ile zannediyordum.

Mf. V. Hasan - Âli Yücel (İzmir) — Hayır, herkes girer. Zannederim hiç teşrif buyurmamışsınız? (Gülüşmeler).

Dr. Ali Süha Delilbaşı'nın sözleri

Söz alan Dr. Ali Süha Delilbaşı (Kütahya) — Maarif vekâletinin yeni teklif ettiği bu kanunlarla konserlerden ve temsillerden muayyen bir ücret alınmasını gayet muvafık gördüğünü söyliyerek bunun sebeplerini anlatmıştır. B. Delilbaşı kurulduğu gündenberi içinde çalışmakta olduğu Ankara Halkevinde verilen temsillere — bedava olduğu için — böyle yerlere gelmemesi lâzım gelen küçük çocukların dahi geldiğini ve getirildiğini, büyük bir tehacüm olduğunu, bu yüzden ince sanatlarla alâkası olan birçok zevatın açıkta kaldığını, filhakika halka bedava onserler ve temsiller vermenin cümhuriyet hükümetinin şiarlarından biri olduğunu fakat konservatuvardaki konserlerin meccanî olmasının istihdaf edilen gayeyi teminden uzak bulunduğunu, hulâsa kanunun çok lüzumlu bir ihtiyaca cevap teşkil ettiğini söyledikten sonra vekilden bir şey rica edeceğini kaydetmiş ve lâyıhadaki "icabında,, kelimesi yerine "muntazam zamanlarda,, ibaresinin konulmasını istemiştir.

Bunun üzerine Ziya Gevher Etili yeniden söz almış, konservatuvarda verilen konserlere ve temsillere daima gittiğini tekrarladıktan sonra dünyanın her tarafında bu gibi yerlere halkın parasız olarak girdiğini söyliyerek Evkaf apartmanı altındaki salonun bir an evel bitirilmesini temenni etmiştir.

Bugün kapılar herkese açıktır

Üçüncü defa kürsiye gelen Maarif vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel demiştir ki:

"— Efendim, arkadaşım sertlikten bahsetti. Böyle bir şey mevzuubahis değildir. İmkân olup da daha fazla yumuşak olmak demek bir şey olmamak demektir. Yoksa kendilerinin sözlerine verdiğim cevaplarda yumuşak veya sertlikle hiç alâkası olmadan doğrudan doğruya düşündüklerimi söyledim. Sertlik, yumuşaklık mevzuubahs değildir. Sonra dâvetiye meselesi; mebus arkadaşlara gönderilen dâvetiye ihbar mahiyetindedir. Böyle bir konserimiz var, tertip ettik. Sizin mürakabe hakkınız ve vazifenizdir. Bunu size hatırlatmak nezaketle sizi dâvet etmektir. Yoksa herkese dâvetiye gönderip buraya bu dâvetiye ile girilir gibi bir şey yoktur. Herkese kapılar açıktır, herkes girmektedir. Binaenaleyh dâvetiye ile konsere girmek mevzuubahs değildir. Ve sizdeki dâvetiyeler de bu dâvetiye olmazsa giremezsiniz mânasında bir şey değildir. Arkadaşımın buyurduğu gibi dâvetiye olsa idi elinde o vesika olmayınca içeriye girilemezdi. Halbuki sizin mebus olduğunuzu bilmeseler dahi buyurun derler ve içeriye alırlar.

Umumî konserler, halk için konserlerdir. Evet, o vardır, umumî yerlerde verilir. Fakat böyle bir müesesse, devlet tarafından idare edilen veya devletin sübvansiyonunu alan yerler alelitlak böyle bir şey yapmaz. Bu kanunda mevzuubahs olan temsildir, konserdir, opera ve tiyatro temsilleridir. Dünyanın her tarafında olduğu gibisini biz de yapmak istiyoruz, iş bundan ibarettir."

Maarif Vekilimizden sonra kürsüye gelen Maarif Encümeni mazbata muharriri B. İbrahim Alâattin Gövsa (İstanbul), Encümenin esbabı mucibe lâyihasında gösterdiği sebebin, niçin gayri varit görüldüğünü bir türlü anlıyamadığını söyledikten sonra, yalnız devlete varidat temini için değil, bilhassa sanatın da terakkisi için bu konser ve temsillerden ufak bir ücret alınmasının çok muvafık olacağını kaydettikten sonra, Ziya Gevher Etili'nin Avrupa'da bedava konser verildiğinden bahsettiği yerlerin, hatırladığına göre, kiliseler olduğunu söylemiştir.

B. Ziya Gevher Etili'nin yeni bir konuşmasından ve kendisine verilen cevaptan sonra takrirler reye konulmuş, B. Ziya Gevher Etili'nin kanunun reddi hakkındaki takriri reddolunmuştur. Dr. Ali Süha Delilbaşının icabında kelimesi yerine "munzam zamanlarda, ibaresinin konulması hakkındaki takriri okunarak bu ibare muayyen zamanlarda şekline konulmuş ve icabında kelimesinin yerine lâyihaya konulması kabul olunmuştur. Bundan sonra lâyihanın tamamı okunmuş ve aynen kabul edilerek birinci müzakeresi ikmal olunmuştur.

Bundan sonra, hava taarruzlarına karşı korunma kanununa ek kanun lâyihasnıın müzakeresine geçilmiştir. Talep üzerine bu lâyiha tetkik olunmak üzere bütçe encümenine havale olunarak dünkü toplantıya nihayet verilmiştir.

Meclis yarın öğleden sonra toplanacaktır.

Romanya - Bulgaristan arasında muhaceret hareketi yavaşladı

Bükreş, 9 a.a. — (D.N.B.) Bulgar - Romen muhaceret hareketi son zamanlarda yavaşlamıştır. Bunun sebebi, Bulgarların Romanya'da terketmekte oldukları çiftliklerin kıymetlerinin Romenlerin Bulgaristan'da bıraktıkları çiftliklerin kıymetlerinden aşağı olmasıdır. Bunun içindir ki Romenler muhaceretin kısa bir müddet için durdurulmasını istemişlerdir. Bulgaristan bu teklifi kabul eylemiştir. Bu meseleye, diplomatik yol ile bir hal sureti aranmaktadır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

Tokyo, 9 a.a. — (D.N.B.) Yuzan Maru adındaki 6039 tonilâtoluk japon şilebi Filipin adaları açıklarında karaya oturmuş - tur. Mürettebatın hayatı tehlikede değil - dir.

Nevyork, 9 a.a. — (D.N.B.) buraya gelen haberlere göre Amerika Şili'den 300 bin ton nitrat dö potas satın almıştır. Şili - nin alacağı paranın yüzde 60 ı Amerika - dan makine mübayaasına tahsis edilecektir.

Tokyo, 9 a.a. — (D.N.B.) Suva Maru japon vapuriyle Londra'yı terketmiş olan japonların Kobe limanına vardıkları öğrenilmiştir.

Moskova, 9 a.a. — (D.N.B.) Tokyo'ya gitmekte olan fransız iktısat heyeti pazar günü Moskova'dan geçmiştir. Heyet üç kişiden mürekkeptir.

Roma, 9 a.a. — Fransa'nın Papalık nezdindeki 2. ci büyük elçisi B. Leon Berrard itimat mektubunu Papaya takdim etmiştir.

Nevyork, 9 a.a. — (D.N.B.) Nicaragua hükümeti 21 bin kilometre karelik bir arazide petrol sondajı yapılmak üzere Amerika petrol kumpanyalarına ruhsat vermiştir. Amerikan şirketleri 2 milyon dolar sarfına mezun kılınmışlardır.

Madrid, 9 a.a. — Murillo'nun Fransa tarafından İspanya'ya iade edilen ve Meryem'in hamlini tasvir eden tablosu dün Madrid'e getirilmiştir.

Çungking; 9. a.a. — Eski Çahar valisi general Şihyusan'ın " âmire itaatsizlik „ suçundan dolayı idam edildiği resmen bildirilmektedir.

Belgrad, 9 a.a. — Karadağda yeniden kar yağmış olduğu cihetle, İpek'le Podgoriçe arasında münakalât durmuştur. Buna mukabil havaların birkaç gündür yumuşak gitmesi üzerine garbî Bosna dağlarındaki münakalât tekrar başlıyabilmiştir.

Roma, 9 a.a. — (Stefani) B. Musolini bugün Roma umumî valisi ile Milano valisini kabul etmiştir.

Londra, 9 a.a. — Son günlerde Hindistan başkumandanlığına tayin edilen general Ruchinleckkin yerine anavatan cenup mıntakası kumandanı general Alexander getirilmiştir.

Mısır'da bir tecrit kampında kavga

Kahire, 9 a.a. — Mısır dahiliye nezaretinin bildirdiğine göre, şayanı arzu olmıyan bazı kimselerin tecrit edildiği Eltor Sinai kampında çıkan bir kıyamda 7 kişi ölmüş 9 kişi yaralanmıştır. Mevkuflar kalın borularla muhafızları üzerine hücum etmişlerdir. Muhafızlar mütecavizlerin başı üzerinden kuru sıkı fişenkler atarak mukabele etmişlerse de müteakiben dolu fişenk atmak mecburiyetinde kalmışlardır. Kıyam bastırılmıştır.

— — —

Avrupa'daki inkişafların Uzakşark'la yapacağı tesir

Tokyo, 9 a.a. — Asahi Şimbun gazetesi yazıyor:

"Harp ikinci kışa girdiği için Avrupa'daki inkişafların Uzak - Şark'taki vaziyet üzerinde mühim bir tesiri olacaktır. İngiltere'nin mihver devletlerine karşı harbe devam kabiliyti istihfat edilemez. Zira vaziyeti İspanya ve Türkiye ile aktedilen anlaşmalarla kuvetlenmiş bulunmaktadır.„

Alman uzun menzilli toplarının dünkü faaliyeti

Londra, 9 a.a. — Fransız sahillerine yerleştirilmiş bulunan uzun menzilli alman topları pazartesi sabahı ateş açmışlardır. Atılan obüsler Douvres mıntakasına düşmüştür. Hasar ve zayiat olduğu hakkında bir malûmat alınmamıştır.

MİLLÎ MÜDAFAA VEKÂLETİ

Kereste ve saire alınacak

M. M. V. Sa. Al. Ko. dan:

7 kalem muhtelif ebatta kereste çivi kiremit ve sair inşaat malzemesi alınacaktır. Tahmin edilen fiyatı 3462 lira 70 kuruş olup muvakkat teminatı 259 lira 70 kuruşdı. İhalesi 11. 12. 940 çarşamba günü saat 16 da açık eksiltme ile yapılacaktır. Talip olanların komisyona racaatları. (8068) 18059

Ahır inşaatı

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Keşif bedeli 25.925 lira 51 kuruş olan ahır inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi: 17/12/940 salı günü saat 11 dedir. İlk teminatı: 1950 lira olup keşif ve projesi 130 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin muayyen vakitte bir saat eveline kadar zarflarını M.M.V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (8137) 18113

3 ev inşaatı

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Keşif bedeli 15.324 lira 39 kuruş olan 3 adet memurin evi inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi 16/12/940 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı: 1150 lira olup keşif ve projesi 77 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin muayyen vakitten bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (8138) 18114

Dekovil hattı inşası

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Saç, demir, çelik gibi malzemesi vekâletten verilmek üzere 150 adet dekovil hattı devvar levhası yaptırılacaktır. Hepsine tahmin olunan fiyat 5000 lira olup teminatı 375 liradır. İhalesi açık eksiltme ile 18/12/940 çarşamba günü S. 15 de yapılacaktır. Talip olanların komisyona müracaatları. (8207) 18272

Muhtelif yağlar alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Hepsine tahmin edilen fiyatı: 4000 lira olan 1160 kilo gaz yağı, 1160 kilo zeytin yağı, 8120 kilo iç yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı: 17/12/940 salı günü saat 14 dedir. Katî teminatı: 600 lira olup evsaf ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin muayyen vakitte M.M.V. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (8517) 18483

Bina tamiri

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

Keşif bedeli 2753 lira 27 kuruş olan bina tamiratı pazarlıkla yaptırılacaktır. Pazarlığı: 26/12/940 perşembe günü saat 11 dedir. Katî teminatı: 413 lira olup keşfi 14 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin muayyen vakitte M.M.V. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (8535) 18519

ASKERÎ FABRİKALAR

150 - 300 Kg. nişadır alınacak

Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (180) lira olan 150 - 300 Kg. nişadır askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 19. 12. 940 perşembe günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (13) lira (50) kuruştur. Taliplerin mezkûr günde komisyona müracaatları. (8356) 18340

500 kilo fırçalık tel alınacak

Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (2500) lira olan 500 kilo fırçalık tel askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 19.12.940 perşembe günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (187) lira (50) kuruştur. Taliplerin mezkûr günde komisyona müracaatları. (8355) 18341

Kereste alınacak

Askerî Fabrikalar Satın Alma Komisyonundan:

100 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,25 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
400 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,22 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
200 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,20 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
250 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,18 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
150 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,16 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
200 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,15 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
100 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,14 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası
100 metre mikâbı	2,50 : 5,00	× 0,12 ×	0,025 M.	ebadında	çam	tahtası

Tamamen çam vermek mümkün olmadığı takdirde yarısı çıralı çam ve yarısı beyaz köknar olabilir.

Tahmin edilen bedeli (63.750) lira olan mikdar ve ebatları yukarıda yazılı sekiz kalem ve ceman 1500 metre mikâbı kereste askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 27.12.940 tarihinde cuma günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (3) lira 19 kuruştur. Muvakkat teminat (4437) lira (50) kuruştur. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri. (8459) 18510

Balast münakasası

D. D. Y. Üçüncü İşletme Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli ile bulunduğu yer, miktar ve evsafı, muvakkat teminatı aşağıda yazılı balast kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İhalesi Balıkesirde üçüncü İşletme Müdürlüğü binasındaki arttırma ve eksiltme komisyonunca yapılacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalarla teklif mektuplarını ihale gününde saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartname ve mukavelename projeleri komisyondan parasız verilir. (8327) 18506

Balast ocaklarının bulunduğu yer	Kilometresi	Cinsi	Miktarı metre mikâbı	Bir m³ Balastının Muhammen bedeli kuruş	Tutarı Lira	Muvakkat teminat Lira Kr.
İzmir - Bandırma hattı	258 — 268	Küskü ile yarmalardan	15000	130	19500	1462 50

İhale tarihi	İhale saati
27-12-940	15

Nümune ve evsaf şartnamesine göre 600 adet battaniye alınacak

Askerî Fabrikalar Satın Alma Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli (5700) lira olan yukarıda yazılı 600 adet battaniye askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 23.12.940 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (427,50) liradır. Teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri. (8367) 18385

Ekmek pişirtilecek

Askerî Fabrikalar Sa. Al. Ko. dan :

Unu idaremizden verilmek şartiyle ihale tarihinden itibaren 31/5/941 tarihine kadar Küçük Yozgat'ta yevmiye pişirttirilecek ekmek.

Beher kilosuna 2 kuruş pişirme ücreti tahmin edilen yukarıda yazılı ekmek pişirme işi Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonunca 24/12/940 salı günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Muvakkat teminat (90) lira (38) kuruştur. Mezkûr gün ve saatta komisyona müracaatları. (8457) 18467

Münakasa tehiri

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan:

24.12.940 salı günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecek olan 5 kalem erzak alınmasından sarfınazar edilmiştir. (8540) 18521

TİCARET VEKÂLETİ

Bir mühendis aranıyor

Ticaret Vekâletinden:

Ölçüler ve Ayar Müdürlüğünde münhal bulunan 210 lira ücretli "İhtisas mevkii" Fen Müşavirliğine bir elektrik veya makine mühendisi alınacaktır.

Taliplerin evrakı müsbiteleriyle birlikte İç Ticaret Umum Müdürlüğüne müracaatlar ilân olunur. (8366) 18508

DEVLET DEMİRYOLLARI

Nazarı dikkate

D. D. Yolları U. Müdürlüğünden :

1/1/941 tarihinden itibaren :

1) Avrupa hattının (Semplon trenlerine ait hususî ahkâm ve ücret, gümrük muamelâtı, rıhtım, iskele, vinç, eşhasa ait sarnıçlı ve frigorifik vagonlar ve C.F.H. idaresiyle müşterek kıymetli eşya ve yumurta tarifelerinin Devlet Demiryolları tarife esasları ve hususî şartları dahilinde tatbikına devam edilmek üzere) şirketten müdevver olup halen meriyette bulunan diğer bilumum esas ve tenzilli yolcu ve eşya tarifeleri ile bunlara müteferri esas ve usuller ve ahkâm kaldırılmıştır.

Bu tarihten itibaren Avrupa hattında, (kendi mesafesine münhasır olmak üzere bilumum eşhas ve eşya nakliyatında Devlet Demiryollarının esas tarifeleri, bütün şebekede kabili tatbik tenzilli tarifeleri ve esas ve tenzilli tarifelere müteferri usul ve esaslarla tarife tatbikatına mütedair meriyette bulunan bütün ahkâm ve şeraiti tatbikiye tatbik edilecektir.

2) D. D/251 No. lı tarifede, birinci kısma maden kömürü ve odun ithal edilmek ve II inci kısım ücretleri beynelmilel nakliyata teşmil edilmek suretleriyle tadilât yapılmıştır.

3) Semplon katarlarında ve anahat dahi dahil olduğu halde bilumum beynelmilel münasebetlerde çocuklardan, kendilerine ayrı yer tahsis edilmemek şartiyle dört yaşına kadar ücret alınmıyacak ve dörtten on yaşına kadar olanlarla kendilerine yer tahsisi istenilen dört yaşından küçük çocuklardan yarım ücret alınacaktır.

Daha fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. (8250) 18223

Memur alınacak

D. D. Yolları U. Müdürlüğünden :

1 — Devlet demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mektep mezunlarından hareket memur namzedi ve askerliklerini yapmış lise ve yüksek mektep mezunlarından işletme ve hareket memuru stajyeri alınacaktır.

2 — Müsabakada kazanan orta mektep mezunlarına 60, lise mezunlarına 74, yüksek mektep mezunlarına 100 lira ücret verilecektir.

3 — Müsabaka imtihanı yüksek mektep mezunları için 25. 12. 940 çarşamba lise mezunları için 27. 12. 940 cuma, orta mektep mezunları için 28. 12. 940 cumartesi günleri saat 14 de Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum işletme merkezlerinde ve Sivas, Eskişehir cer atölyelerinde yapılacaktır. Müracaatlar bu işletme ve atölye müdürlükleri ve istasyon şefliklerince kabul olunur.

4 — Müsabakaya iştirâk şeraiti şunlardır :

A) Türk olmak.

B) Ecnebî bir kimse ile evli olmamak.

C) 18 yaşını bitirmiş ve otuzu geçmemiş olmak (30 yaş dahil).

D) Orta mektep mezunları için askerliğini yapmamış olanların askerliğini yapmasına en az bir sene zaman kalmış ve lise, yüksek mezunları için de askerliklerini yapmış olmak.

5 — Müsabakada muvaffak olanların bilâhare idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhî durumları demiryol işlerinde vazife görmeğe elverişli bulunmak.

6 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunlardır :

Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşı kâğıdı, evli olanların evlenme cüzdanı, 6 adet vesikalık fotoğraf.

7 — Daha fazla malûmat almak istiyenlerin işletme müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.

8 — İstidalar; yüksek mektep mezunları için 23. 12. 940, lise mezunları için 24. 12. 940 ve orta mektep mezunları için 26. 12. 940 günleri saat 12 ye kadar kabul olunur. (8361) 18501

Ampul alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Ko. dan:

Muhammen bedeli 6200 lira olan 2 kalem Antiaeryen ampuller 10.1.1941 cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (465) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (8408) 18509

Oksijen alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Ko. dan:

Muhammen bedeli 7500 (yedi bin beş yüz) lira olan 15000 metre mikâbı oksijen 25.12.1940 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 562,50 (beş yüz altmış iki lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır (8503) 18512

M. M. V. Hava Müsteşarlığı

Mahrutî çadır alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan :

1 — Muayyen günde verilen fiyat pahalı görüldüğünden 300 adet mahrutî çadır pazarlık suretiyle satın alınacaktır. Muhammen bedeli 25470 lira olup katî teminat mikdarı 3820 lira 50 kuruştur. Pazarlığı 14/12/940 cumartesi günü saat 11 de hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf, nümune ve şartnamesi her gün öğleden sonra komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte katî teminat ve kanunî belgeleriyle birlikte komisyonda bulunmaları. (8520) 18514

İş elbiselik kumaş alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan :

1 — Muayyen günde verilen fiyat pahalı görüldüğünden 20,000 metre iş elbiselik kumaş pazarlık suretiyle satın alınacaktır. Muhammen bedeli 16940 lira olup katî teminat mikdarı 2541 liradır. Pazarlığı 14/12/940 cumartesi günü saat 10.30 da hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. İdarî şartname, evsaf ve nümunesi her gün öğleden sonra komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte katî teminat ve kanunî belgeleriyle birlikte komisyonda bulunmaları. (8521) 18515

A. LEVAZIM ÂMİRLİĞİ

Buğday alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 8 kuruş olan 2400 ton sert veya yumuşak buğday pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa, Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — 10 tondan aşağı olmamak şartiyle ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.

4 — 2400 ton için katî teminatı mikdarı 21700 lira ve 10 ton için de 120 lira olup evsaf ve şartnamesi 960 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8029) 17997

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 6 kuruş 75 santim olan 3000 ton arpa pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — 300 tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere ihale edilebilir.

4 — Arpalar döküm halinde Ankara ve civar istasyonlarda teslim alınır.

5 — 3000 ton için katî teminat mikdarı 22750 lira ve 300 tonun teminat mikdarı 3038 lira olup evsaf ve şartnamesi 960 kuruşa komisyondan alınır.

6 — Taliplerin her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8272) 18243

Tahmil ve tahliye işi

Ankara Lv. Âmirliği Sa. Al. Ko. dan:

1 — 15.000 ton vagonlardan yapılacak tahmil tahliye işi kapalı zarfla eksiltmesi 23. 12. 940 saat 15 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 7500 lira ilk teminatı 563 liradır.

Şartnamesi komisyonda görülür.

Teklif mektupları saat 14 de kadar kabul olunur. (8379) 18360

Fırın tamiri

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Keşif bedeli 1000 lira olan fırın tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır. Pazarlığı 16.12. 940 pazartesi günüdür. Katî teminatı 150 lira olup keşif ve şartnamesi beş kuruşa Ko. dan alınır. Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8545) 18526

Muhtelif eşya alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Aşağıda cins ve mikdarları yazılı eşya pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin nümuneleriyle birlikte 17.12.940 günü saat 15 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları.

Adet	Cinsi
2	Demir paspas
2	Ot paspas
4	Hezaran sandalye
8	Metre korniş
18	Metre perdelik
21	Metre saçak
8	Adet pirinç deve boynu

(8546) 18527

Muhteli feşya alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

2 tel paspas, 12 adet kendir paspas, 60 metre yol keçesi satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirâk etmek üzere 11. 12. 940 günü saat 11,30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8547) 18528

Zeytin yağı alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Evsaf ve şartnamesi Ko. da mevcut 20 ton zeytinyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin yüzde 15 teminatlariyle birlikte 18.12.940 saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8551) 18532

Saraç ipliği alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 5 lira olan 50 kilo saraç ipliği pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 17.12.940 günü saat 15,30 dadır. Katî teminatı 45 lira olup nümunesi Ko. da görülür. Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8563) 18544

Benzin ve gazolin alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Döküm halinde 500 kilo benzin ile 700 kilo gazyağı satın alınacaktır. Pazarlığı 19.12.940 günü saat 11 dedir. Taliplerin yüzde 15 teminatlariyle birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları.

(8564) 18545

Sade yağı alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 150 kuruş olan 5000 liralık sadeyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 14. 12. 940 saat 11 dedir. Katî teminatı 750 lira olup evsaf ve şartnamesi Ko. da görülür. Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (8565) 18546

Pancar alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

800 kilo pancar satın alınacaktır. Taliplerin 12.12.940 günü saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8560) 18547

Satılık tay

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

939 doğumlu 1,36 irtifaında al dişi bir tay satılacaktır. Görmek istiyenler M. M. Vekâleti muhafız ve hizmet bölüğü tavlasında görmeleri.

Taliplerin 13.12.940 gününde saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8567) 18548

Akümülâtör alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

Arazoz için bir adet Üpel marka akimlâtör satın alınacaktır. Taliplerin nümunesiyle birlikte 13.12.940 günü saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8568) 18549

Ankara Lv. Âmirliği Sa. Al. Ko. na gönderilen hariç askerî KITAAT İLÂNLARI

Soğan ve yağ alınacak

Edirne Sa. Al. Ko. Rs. :

Aşağıda cins ve miktarı yazılı maddeler pazarlıkla Edirne eski müşiriyet dairesinde Sa. Al. Ko. da eksiltmeye konmuştur.

Evsaf ve şartnameleri her gün komisyonda görülür.

İsteklilerin sözü geçen günde müracaatları.

Cinsi : K. Soğan, miktarı kilo : 105.600, M. tutarı : 10.560 Lr., Teminatı : 1.584 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

Cinsi : Sadeyağı, miktarı kilo : 21.600, Mi tutarı : 34.560 Lr., Teminatı : 5.184 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

Cinsi : Sadeyağı, miktarı kilo : 18.000, M. tutarı : 28.800 Lr., Teminatı : 4.520 Lr., gün saat : 20. 12. 940.

(8224) 18197

Sığır eti alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Birlikler ihtiyacı için 250000 kilo sığır eti kapalı zarfla satın alınacaktır.

2 — Sığır etinin beher kilosu 28 kuruştan 70000 lira biçilmiştir.

3 — İhalesi 11/12/940 çarşamba günü saat 11 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İsteklilerin ihaleden bir saat evel teminat akçeleri olan 8500 lira ve ihale K. nun 2-3 maddeleri mucibince vesaik ile birlikte Ko. na müracaatları. (8271) 18242

Et, arpa, yulaf alınacak

Edirne Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Aşağıda cins ve mikdarları, tutarı, ilk teminatı ihale gün ve saatleri yazılı maddeler kapalı zarfla mübayaa edilecektir. Eksiltmeleri hizalarında gösterilen saatlerde yapılacaktır. İhale Edirne'de eski müşiriyet dairesinde Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Şartnameleri her gün görülür. İsteklilerin sözü geçen gün ihale saatinden bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermiş bulunmaları lâzımdır. (8329)

Cinsi sığır eti, mikdarı 70 ton, T. tutarı 28000 lira, ilk teminatı 2100 lira, günü 27.12.940 saat 11

Cinsi arpa yulaf, mikdarı 1176 ton, T. tutarı 105840 lira, ilk teminatı 7938 lira, günü 27.12.940 saat 15 19314

Arpa alınacak

Edirne Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — 168 ton arpa pazarlıkla mübayaa edilecektir. Eksiltmesi 25.12.940 çarşamba günü saat 15,30 da Edirne eski müşiriyet dairesi Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 15120 ve teminatı 2268 liradır. Şartnamesi her gün görülebilir. İsteklilerin sözü geçen günde komisyona gelmeleri. (8330) 18315

Kundura alınacak

Merzifon Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Birlikler ihtiyacı için 20000 çift er kundurası kapalı zarf usulü ile alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 145000 lira, ilk teminatı 8500 liradır.

3 — Eksiltmesi 18/12/940 çarşamba günü saat 15 de Merzifon As. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Şartnamesi Ankara, İstanbul, Lv. A. leri ile komisyonda görülebilir.

İstiyenlere 725 kuruş mukabilinde verilir.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ilk teminatları ile beraber kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak eksiltmeden bir saat evel komisyona vermeleri mecburîdir. (8334) 18319

Un alınacak

Urfa Sa. Al. Ko. Rs. den :

Cinsi: un, mikdarı: 275000 kilo, M. bedeli: 32312 lira 50 kuruş, M. teminatı: 2423 lira 44 kuruş, kapalı zarfla, ihale gün ve saati: 20/12/940 11 de.

1 — Yukarda mikdar ve muhammen bedeliyle muvakkat teminat mikdarı yazılı un kapalı zarf usulü ile yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Şartnamesi Urfa As. Sa. Al. Ko. ile İstanbul, ve Ankara As. Sa. Al. Ko. larında görülebilir.

3 — İsteklilerin yukarda yazılı ihale saatinden bir saat eveline kadar teklif mektuplarını Ko. na vermeleri veya getirmeleri ilân olunur. (8351) 18336

Saman ve sabun alınacak

Edirne Sa. Al. Ko. Rs. den:

Aşağıdaki cinsi, mikdarı, teminatı ve ihale günü saati yazılı maddeler kapalı zarfla hizalarına gösterilen günlerde satın alınacaktır. Evsaf ve şartnameleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin sözü geçen günde ihale saatinden en az bir saat evel teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (8011)

Cinsi	Mikdarı	Teminatı	İhale gün ve saati
Sabun	27 ton	978	16. 12. 940 15
Saman	1100 ton	6600	16. 12. 940 16

18033

Muhtelif sebze alınacak

Havsa Sa. Al. Ko. Rs. den :

Aşağıda cins ve mikdarları yazılı yiyecek maddelerinin hizalarında gösterilen gün ve saatte kapalı zarf usulü ile ihaleleri yapılacaktır.

Evsaf ve şartnameleri her gün Ko. da görülebilir.

İsteklilerin ihale saatinden en geç bir saat evel teklif mektuplarını komisüona vermiş olmaları lâzımdır. (8465) 18421

Cinsi	Mikdarı Ton	Tutarı	M. teminat	Alım şekli	Günü	Saati
Lahana	63	3335	402	Kapalı Z.	23/12/940	11
Prasa	63	7245	544	Kapalı Z.	23/12/940	11
Ispanak	63	7560	567	Kapalı Z.	23/12/940	11
Maydanoz	1	110	9	Kapalı Z.	23/12/940	11
Havuç	50	3750	282	Kapalı Z.	23/12/940	11

Boya ve saire alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :

Aşağıda cins ve mikdarı yazılı 21 kalem boya ve fırçası 20/12/940 cuma günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır.

Muhammen tutarı 16820 lira ve katî teminatı 2523 liradır.

Görmek arzusunda bulunanların mezkûr tarihte Çanakkale Sa. Al. Ko. na müracaatları (8562) 18543

Cinsi	Mikdarı		M. Fiyatı	M. Tutarı
Çinko üstübeç nümunesine göre	3	Ton	75	2250
Kaba üstübeç	5	„	8	40
Sülyen	2	„	83	1660
Neft	2	„	130	2600
Bezir yağı	4	„	122	4880
Sigatif	500	Kg.	160	800
Yeşil toz boya	1	Ton	50	500
Kanarya sarısı	1	„	60	600
Siyah toz boya	1	„	55	550
Zencefiri kırmızı	1	„	80	800
Misina sarısı	1	„	45	450
Mavi toz boya	1	„	60	600
Kahve rengi	1	„	40	400
Boya fırçası yuvarlak No. 1	50		60	30
„ „ yassı No. 1	50		60	30
„ „ yuvarlak No. 12,5	50		80	40
„ „ yassı No. 1,5	50		80	40
„ „ yuvarlak No. 2	50		90	45
„ „ yassı No. 2	50		90	45
„ „ yuvarlak No. 2,5	50		100	50
„ „ yassı No. 2.5	50		100	50

Sığıreti alınacak

Saray Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Tahmin edilen bedeli 20000 lira olan 80 ton sığır eti Saray Sa. Al. Ko. da 16.12.940 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir.

Etler defaten alınmayıp şartnamesine göre günlük ihtiyaç mikdarı alınacaktır. Şartname Ko. da parasız olarak verilir. Taliplerin muvakkat teminat tutarı olan 1500 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde ve saatte Ko. na vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde musarrah vesaikle birlikte adı geçen gün ve saatte Ko. na müracaatları. (8352) 18337

Peynir alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Birlikler ihtiyacı için 8000 kilo peynir pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 12/12/940 gün ve saat 15 de Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Beyaz peynirin beher kilosu için tahmin edilen fiyatı 58 kuruş olup tutarı 5640 lira olup muvakkat teminatı 348 liradır.

4 — İstekliler belli gün ve saatinde Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (8477) 18427

Yulaf alınacak

Niğde Sa. Al. Ko. Rs. den:

Cinsi yulaf, kilosu 960000, M. bedeli 72000 lira, ilk teminatı 5400 lira, ihale günü 23.12.940, saati 15, ihale yeri Niğde Sa. Al. Ko., ihale şekli kapalı zarf.

1 — İstekliler şartnameyi her gün komisyon binasında okuyabilirler.

2 — Taliplerin ihale saatinden bir saat evel teklif mektupları ve ilk teminatlariyle Ko. na müracaatları. (8484) 18430

Bulgur alınacak

Niğde Sa. Al. Ko. Rs. den:

Cinsi bulgur, kilosu 225000, M. bedeli 33750 lira, ilk teminatı 2521 lira, ihale günü 30.12.940 saati 15, ihale şekli açık eksiltme, ihale yeri Niğde Sa. Al. Ko.

1 — İstekliler şartnameyi her gün komisyon binasında okuyabilirler.

2 — Taliplerin ihale saatinden evl ilk teminatlariyle birlikte müracaatları lâzımdır. (8485) 18431

Arpa alınacak

Niğde Sa. Al. Ko. Rs. den:

Cinsi arpa, kilosu 1476000, M. bedeli 93940 lira, ilk teminatı 6047 lira, günü 23.12.940 saat 16, ihale şekli kapalı zarf, ihale yeri Niğde Sa. Al. Ko.

1 — İstekliler şartnameyi her gün komisyon binasında okuyabilirler.

2 — Taliplerin ihale saatinden bir saat evel teklif mektuplarını ve ilk teminatlariyle beraber Ko. na müracaatları. (8486) 18432

Un alınacak

Niğde Sa. Al. Ko. Rs. den:

Cinsi un, kilosu 960000, M. bedeli 144000 lira, ilk teminatı 10800 lira, günü ve saati 25.12.940 saat 15, ihalenin şekli kapalı zarf, ihalenin yeri Niğde Sa. Al. Ko.

1 — İstekliler şartnameyi her gün komisyon binasında okuyabilirler.

2 — Taliplerin ihale saatinden bir saat evel teklif mektupları ve ilk teminatlariyle birlikte komisyona müracaatları. (8487) 18433

Saman alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Birlikler ihtiyacı için 963600 kilo saman pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 12/12/940 günü saat 15 de Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Balya olmak üzere samanın beher kilosu için tahmin edilen fiyat 4 kuruş olup tutarı 38544 lira olup muvakkat teminatı 2900 liradır.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatinde İzmit Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8488) 18434

Sade yağı alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Birlikler ihtiyacı için 33000 kilo sade yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 12/12/940 günü saat 15 de İzmit Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — 33000 kilo sade yağının beher kilosu için tahmin edilen fiyatı 150 kuruş olup tutarı 49500 lira muvakkat teminatı 3713 liradır.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatinde İzmit Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8489) 18435

Araba koşumu alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den :

1— Pazarlıkla satın alınacak 200 takım çift atlı hamutlu araba koşumuna gününde talip çıkmadığından pazarlık 12/12/940 perşembe günü saat 15 de kışlada Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2— Tahmin edilen tutarı 15.600 liradır.

3— Teminatı muvakkate akçası 2340 liradır.

4— Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir.

5— İsteklilerin kanunî vesikaları ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatından evel komisyona müracaatları. (8478) 18472

Koşum alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den :

1— Taahhüdünü ifa edemiyen müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacak 500 takım çift atlı nakliye araba koşumuna gününde talip çıkmadığından pazarlık 12/12/940 perşembe günü saat 15 de İzmir'de kışlada Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2— Tahmin edilen tutarı 40.000 liradır.

3— Teminatı muvakkate akçası 3000 liradır.

4— Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir.

5 — İsteklilerin kanuni vesikaları ve teminatı muvakkateleri ile ihale saatından evel Ko. na müracaatları. (8479) 18473

Kuru ot alınacak

Bursa As. D. Rs. den:

1 — Askerî ihtiyaç için 4.12.940 tarihinde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulan ve muhammen bedeli 21000 lira olan Bandırma veya Mudanya iskelesinde vapurda teslim 300 ton kuru ota talip zuhur etmediğinden 14. 12. 940 cumartesi saat 11 de ihalesi yapılmak üzere 10 gün müddetle ihale müddetinin uzatılmasına Ko. ca karar verilmiş olup taliplerin mezkûr günde daire Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8505) 18477

Un alınacak

Isparta Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Askerî ihtiyaç için 117000 kilo unun yapılan kapalı zarfla eksiltmesinde talip çıkmadığından bir ay içinde pazarlığa bırakılmıştır.

2 — Unun pazarlığı 30/12/940 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.

3 — Şartnamesi Isparta'da Sa. Al. Ko. da görülebilir.

4 — Muhammen tutarı 18720 liradır.

5 — İlk teminatı 1404 liradır.

6 — İsteklilerin 30/12/940 pazartesi saat 15 dedir. (8508) 18480

Sığır eti alınacak

Büyükdere Tümen Satın Alma Komisyonu Reisliğinden:

17.10.940 tarihinde kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulduğu halde istekliler zuhur etmemiş ve pazarlıkla satın alınması için 21 ikinciteşrin 940 tarihinde yapılan eksiltmede teklif olunan fiyatları haddilâyıkta görülmemiş olan ve tümence gösterileck mahallere teslimi lâzım gelen dört partide ceman bin elli ton sığır etinin pazarlıkla alınması için tekrar ilân yapılması tekarrür etmiştir. Pazarlık muameleleri Büyükderede iskele karşısında Halk Partisi binası altındaki salonda yapılacaktır. Dört partiden ibaret olan sığır eti teslimatı bir istekliye ihale edileceği gibi ayrı ayrı isteklilere de ihalesi mümkündür.

İsteklilerin şeraiti anlamak üzere her gün tümene ve aşağıda yazılı bulunan muhammen bedele göre teminat paraları veya mektuplariyle birlikte 12.12.940 tarihine müsadif perşembe günü saat on dört buçukta yukarıda zikri geçen mahalde hazır bulunacak olan tümen satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	M. bedeli
Sığır eti	290,000	114550
Sığır eti	329,000	129955
Sığır eti	523,000	206585
Sığır eti	178,000	70310

(11551/8527) 18516

Arpa ve yulaf alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :

Birlikler ihtiyacı için aşağıda cins ve mikdarı fiyatları yazılı olan erzak pazarlıkla satın alınacaktır. Ve mukaveleye bağlanacaktır.

2 — Pazarlığı 17/12/940 gün ve saat 16 da İzmit Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — İstekliler belli gün ve saatte İzmit Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8541)

Cinsi	Mikdarı	Fiyatı
Arpa	505200	8
Yulaf	252600	8
Yulaf	87814	8
Arpa	175626	8
Yulaf	109800	8
Arpa	219600	8
Yulaf	108720	8
Arpa	217440	8
Yulaf	54360	8
Arpa	108720	8

18522

Peynir alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Birlikler ihtiyacı için 12000 kilo beyaz peynir pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 17.12.940 günü saat 15 te İzmit Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — 12000 kilo beyaz peynirin beher kilosu için tahmin edilen fiyatı 65 kuruş olup tutarı 7800 lira muvakkat teminatı 585 liradır.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatinde, İzmit Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8542) 18523

Kuru ot alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Birlikler ihtiyacı için 93000 kilo K. ot pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 17.12.940 günü saat 15 te Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — K. otun beher kilosu için tahmin edilen fiyatı 6 kuruş olup tutarı 5580 lira muvakkat teminatı 420 liradır.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatte Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8543) 18524

Buğday alınacak

Eskişehir Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Askerî ihtiyaç için 1200 ton buğday pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlığı 12.12.940 perşembe günü saat 16 da Eskişehir mıntaka Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

Şartnamesi Ko. da görülür. Tahmin bedeli 102000 lira ilk teminatı 6350 liradır.

İsteklilerin belli gün ve saatte teminat makbuzlariyle Ko. da hazır bulunmaları. (8544) 18525

Un alınacak

Beykoz Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — 100 ton ekmeklik un 19/12/940 perşembe günü saat 14 de Beykoz'da Sa. Al. Ko. da pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminatı 1500 liradır.

3 — Evsaf ve şerait her gün mezkûr Ko. da görülebilir. (8548) 18529

Saman alınacak

Eskişehir Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Askerî ihtiyaç için 400 : 500 ton balye halinde düğen samanı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlığı 12/12/940 perşembe günü saat 15 de Eskişehir Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

Şartname ve evsak Ko. da görülebilir. Tahmin bedeli 25000 liradır.

İlk teminatı 1875 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Ko. na müracaatları. (8549) 18530

Bulgur alınacak

Konya Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Ciheti askeriye ihtiyacı olan 320 ton bulgur pazarlık suretiyle satın alınacaktır.

2 — Şeraiti Konya'da Sa. Al. Ko. da verilmektedir.

3 — Pazarlığı 12/12/940 günü saat 15 de Konya'da Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Pazarlığından sonra tekarrür edecek fiyat üzerinden % 15 teminat alınacaktır. (8550) 18531

Sığır eti alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — 151000 kilo kesilmiş sığır eti ihtiyacı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 24/12/940 salı günü saat 15,30 da İzmir'de kışlada İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 39835 liradır.

4 — Teminatı muvakkate akçesi 2988 lira.

5 — Şartnamesi komisyonda görülebilir.

6 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve teminatı muvakkateleri ile birlikte ihale saatinden evel Ko. na müracaatları (8552) 18533

Arpa alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — 2458800 kilo arpanın 30/11/940 günü yapılan ihalesinde istekli çıkmadığından tekrar pazarlığa çıkarıldı.

2 — Pazarlığı 20/12/940 günü saat 10 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Toplu tutarı 196704 lira ilk teminatı 14753 liradır.

4 — Arpanın evsaf ve şartnamesi Ko. dadır.

5 — İsteklilerin muayyen günde Ko. da bulunmaları. (8553) 18534

Bina tamir ettirilecek

İstanbul Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — İstanbul merkez komutanlığına ait bina kapalı zarf usulü ile tamir ettirilecektir. Münakasası 26/12/940 günü saat 16 dadır. Keşif bedeli 16394 lira 46 kuruş olup ilk teminatı 1229 lira 58 kuruştur.

Şartnamesi her gün Ko. da görülebilir.

İsteklilerin belli günde muayyen saatten bir saat önceye kadar kanunî vesikaları ve teklif mektuplarını makbuz karşılığı Fındıklı'da Ko. Sa. Al. Ko. vermeleri. (8554) 18535

Muhtelif şerit alınacak

İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Mikdarı metre 20000, tutarı lira 7000 cinsi 50 milimetrelik çanta omuz şeridi mikdarı metre 40000 tutarı lira 6000 cinsi 26 milimetrelik tüfek askı şeridi mikdarı metre 52000 tutarı lira 4160 cinsi 21 milimetrelik kaput bağlama şeridi mikdarı metre 42200 tutarı lira 4642 cinsi 28 milimetrelik çanta omuz şeridi mikdarı metre 14400 tutarı lira 4896 cinsi 80 milimetrelik çanta omuz baskı şeridi.

Yukarda yazılı beş kalem şerit 12/12/940 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

Tahmin bedeli 26698 lira ilk teminatı 2002 lira 35 kuruştur. Nümuneleri Ko. da görülür. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (8555) 18536

Su fıçısı alınacak

İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den .

1 — 5000 adet su fıçısı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 12/12/940 perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır Tahmin bedeli 27500 lira ilk teminatı 2062 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülür. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (8556) 18537

Buğday alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den:

300 ton yumuşak buğday Geliboluya teslim şartiyle 11.12.940 pazartesi günü saat 10,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 10 kuruş 50 santimden 31500 lira katî teminatı 4725 liradır.

Taliplerin Çanakkale Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8557) 18538

Kuru ot alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Askerî ihtiyaç için 1500000 kilo K. ot pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — K. otun muhammen bedeli 90000 lira biçilmiştir.

3 — İhalesi 17.12.940 salı günü 15 te Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İstekliler ihaleden bir saat evel teminat akçeleri olan 5750 lira ve ihale kanununun 2-3 maddelerindeki vesaikle Ko. na müracaatları. (8558) 18539

Odun alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Askerî ihtiyaç için 1000000 kilo odun kapalı zarfla satın alınacaktır.

2 — Odunun beher kilosu 1,5 kuruştan 15000 lira biçilmiştir.

3 — İhalesi 25.12.940 çarşamba günü saat 11 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — İsteklilerin ihaleden bir saat evel teminat akçeleri olan 1125 lirayı ve ihale kanununun 2-3 maddelerindeki vesaikle Ko. na müracaatları. (8559) 18540

Sığır eti alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den:

1 — Askerî ihtiyaç için aşağıda cins, mikdar ve ilân günleri yazılı bir kalem sığır eti kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli hizasında gösterilmiştir.

3 — İhalesi 21.12.940 cumartesi saat 11 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Taliplerin ihaleden bir saat evel kanunî vesikalariyle Ko. na müracaatları.

Cinsi sığır eti, mikdarı 60000, M. bedeli 18000, M. teminatı 1350.

(8560) 18541

Muhtelif erzak alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. Rs. den :

1 — Ciheti askeriye ihtiyacı için aşağıda cins ve mikdarları M. bedeli yazılı sekiz kalem erzak pazarlık usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli hizasında gösterilmiştir.

3 — İhalesi 16/12/940 pazartesi günü saat 15 de Çanakkale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

4 — Taliplerin ihaleden bir saat evel teminat akçeleri olan aşağıda yazılı kuruş ve ihale K. nun 2-3 maddelerindeki vesaik ile birlikte Ko. na müracaatları. (8561)

Cinsi	Mikdarı	M. bedeli	M. Teminatı
Kuru üzüm	10000	2500	375
Salça	10000	2500	375
İncir	10000	2500	375
Z. tanesi	5000	1300	195
Nişasta	2500	700	105
İrmik	5000	1250	187 50
Sabun	30000	12600	1890
Şehriye	25000	7500	1125

18542